

Podgora zahteva
odpravo azbesta

14

Pri Banih domačini jezni na nov
regulacijski načrt tržaške občine

17

Tudi brata Rusjan na goriških
pouličnih Okusih

15

Klop stopa v novo sezono
z vonjem po počitnicah,
zato predstavlja
svojstven način
potovanja

18

Primorski dnevnik

PETEK, 25. SEPTEMBRA 2009

št. 227 (19.626) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zatří nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 772418 fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in aboniranost postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

90925

99666007

971124

Dobra
soseda
si prideta
naproti

DUŠAN UDovič

Že kar nekaj časa ugotavljamo, da ozračje na tem našem severovzhodnem območju ni takšno, kakršnega bi si žeeli. Kot da bi bil v zraku nek fluid, ki bi negativno pogojeval odnose med Italijo in Slovenijo. Zatika se pri manjših in večjih stvareh. Kot kaže, sosednji državi s težavo najdeta skupni jezik, tudi ko gre za povsem konkretne probleme.

Tako so zdaj na vrsti slovenske avtocestne vinjetne, ki so že od vsega začetka kamen spotike. Njihova sicer povsem legitimna uvedba je bila že za časa prejšnje slovenske vlade izpeljana z značino kranjsko robostjo, ne oziraje se na to, kako bodo relativno visoke kratkoročne tarife učinkovalne zlasti v obmejnem prostoru, kjer je množični dnevni pretok prometa kisik za gospodarstvo in s poloh normalno pretakanje ljudi in življenjskih interesov za obe strani. Poznam ljudi, ki so postali pravi specjalisti za iskanje stranskih poti, po katerih priti v Istro, ne da bi plačali »zloglasne« vinjetne. Tržaški italijanski dnevnik je objavil celo zemljovid številnih možnosti izogibanja hitri cesti, ki pelje do Kopra. Če želi po njej na enodnevni izlet v Istro, je cena za tistih nekaj kliometrov petnajst evrov, kar nikakor ni malo. Da ne govorimo o nejevoljivih številnih turistov, ki minulo poletje s tolikšno tranzitno takso iz Slovenije niso mogli odnesti najboljšega vtisa.

Najbrž bi bilo za slovensko državo dobro, če bi pod doseganjimi izkušnjami potegnila črto, namesto da z golj zmagoslavno objavlja podatke, koliko milijonov je iztržila z globami avtomobilistom, ki niso plačali vinjetne. Koristno bi bilo tudi globlje premisliti, kakšen imidž si ustvarja Slovenija na svoji zahodni meji. Nimaš vedno za vsako ceno prav, četudi so formalni razlogi na tvoji strani. In nemara bi bila večja fleksibilnost prav v tem primeru dobrodošla. Morada ni tako odveč pomisliti na možnost, da se obalni del hitre ceste razbremeni vinjetne, tako kot predlagata predsednika tržaške pokrajine. Za to sicer ni nujno klicati na pomoč Osimski sporazum, najbrž zadostuje dejstvo, da so zastonj tudi vse avtoceste v tržaški pokrajini. Gre za načelo zdrave pamet in voljo, da si dobra soseda prideta naproti.

JEDRSKO RAZOROŽEVANJE - Varnostnemu svetu prvič predsedoval ameriški predsednik **Združeni narodi sprejeli »zgodovinsko« resolucijo**
Prihodnje leto naj bi okrepili Pogodbo o neširjenju jedrskega orožja

LJUBLJANA - Stališče pristojnih ministrstev

Slovenija ne načrtuje brezplačnih vinjet na mejnem območju z Italijo

LJUBLJANA - Za brezplačne avtocestne vinjetne na mejnem območju z Italijo ni pravne podlage. V to sta prepričana slovensko prometno in zunanje

ministrstvo, ki ugotavlja, da Osimski pogodba ne določa te možnosti.

Slovenija bo torej negativno odgovorila na pismo, ki ga ji je v zvezi s

tem vprašanjem naslovila predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat.

Na 2. strani

NEW YORK - Varnostni svet Združenih narodov je na včerajnjem zasedanju na temo neširjenja jedrskega orožja in jedrske razorožitve, ki ga je kot prvi predsednik ZDA v zgodovini vodil Barack Obama, soglasno sprejel resolucijo oomejiti širjenja jedrskega orožja, ki so jo predlagale ZDA. Resolucija 1887 države poziva k sodelovanju, tako da bi "pregledna konferenca o (Pogodbi o neširjenju jedrskega orožja) NPT leta 2010 lahko uspešno okreplila pogodbo in postavila realistične in dosegljive cilje" na področju neširjenja jedrskega orožja, miroljubne uporabe jedrske energije in razoroževanja.

Na 13. strani

Senatorka Blažina s predsednikom Confemili Morellijem

Na 2. strani

SSk pri ministru Žekšu

Na 3. strani

Delegacija SDGZ na pogovorih v Ljubljani

Na 4. strani

Družba Carraro ni naredila koraka nazaj

Na 14. strani

V kromberškem Mipu dela za 50 delavcev

Na 15. strani

Jubilejna opereta Zveze slovenske katoliške prosvete

Na 17. strani

opremiti z naravo

nat spaziocorti
Trst, via Corti 2 (tik ob trgu Venezia)
od torka do sobote 10-13 e 15.30-19.30 ali pa s predhodno prijavo
tel. 040 9990006 - info@natdesign.it - www.natdesign.it

ANGLEŠČINA-ŠPANŠČINA-FRANČOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

- Predavatelji v materinščini
- Dnevni in večerni jezikovni tečaji vseh stopenj
- Posebni tečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke in srednješolsko mladino
- Intenzivni tečaji
- Tečaji za podjetja
- Sedež izpitov Trinity College London
- Pripravljalni tečaji za izpite University of Cambridge

Pooblaščeni center št. 5934

TRINITY COLLEGE LONDON

Jezikovni tečaji SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, UL. S. Francesco 6 Tel./Fax 040.371300
www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: info@scuolaperinterpreti.it

ANGLEŠČINA-ŠPANŠČINA-FRANČOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

LJUBLJANA - Stališče prometnega in zunanjega ministrstva

»Iz Osima ne izhaja obveza Slovenije po odpravi cestnin«

»Pismo predsednice tržaške Pokrajine nima pravne podlage za pozitivno obravnavo«

LJUBLJANA - Na slovenskem ministrstvu za promet so včeraj za Slovensko tiskovno agencijo pojasnili, da iz Osimskej sporazumom ne izhaja obveza Slovenije po odpravi cestnine oziroma vinjet na obmejnem območju z Italijo. Ministrstvo je torej drugačnega mnenja kot predsednica tržaške Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, ki pravi, da Osimo dolgač recipročnost kar zadeva avtocestni promet. Bassa Poropat se, kot znano, sklicuje na brezplačni tranzit na avtocestah v tržaški pokrajini. Na slovenskem ministrstvu za promet pa ocenjujejo, da pobuda predsednice tržaške Pokrajine nima podlage za pozitivno obravnavo iz njihovih pristojnosti, ker ministrstvo nima razlogov, da bi katerikoli del avtocest ali hitrih cest izvzelo iz cestnjenja.

Na prometnem ministrstvu v Ljubljani vsekakor pravijo, da so ta vprašanja v pristojnosti ministrstva za zunanje zadeve, zato so to ministrstvo zaprosili za pregled navedenih mednarodnih aktov ter za uradno stališče o teh vprašanjih. »Po naših informacijah je ministrstvo za zunanje zadeve že sporočilo, da v Osimskej sporazumih ni določbe, iz katere bi lahko izpeljali obvezo pogodbenice, da na obmejnem območju ne uvaja cestnin. Torej iz dvostranskih sporazumov ne izhaja obveza Slovenije po odpravi cestnine oziroma vinjet,« so poudarili. Dodači so, da bodo počakali še na uradno pismo s strani zunanjega ministrstva, nato pa uradno obvestili predsednico Basso Poropat.

Včerajšnje Delo poroča, da je slovensko zunanje ministrstvo že ugotovilo, da v Osimskej pogodbi ni določbe, iz katere bi lahko izpeljali obvezo pogodbenice, da na obmejnem območju se ne uvaja cestnin. Iz dvostranskih sporazumov torej ne izhaja obveza Slovenije po odpravi cestnine oziroma vinjet. Italijanska republika svojo pobudo utemeljuje na notranjem pravnem aktu, beremo v Delu. Dejstvo je vsekakor, da so t.i. osimske avtoceste v tržaški pokrajini brezplačne, avtoceste v Sloveniji na mejnem pasu pa ne.

Državni sekretar na slovenskem ministrstvu za promet Igor Jakomin je v odgovoru na pismo Bassa Poropat zapisal, da prometno ministrstvo v sodelovanju z zunanjim ministrstvom preučuje možnost, da bi se

prebivalcem tržaške pokrajine omogočil brezplačen tranzit na določenem območju Slovenije. Bassa Poropat v svojem pismu opozarja, da so avtoceste v tržaški pokrajini brezplačne na osnovi Osimskej sporazumov. Po njenem mnenju bi morala Slovenija na osnovi recipročnosti zagotoviti brezplačen tranzit po svojih avtocestah vzdolž meje z Italijo.

Dobronamerino pismo Bassa Poropat je politično takoj izkoristila desnica. Prej jo je napadala, češ da ni naredila za brezplačne vinjet za Tržašane, ko je poslala pismo v Ljubljano pa jo je čez noč začela hvaliti. Lokalno desnico očitno ne zanimajo konkretni rezultati, temveč izključno politična polemika, zlasti ko gre za Slovenijo in Slovence. Oglasil se je tudi tržaški župan Roberto Di Piazza, ki je postavil neke vrste ultimat Sloveniji in istočasno izrazil mnenje, da bi bila brezplačna cestnina edina pozitivna stvar Osimske pogodbe...

RIM - Predlog predsednika Confemili Domenica Morellija

»Senatorka Blažina bi lahko postala sogovornica vseh manjšin«

RIM - Senatorka Tamara Blažina se je srečala s predsednikom združenja jezikovnih manjšin v Italiji Confemili Domenicom Morellijem. Predsednik je iznesel veliko zaskrbljenost vseh jezikovnih skupnosti glede številnih problemov, ki pogojujejo razvoj zgodovinskih jezikovnih skupnosti v Italiji. Ob stalnem poudarjanju pomena na vezanosti na lastni jezik in tradicije, ki izhaja tudi iz stališč nekaterih predstavnikov desnosredinske vlade, žal ne sledijo posledična dejanja in ukrepi. Tuji odgovor, ki ga je senatorka Blažini poslal minister Raffaele Fittu glede krčenja finančnih sredstev za udejanjanje zakona 482, kaže na dejansko brezbriznost desnosredinske vlade.

Predvsem pa prihaja do izraza volja, da se celotna pristojnost glede manjšinske problematike prenese na posamezne dežele, ne da bi pri tem zadevo primerno prilagodili finančnim zmogljivostim. Predsednik Morelli zelo dobro pozna našo narodnostno skupnost, saj kot član paritetnega od-

bora že od vsega začetka sledi tudi udejanjanju zaščitnega zakona in se zaveza posebno kritičnega trenutka, ki ga doživlja naša manjšina. Ob tem je izrazil željo, da bi lahko bila senatorka Blažina kot parlamentarka sogovornik za vse narodnostne skupnosti in v tej vlogi aktivno sledila težavam, ki so vezane na financiranje tako zakona za Slovence, kot tudi zakona 482.

Prav letos poteka tudi važna občinita, to je desetletnica izglasovanja zaščitnih norm za zgodovinske jezikovne skupnosti v Italiji, kar gotovo predsta-

TAMARA BLAŽINA

DOMENICO MORELLI

vlja odlično priložnost za obračun opravljenega dela v tem obdobju in pa načrt kako naprej. S tem zvezi sta senatorka in predsednik Confemili soglašala, da bi bilo primerno obeležiti to obletnico s strokovnim posvetom, ki bi ga organizirali prav v naši deželi pred zaključkom leta.

Senatorka Blažina je zagotovila, da bo ta predlog prenesla tako na naše krovne organizacije, kot tudi na pristojnega odbornika na Deželi FJK, saj je pričakovati, da bo pri tej pobudi naša dežela odigrala vidno vlogo.

LJUBLJANA - Hrvaška pogajanja z EU SDS, SNS in SLS zahtevajo izredno sejo DZ

LJUBLJANA - Poslanske skupine SDS, SNS in SLS so na predsednika DZ Pavla Gantaria včeraj naslovile zahtevo za sklic izredne seje DZ, na kateri bi obravnavali in sprejeli stališča Slovenije do osnutkov skupnih stališč EU glede pogajanj Hrvaške z EU.

Poslanske skupine so v zahtevi 37 poslancev za sklic izredne seje pojasnile, da so oz. bodo točke o 11 pogajalskih poglavjih Hrvaške v pristopnih pogajanjih z EU ta teden obravnavala matica delovna telesa in kot zadnji pristojni odbor - odbor za zadeve Evropske unije (OEU). Predlagatelji menijo, da odločitev zgolj na ravni delovnih teles DZ v navedenih primerih ni zadostna in da mora končno odločitev glede stališč Slovenije sprejeti DZ v celoti na izredni seji. Ob tem poudarjajo, da je po nedavnem srečanju premiera Boruta Pahorja z njegovim hrvaško kolegico Jadranko Kosor prišlo do popolne spremembe stališč slovenske vlade, kar zadeva blokado pristopnih pogajanj Hrvaške z EU, zato menijo, da je treba ta stališča potrditi na izredni seji DZ.

Trdijo še, da "zadeve niso in tudi ne bodo take, kot so po srečanju med premierom Borutom Pahorjem in hrvaško premierko Jadranko Kosor zatrjevali predsednik vlade, zunanjji minister Samuel Žbogar, predsednik republike Danilo Türk ter predsedniki koalicjskih strank Zares, LDS in Desus, Gregor Golobič, Katarina Kresal in Karl Erjavec". Pravijo tudi, da je že v sredo postal jasno, da Hrvaška ne pristaja na drugi predlog evropskega komisarja Olliya Rehma, kot ves čas trdi predsednik vlade.

Svedsko predsedstvo EU je nadaljevanje pristopnih pogajanj Hrvaške z EU sklical za 2. oktober, potem ko je Slovenija prejšnji teden umaknila zadržke za njihovo nadaljevanje. Hkrati je tudi sklical nadaljevanje pogajanj o meji med državama ob posredovanju EU in na podlagi drugega predloga evropskega komisarja za širitev Oljija Rehma. (STA)

BENEČIJA - V nedeljo dva prijetna pohoda

V Podbonescu že tradicionalni pohod miru, V Grmeku pa KD Rečan vabi na stare stezice...

BENEČIJA - Ljubiteljem pohodništva se konec tedna prav gotovo splaća preživetij v Benečiji, saj bodo imeli v nedeljo na razpolago dve možnosti za prijeten izlet. V občini Podbonesec bo namreč na sporedu tradicionalni mednarodni pohod miru, v občini Grmek pa Kulturno društvo Rečan vabi na pohod po starih stezicah »Kje so tiste stezice...«.

V občini Podbonesec prirejajo mednarodni pohod miru že četrtek zapored, vsako leto pa je na sporedu konec septembra. Udeleženci se bodo zbrali že ob osmilj zjutraj na Štupici, od koder se bodo odpeljali proti Podbeli pri Kobaridu. Tam bo ob 9.30 uradni start pohoda, ki je primeren za vse, potrebna pa je seveda ustrezna oprema. Prihod na cilj, to se pravi v center za obiskovalce na Štupici, je predviden približno ob 13. uri. Tam se bodo lahko pohodniki okrepčali s testeninami in drugimi kulinarčnimi dobrotami. Kosilu bosta sledila še običajni slavnostni govor (14.30) in koncert (15.30).

Kulturno društvo Rečan prav tako ponuja zanimiv program. Zbirališče je ob

Posnetek s Pohoda miru leta 2007

10. uri pred vojašnico v Hodiču, od koder se bodo pohodniki odpravili proti Sv. Matiji. Pot bo vodila čez Jelenčijo. Ob 11.30 bo maša, takoj zatem pa je predviden premor za kosilo. Odprt bo dobro začenjeno kiosk. Ob 14. uri se bodo pohod-

Nova knjigarna v Ljubljani: 300 Modrijanovih kvadratov

LJUBLJANA - Na Trubarjevi ulici so včeraj odprli novo knjigarno založbe Modrijan. Prostor v obsegu 300 kvadratnih metrov ne bo le zatočišče za knjige, poskrbljeno bo tudi za bogat kulturni program. Po knjigarni, ki jo je odprla založba Sanje, je Modrijanov projekt druga ljubljanska novost v zelo kratkem času. Obeta se še knjigarna Študentiske založbe.

Direktor založbe Modrijan Branimir Nešović je odločitev za lastno knjigarno nedavno komentiral takole: "Vsem je znano, da na Slovenskem ni neodvisnih distributerjev knjig, da imamo dve večji knjigotrški mreži, ki sta - ena bolj, druga manj - vezani na založbi in da druge, manjše knjigarde obdelujejo zgolj vsaka svoj vrtec - bodisi založniški bodisi lokalni oziroma krajevni. Če ne govorim o prodaji učbeniške literature, delujejo knjigarde DZS predvsem kot papirnice, mreža Mladinske knjige trgovine pa se vede kot samozadostni gospodar, ki vedri in občakuje, hkrati pa lahko vsak hip da na mizo dokaze, da ni monopolist na slovenskem knjižnem trgu." (STA)

Vlomil v lekarno v Pivki in kradel ure v Sežani

SEŽANA - Koprski policisti so ovdeli 21-letnika iz Divače, ki je septembra vlomil v lekarno v Pivki in naj bi skušal vlomiti tudi v lekarno v Divači, v trgovini v Sežani je kradel ure, ovaden pa je tudi zaradi neučinkovitih proizvodnj in prometa z drogami in prikrivanja ukradenih skuterjev. Preiskovalni sodnik je zanj že odredil pripor.

Mladenič, ki je star znanec policije, je 10. septembra razbil steklo zdravstvene ambulante v Divači in skozi okno skušal vstopiti v notranjost, vendar pa tega potem ni storil. Policisti so na poti, po kateri je zbejal, našli različne predmete, ki jih je uporabljal, so sporocili s Policijske uprave Koper.

Policisti so pri kasnejši hišni preiskavi našli in zasegli različna zdravstvena, ki jih ni mogoče kupiti v prosti prodaji. Zasegli pa so tudi dva skuterja, ki sta bila ukradena v Italiji, in nekaj lončkov s sadikami konoplj. Iste dan so 17. septembra prijeti v Sežani, kjer je hotel ukrasti štiri ročne ure. Prodajalka ga je zadržala na kraju ter obvestila policiste. Še pred njihovim prihodom je tri ure že vrnili prodajalki. Pri sebi je imel tudi zdravila, ki jih ni mogoče kupiti v prosti prodaji. Policisti so sumili, da gre za zdravila iz lekarne v Pivki, v katero je bilo vlomljeno 13. septembra. Različne tablete iz lekarne v Pivki pa so našli tudi v hišni preiskavi na storilčevem domu. (STA)

NM

niki podali do Peternele, nato pa še do Zverinca in Selc, od tam pa nazaj proti Hodiču. Pot so lepo urejene, na njih pa so tudi postavljene table, ki kažejo pravo smer, zato se ni batiti, da se bo kdo izgubil. (NM)

KOROŠKA - Boj za manjšinske pravice

NSKS bo pravico iskal na mednarodni ravni

Smolle napovedal internacionalizacijo koroškega vprašanja - Za vzor primer Južne Tirolske

CELOVEC - »Sedaj gre zares!« S temi besedami je predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Karel Smolle odprl tiskovno konferenco svoje organizacije v Celovcu, na kateri je napovedal, da se je NSKS odločil za »evropeizacijo in internacionalizacijo« še vedno nerešenega manjšinskega vprašanja na Koroškem. Že prihodnji teden se bosta Smolle in generalna sekretarka organizacije Angelika Mlinar podala v Bruselj, da bi v pogovorih s poslanci in poslanskimi klubki Evropskega parlamenta dosegla nov obisk komisije Evropskega parlamenta, t.i. »fact finding mission«, na Koroškem. Slednja naj bi medtem že tretjič - se soočala z neupoštevanjem manjšinskih pravic na Koroškem, še posebej na področju dvojezične topografije (krajevne table), uradnega jezika, manjšinskega šolstva, itd.

Poleg evropeizacije NSKS zagovarja tudi internacionalizacijo koroškega vprašanja - če potrebno tudi pred Organizacijo združenih narodov. Na tiskovni konferenci sta Smolle, Mlinarjeva in podpredsednik NSKS Marjan Pipp zato izrecno pozdravila izjave najvidnejših predstavnikov Republike Slovenije v zvezi z namenom, da matična država sproži enostranski postopek notifikacije Avstrijske države pogodbe (ADP). Smolle je ob tem opozoril na nedvoumne izjave predsednika slovenske države Danila Türk, predsednika vlade Boruta Pahorja, ter vseh pristojnih odborov slovenskega parlamenta, še posebej odbora DZ za zunanjou politiko. To odločno stališče celotnega političnega vrha Slovenije, je tudi opogumilo Narodni svet koroških Slovencev, da se je odločil za evropeizacijo in internacionalizacijo vprašanja koroških Slovencev, je dejal Smolle in opozoril, da bi slovenska notifikacija Avstrijske državne pogodbe imela za posledico bilateralizacijo, z njo pa se bi Avstrija znašla v položaju, da mora rešiti odprta vprašanja slovenske manjšine na Koroškem. Če ne, je znani nadaljnji scenarij, ki ga Avstrija pozna prav dobro v zvezi z avtonomijo Južne Tirolske. Zato - tako Smolle - pri internacionalizaciji manjšinskega vprašanja pri Narodnem svetu ne mislimo odkrivati nič novega: zgledovali se bomo prav po Avstriji, ki je svoj čas uspešno pomagala Južnim Tirolcem pri dosegih avtonomije. Kot je znano, se je v 60-ih letih preteklega stoletja vprašanje avtonomije za Južne Tirolce na zahtevo Avstrije znašlo pred Organizacijo združenih narodov (NSKS).

Vodstvo
Narodnega sveta
koroških Slovencev
(od leve) Angelika
Mlinar, Karel
Smolle in Marjan
Pipp na včerajšnji
tiskovni konferenci

LUKAN

Glede tega je predsednik NSKS Smolle povedal naslednje: »Nevladne organizacije, med katere spada tudi NSKS, v svojih prizadevanjih za uresničitev svojih zahtev lahko prodrejo kvečemu v predstobe pristojnih politikov. Če pa se za stvar zavzame država, in to pričakujemo od Slovenije, pa se o problematiki razpravlja v plenarnih dvoranah in je odprta pot tudi do generalne skupščine Združenih narodov,« je še pristavil Smolle.

Kot so predstavniki NSKS na tiskovni konferenci še povedali, je evropeizacija in internacionalizacija koroškega manjšinskega vprašanja hkrati tudi odgovor na odklonitev vsakršnih pogovorov in pogajanj s strani deželnih politikov Koroške in tudi Dunaja z NSKS. Nova politična sekretarka NSKS Angelika Mlinar je ob tem povedala, da je zvezni kandler Faymann odklonil razgovor z NSKS, prav tako koroški deželni glavar Gerhard Dörfler. Slednji je celo dejal, da se s tako skrajno organizacijo, kot je NSKS, ne pogovarja. »Ob takem obnašanju politikov, predvsem koroških, je mera enkrat polna,« je prispomnil Smolle.

Vodstvo Narodnega sveta koroških Slovencev je na tiskovni konferenci tudi vnovič poudarilo, da potrebujejo Slovenci v Avstriji za učinkovit boj za svoje pravice demokratično izvoljeno skupno organizacijo oz. zastopstvo.

Ivan Lukan

DEŽELA - Stališče Igorja Kocijančiča »Tondo se o manjšini in Sloveniji globoko moti«

TRST - »Pravice jezikovnih in narodnih manjšin so v sklopu Evropske unije eno temeljnih vprašanj, očitno pa ne za predsednika FJK Renza Tonda.« Tako meni deželni svetnik Mavrične levice Igor Kocijančič, ki nikakor ne soglaša s Tondovim očitkom Sloveniji, da na vseh uradnih sestankih in srečanjih postavlja v ospredje položaj slovenske manjšine v Italiji. Tondo po Kocijančičevem prepričanju slabocenjuje, kaj je in kaj ni centralno v Evropi. V vsakem primeru je prav, da Slovenija (isto bi morala narediti Italija za svojo manjšino) opozori na težave Slovencev v Italiji, ki so vse prej kot rešene. Kocijančič opozarja Tonda na vse hujše težave Slovenskega stalnega gledališča in na veliko nevarnost dodatnega krčenja državnih prispevkov za našo manjšino.

»Tondo pravi, da o Krškem nima nobenih informacij, zato ču-

di njegova ponudba, da bi Italija sodelovala pri načrtovani gradnji drugega reaktorja«, pravi zastopnik levice. Predsednik FJK bi moral dobro vedeti, da sta Italija in Slovenija kot članici Evropske unije popolnoma enakopravni, tudi kar zadeva jedrsko energijo in uplinjevalnike. Če Italija upravičeno zahteva informacije o Krškem, ne vidimo zakaj ne bi Slovenija zahtevala od Italije informacije glede žaveljskega plinskega terminala.

Predsednik deželne vlade pravi, da je vsakdo gospodar na svoji zemlji, kar pomeni, da je v njegovem mišljenju trdno zakoreninjen koncept nacionalne suverenosti, podprtje Kocijančič. V resnici je stopnja okoljske ozaveščenosti v našem prostoru zelo nizka, kar na lastni koži čutijo tako prebivalci Italije kot Slovenije, je prepričan deželni svetnik Mavrične levice.

LJUBLJANA - Na Uradu za Slovence po svetu in v zamejstvu je minister Boštjan Žekš sprejel delegacijo deželnega tajništva Slovenske skupnosti. Delegacijo je vodil deželni tajnik Damijan Terpin, skupaj z njim so se srečanja udeležili deželni predsednik stranke Rafko Dolhar, pokrajinska tajnika Peter Močnik in Julijan Čavdek, tržaški občinski svetnik Igor Švab ter člana deželnega tajništva Miloš Čotar in Walter Bandelj. Ob ministru Žekšu je bil na sestanku prisoten državni sekretar Boris Jesih.

Deželni tajnik SSk Terpin je uvedomil na kratko predstavil delovanje in strukturo edine slovenske samostojne politične stranke v Italiji ter izpostavil zakoreninjenost stranke na teritoriju, kjer živi slovenska narodna skupnost. Ta se odraža preko lokalnih sekcij in lepega števila izvoljenih upraviteljev. S številkami iz zadnjih deželnih volitev je ministru Žekšu prikazal dejstvo, »da SSk predstavlja danes dobro polovico volilnega telesa Slovencev v Italiji.«

V nadaljevanju je Terpin orisal problem tržaškega regulacijskega načrta ter pobude, ki jih namerava stranka izvesti, da bi ubranila legitimne pravice narodne skupnosti in njenih posameznikov, vključno s pritožbo na deželno upravno sodišče. Znano je namreč, da poleg problema velikih grajenj - piše v sporočilu SSk - je bilo v

tržaškem regulacijskem načrtu črtanih velikih gradbenih parcel, ki bi jih lahko koristili domačini za svoje družinske potrebe in gospodarske načrte. Prostovno predstavlja tudi dejstvo, da so bila črtana kmečka, gospodarska in obrtniška področja, na katerih bi lahko slonel prihodnji razvoj tistega dela Krasa.

Pri tem je posegel tržaški tajnik Peter Močnik, ki je s tehničnega vidika orisal postopek sprejemanja regulacijskega načrta in nakazal pobude, ki jih bo SSk izvedla, tako da bodo občani primerno in pravilno predstavili svoje ugovore. S svoje strani je minister Žekš poudaril, da slovenska vlada pozorno sledi razvoju dogodkov, saj ocenjuje, tako izjava SSk, da je to danes ključni problem slovenske manjšine v Italiji. Omenil je pismo, ki ga je poslal na pristojne oblasti v deželi FJK. Terpin je predlagal, naj slovenska vlada to zadevo odločno problematizira na bližnjem oktobrskem medministrskem srečanju s predstavniki italijanske vladne, ki bo potekala v Ljubljani.

SSk je ministru Žekšu ter državnemu sekretarju Jesihu predstavila tudi stališče SSk glede tržaškega uplinjevalnika, ki prav tako predstavlja velik problem predvsem iz okoljevarstvenega in varnostnega vidika. Poleg ostalih občinskih občin, devinsko nabrežinske in tržaške občine, bi bili prizadeti pred-

RAZSTAVA

Warhol in estetski somišljeniki v Gradcu

GRADEC - V graškem Kunsthauzu bodo jutri odprli razstavi, ki bosta govorila pritegnili veliko ljubitelje umetnosti tudi iz bližnjih držav. Prva nosi naslov "Screening Real" - Conner Lockhart Warhol, druga pa "Painting Real" - Warhol Wool Newman. Kurator razstave Peter Pakesch, sicer intendant in umetniški vodja Universalmuseuma Joanneum, je na kraji predstaviti tega velikega projekta dejal, da dvodelna razstava, katere središče je Andy Warhol, predstavlja tudibmožnost refleksije zgodovine medija.

Razstava "Screening Real" Warhola umesča med filmsko delo Bruca Connerja in Sharon Lockhart, medtem ko na razstavi "Painting Real" pop-artist korespondira z Barnettom Newmanom in Christopherjem Woolom, ki sodi med najpomembnejše slikarje mlajše generacije. Dvodelna razstava o Warholu in ameriški kulturi od šestdesetih let minulega stoletja dalje.

Gradec bo dela pomembnih ameriških umetnikov gostil do 10. januarja 2010.

LJUBLJANA - Delegacija pod vodstvom tajnika Damijana Terpina

SSk pri ministru Žekšu

Veliko pozornost namenili novemu urbanističnemu načrtu tržaške občine

Predstavniki
Slovenske
skupnosti z
ministrom
Boštjanom Žekšem
in s sekretarjem
ministrstva
Borisom Jesihom

DEŽELA - Stališče Igorja Kocijančiča

»Tondo se o manjšini in Sloveniji globoko moti«

Obe strani sta tudi poudarili potrebo po strukturni rešitvi za Slovensko stalnega gledališča, ki pa ne more mimo večje pozornosti do potreb publice, ki se mu je v zadnjem desetletju zelo oddaljila, piše v sporočilu za javnost SSk.

vsem dolinska in miljska občina, kjer živi avtohtona slovenska narodna skupnost. Kot navajajo v tiskovnem sporočilu SSk, sta občini Dolina kot Milje edini napovedali pritožbo na upravno sodišče, potem ko se je na Tržaškem tudi najmočnejša stranka leve sredine - Demokratska stranka - nepričakovano žal odločila, da bo podprla gradnjo plinskega terminala v tržaškem zalivu, čemur se SSk zelo čudi in obžaluje.

Razvil se je nato pogovor, v katerem sta obe strani izmenjali poglede nad sedanjo politično situacijo v Italiji in Sloveniji, kot tudi na izglede znotraj slovenske narodne skupnosti same. Terpin je v imenu SSk pohvalil pozitivno delo ministra in njegovih sodelavcev in poudaril, da je učinkovit Urad za Slovence v zamejstvu lahko sedaj neprimerno boljša, ko ga vodi minister in ne le državni sekretar ali celo podsekretar, kot se je dogajalo v preteklosti. Minister Žekš je s svoje strani izpostavil upanje v večjo enotnost zamejskih Slovencev pri zagovarjanju narodnih interesov slovenske skupnosti v Italiji.

Obe strani sta tudi poudarili potrebo po strukturni rešitvi za Slovensko stalnega gledališča, ki pa ne more mimo večje pozornosti do potreb publice, ki se mu je v zadnjem desetletju zelo oddaljila, piše v sporočilu za javnost SSk.

SODELOVANJE - Delegacija SDGZ na obisku pri gospodarskem ministrstvu v Ljubljani

Za okrepitev posredovalne vloge SDGZ v odnosih z Italijo

Vrsta predlogov za institucionalno sodelovanje - Izrazito operativni pogovori

TRST - Predstavniki Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ) so bili minuto sredo na obisku v Ljubljani, kjer so se na ministrstvu za gospodarstvo stestali z vršilko dolžnosti generalnega direktorja direktorata za ekonomske odnose s tujino Metko Jerina in z direktorjem Javne agencije RS za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI) Igorjem Plestenjakom. Delegacija SDGZ, ki so jo sestavljali predsednik Niko Tenze, direktor Andrej Šik, predsednik sekcijske za mednarodno trgovino in storitve Robert Devetak, predsednik sekcijske samostojnih poklicev Alan Oberdan in predstavnik goriškega pokrajinskega odbora SDGZ Janez Terpin, je sogovornike seznanila z delovanjem združenja in možnostmi za sodelovanje na čezmejni ravni. Predstavniki SDGZ so poudarili, da manjšina v Italiji in njena gospodarska organiziranost predstavlja pomemben adut, na katerega Slovenija s svojimi institucijami in podjetji lahko računa pri odnosih z zahodno sosedo, ravn naše organizacije, ki so v gospodarskem sistemu dežele FJK na vseh nivojih vključene v vsa uradna omrežja, pa lahko bistveno prispevajo k nadgrajevanju že obstoječega sodelovanja med institucijami in podjetji iz Slovenije ter njihovimi potencialnimi sogovorniki na italijanski strani. Podana je bila tudi vrsta predlogov o institucionalnem sodelovanju, ki sta jih predstavnika ministrstva in agencije JAPTI sprejela z zanimanjem.

Glavna tema pogovorov, ki so bili izrazito operativne narave, je bila vloga Slovenskega deželnega gospodarskega združenja pri odnosih z italijanskimi institucijami in organizacijami ter vključevanje tukajšnjih podjetij v pobude, ki jih organizira matica.

Aktualne teme gospodarskega življenja med Slovenci v Furlaniji-Julijski krajini bodo sicer člani SDGZ našli tudi v pravkar izšli septembrski okrožnici, ki po krajšem poletnem premoru spet prinaša vrsto novih informacij in koristnih navodil za podjetnike. Sodelavec združenja Stevo Kosmač opozarja na novosti za izvoznike in na najnovješe zakonske olajšave. S podjetjem tržaške Trgovinske zbornice Aries ponuja združenje nov svetovalni in informativni servis o prispevkih, uradnyh za varnost pri delu pa navaja novosti iz enotnega zakonskega besedila o varnosti in povezane obveznosti. Prevozniki in naročniki prevozov pa bodo v okrožnici našli vse, kar morajo vedeti v zvezi z novim transportnim obrazcem, ki ga bodo morali izpolniti.

KRIZA - Na sedežu MIB predstavili raziskavo Unicredita

Kriza rahlo pojenja, vendar je pretirani optimizem škodljiv

TRST - Globalna finančna in gospodarska kriza z njenimi učinki, a tudi gospodarske razmere in problemi v Furlaniji-Julijski krajini in v Trstu so bili v središču včerajšnje razprave z naslovom Ozemlja sistema Italija, ki jo je na poslovni šoli MIB School of management v Trstu organizirala bančna skupina Unicredit Group. Med razpravljalcem sta bila poleg prvega moža največje italijanske banke Alessandro Profumo tudi predsednik družbe Gruppo Illy Spa Riccardo Illy in Edi Snaidero, pooblaščeni upravitelj družbe Snaidero Rino Spa, podlaga za razpravo pa je bila ozemeljska raziskava, ki jo je za Unicredit izvedel konzorcij Aaster.

Kot je povedal koordinator raziskave, sociolog Aldo Bonomi, postaja tradicionalni dualizem med Julijsko krajino in Furlanijo vse bolj zapleten, saj območji ubirata različne poti in se na različne načine borita proti krizi. Iz analize izhaja, da se je kot učinek krize utrdila ideja, po kateri »se sami ne moremo rešiti«, vendar so na tem skrajnem severovzhodu Italije »močno razširjene bojazni o prihodu drugega vala ekonomskega ciklona«. Iz zbranih intervjujev izhaja ocena, da utegne radi krize propasti 15 odstotkov obrtnega sektorja v deželi, po drugi strani pa vprašani menijo, da bi to utegnilo »okrepiti sistem v njegovi celoti«.

Med pokrajinami naše dežele je pordenonska potrdila svojo vlogo »velikega okoliša poddobav«, a se spopada s težavami, ki jih povzroča dejstvo, da je usoda te pokrajine odvisna od velikih evropskih naročnikov.

Videmska pokrajina pa ima »hribino« ekonomijo, ki jo je kriza zajela ravno sredi prehoda v inovativno fazo. Raziskovalci ugotavljajo, da je največji interes videmskih gospodarstvenikov povečanje učinkovitosti in omejevanje stroškov, k čemer mora pripraviti cvelotna veriga poddobav.

Manj izrazito je učinkovanje krize v goriški pokrajini, kjer je še močan

protičlikni efekt državnega posega, čeprav ne manjkojo dvomi glede razvoja po letu 2010.

Kaj pa Trst? »Razpet je med zgodovinsko dedičino in neznanckami prihodnosti,« ugotavljajo raziskovalci. V tržaški pokrajini zaposluje 45 odstotkov celotne delovne sile samo 14 odstotkov podjetij. Upanje predstavlja le projekti »mrežnega mesta« z raziskovalnimi dejavnostmi in univerzo, kot tudi ambiciozen projekt logistične platforme Severnega Jadran.

Prvi mož Unicredita Alessandro Profumo se je v razpravi pomudil predvsem pri aktualnem vprašanju krize, ki se po njegovi oceni zelo počasi izteka, vendar pretirani optimizem ni pameten: »Svet se je spremenil. Mislimi, da je mogoče priti iz krize tako, da bomo enaki kot prej, nas lahko močno udari po glavi.« Profumo je priznal, da so potrebna pravila, avtorite in redistribucija bogastva: »Potreba je politika, vendar problem ni politična barva, ampak vzdržnost politik.«

TRANSPORT - Letališče v Ronkah bogatejše za svetlobno instalacijo

V pripravi petletni poslovni načrt z naložbami za 10 milijonov evrov

SERGIO DRESSI

ARHIV

RONKE - Potniški terminal na letališču v Ronkah je od včeraj bogatejši za instalacijo, ki so jo postavili v območju odhodov, letališče pa je dobilo tudi nove spletne strani. Kot je na včerajšnji predstavitev novosti povedal predsednik letališke družbe Aeroporto FVG Spa Sergio Dressi, je instalacijo z naslovom Starry izdal studio Okra night, gre pa za 63 kvadratnih metrov velik akril s svetlobnimi vložki kristalnih ledov. Namen instalacije je ustvariti scenografsko kulisov novem območju odhodov, ki je vitalno za življeno letališča. Sicer abstraktna kompozicija spominja na krivulje, ki jih nočni leti rišajo na zvezdnatem nebnu.

Že nekaj dni delujejo tudi nove spletne strani letališča, ki so nadomestile stare iz leta 2004. Skoraj pol milijona stikov v lanskem letu dokazuje, da so spletne strani postale nezamenljiva storitev za stranke letališča. Strani so po mednarodni normativi WCAG 1.0 v celoti dostopne tudi za vidno prizadete osebe, saj jih je mogoče konsultirati s tremi različnimi velikostmi črk in z dvema ra-

ni načrti, ki predvideva naložbe za več kot deset milijonov evrov. Gre za vlaganja, ki so za letališče obvezna, ker so pogoj za sicer že pridobljeno 40-letno koncesijsko pogodbo za upravljanje infrastrukture, vključujejo pa ukrepe za povečanje varnosti (predvsem vzletne steze, ki bo stala približno šest milijonov evrov) in druge posege za modernizacijo letališča. Kaj pa denar? Dressi je včeraj zagotovil, da bo družba denar zbrala, med možnimi viri pa je navedel tudi zvišanje potniških tarif, čeprav naj bi šlo za ukrep v skrajni situaciji. Bolj verjetni rešitvi sta financiranje s strani lastnikov letališča (Dežela FJK in konzorcij lokalnih uprav) ali dokapitalizacija. Po Dressijevi oceni bi to lahko med drugim rešilo dolgotrajni spor med delničarji, saj bi lahko Dežela FJK prevzela večinski in torej kontrolni delež v letališči družbi, v kateri ima zdaj 49 odstotkov.

O predvidevanjih za letošnji poslovni obračun Dressi ni hotel govoriti, vendar je pojasnil, da »mora letališče v prvi vrsti jamčiti storitev za skupnost, ni pa potreben, da posluje z dobičkom«. (vb)

AREA SCIENCE PARK Izteka se rok za vpis na prvi master MIT

TRST - Interesenti imajo še do 30. septembra čas, da se vpisajo na prvo izvedbo univerzitetnega masterja druge stopnje na področju inovativnosti in prenosa znanja MIT. Organizirajo ga tri najpomembnejše italijanske institucije na področju tehnoškega transferja, in sicer AREA Science park, center MIP na milanskem politehniku (Politecnico di Milano) in Netval, v odilno združenje italijanskih univerz za valorizacijo rezultatov javnega raziskovanja. Na master se lahko prijavijo univerzitetni diplomiranci različnih smeri, za podrobnejše informacije pa je na voljo elektronski naslov *mia.to-mad@area.trieste.it* in tel. 040 375 51 60.

Tretji pas bo finančno krit

TRST - Po zagotovilu predsednika nadzornega sveta finančne družbe Friulia Augusta Antonuccija bo »kritje finančnega načrta za igradnjo tretjega pasa avtoceste A4 zagotovljeno«. Banke so pripravljene kreditirati dela z javnimjamstvom, je še povedal Antonucci.

EVRO

1,4768 \$

-0,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

24. septembra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	24.9.	23.9.
ameriški dolar	1,4768	1,4783
japonski jen	133,85	134,96
kitajski juan	10,0824	10,0910
ruski rubel	44,2590	44,4070
indijska rupee	70,8490	70,9660
danska krona	7,4420	7,4418
britanski funt	0,91065	0,89940
švedska krona	10,1105	10,0778
norveška krona	8,5100	8,5640
češka koruna	25,159	25,244
švicarski frank	1,5117	1,5123
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	270,15	271,27
poljski zlot	4,1686	4,1925
kanadski dolar	1,5843	1,5794
avstralski dolar	1,6880	1,6906
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2090	4,2283
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7075	0,7063
brazilski real	2,6401	2,6506
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1860	2,1918
hrvaška kuna	7,2740	7,2682

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

24. septembra 2009

1 meseč 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 meseč	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	-	-	-	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	-	-	-	-
EURIBOR (EUR)	0,443	0,743	1,021	1,242

ZLATO

(99,99 %) za kg

21.782,46 € -311,18

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

24. septembra 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	11,74	-2,09
INTEREUROPA	6,05	-3,66
KRKA	71,44	-0,86
LUKA KOPER	23,96	-0,04
MERCATOR	176,21	-0,31
PETROL	318,60	-0,89
TELEKOM SLOVENIJE	154,90	-1,39

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

24. septembra 2009

delnica zaključni tečaj v € spr. v %

ABANKA	zaključni tečaj v €	spr. v %
AERODROM LJUBLJANA		

ŽARIŠČE

O naši šoli

JELKA CVELBAR

Stopnjo zaskrbljenosti za slovensko šolstvo pri nas bržkone lahko danes merimo tudi po številu organizmov, ki se ukvarjajo s šolsko problematiko: odbori, komisije, forumi, spodbujevalci različnih pobud, srečanja političnih strank, sindikati, razne posamične interpretacije in zamisi - vse potrojeno po pokrajini. Razdrobljenost je očitna. Vsi se ukvarjajo z vsem in sploh ne moremo trditi, da niso prizadivni. Manjka le sinergija. Še vedno si privoščimo vleči šolski voz vsak v svojo smer.

"Naša" šola ima danes dva specifična predznaka: šola s slovenskim učnim jezikom in dvojezična šola. Obe vrsti šole sta zabeleženi v "zaščitnem zakonu" št. 38 iz leta 2001 - vsaka s svojo finančno postavko.

Ko si je Svet slovenskih organizacij zamislil posvet, ki naj bi se za začetek lotil vsaj enega aspekta slovenske šole, špetrska dvojezična šola še ni bila deležna zadnjih financiranj. Tako na dan posveta problematike financiranja nismo več občutili vsi na enak način.

Na simpoziju, ki zdaleč ni imel pretenčije "instant" reševanja šolskih problemov, so nekatere točke dobre pojasnilo iz prve roke. Najvišja manjšinska predstavnica, sedanja senatorka, je zaradi nenadnih obveznosti simpozij pozdravila pisno in ob nekaterih predlogih vnesla še optimistično noto o skorajnjem razpisu za osebje Deželnega šolskega urada. Ravnatelj tega urada je podrobno in obširno govoril o stanju v zvezi s členi in odstavki zaščitnega zakona, ki predvidevajo fonds za učbenike in za osebje. Obrazložil je zan-

ke in zaplete v zvezi z možnostjo (in zlasti z ovirami) koriščenja tega denarja. Oglasili so se predstavniki z obeh strani civilne družbe ter navzoči predstavniki staršev, učnega osebja in vodstva šol.

Meriti pomen tega simpozija z množičnostjo udeležbe bi bilo napačno, nekako tako kakor preštavati manjšine. Na posvet so bili vabljeni predstavniki "nosilcev interesov" v slovenski šoli. Udeleženci so nedvomno dobili vsaj kar se tiče javnega financiranja slovenske šole celovitejši vpogled. Razprava je sicer presegla meje zgolj finančnega aspekta. Nekateri udeleženci so svoj poseg razširili na celotno problematiko našega šolstva in to izhodišče bo v enem izmed prihodnjih debatnih konstekstov še temeljiteje obravnavano.

Pri razpravah je pomembno, da v govorniškem zanusu ne pozabimo na

psihološki učinek, ki ga ima razpletanje problemov na občinstvo, zlasti na tiste, ki jim je obravnavana problematika trpki vsakdanjik. Ni vseeno, ali slovenska narodna skupnost v Italiji občuti, da njeni predstavniki res nekaj dosegajo, da je bil res storjen kakšen vsebinski korak naprej, in se tako odpravi v neljubi vtiš, da je vse le mlatenje prazne slame, iskanje širokega konsenza ali propaganda na slogan: "Glejte, kako smo pridni!"

Pri posvetu o tem, katere so oviре za slovensko šolo, zlasti one, ki ji preprečujejo polno, po zakonu predvideno financiranje, še zdaleč ni šlo za to, da bi iskali krivce in določali krivdo, pač pa je bil simpozij zamislen kot korak

do sinergije v skupnem naporu različnih ljudi pri iskanju ustreznih strategij, metod in tehnik, ki bi slovenski šoli brez zahtev po odrekanju svoji slovenskosti in razpredenosti pomagali preseči sedanji neugodni trenutek vplivov neštetnih in nezadržnih sprememb v okolju in družbi in se usmeriti v najbolj pozitivno razvojno smer. Simpozij o šoli, ki si ga je zamislil in izvedel SSO v deželnih dvoran Tessitori v Trstu, je vzporedno s širšo razpravo o slovenski šolski problematiki nakazal pot, kako v okviru naše manjšine lahko razčiščujemo dvome, skupno pristopamo k problemom in vsak s svojega izhodišča zastavljamo svoje znanje, svoje izkušnje in posredujemo svoje informacije z enim samim enotnim ciljem: za konkretno in praktično izboljšanje pogojev, stanja in obstoja slovenske šole v celoti.

Bil je prvi korak v prepotrebno večjo sinergijo vseh dejavnikov, nosilcev interesov v šoli s slovenskim učnim jezikom: učencev in dijakov ter njihovih družin, učnega in neučnega osebja, šolskega vodstva, javnih upraviteljev, politikov, svetovalnih funkcij in povezav z matično Slovenijo. Posvet pa je javnost pozval tudi k večji čujenosti pri nadzirjanju izvajanja danih obljub in informacij; med drugimi tistih o skorajnjem javnem razpisu mest za osebje deželnega šolskega urada, o prizadevanju za razširitev finančnega fonda za učbenike še na računalniške pripomočke in o potrebi po še večji zavzetosti obeh krovnih organizacij za življene in obstojejo slovenske šole.

KULINARIČNI KOTIČEK

Svinjski rezki s karijem in krompirjem

Klub še vedno lepemu in toplemu vremenu, je jesen že tu in čas je, da opustimo zdrave poletnje jedi (solate, zelenjavne juhe, sadje, vse kar nam v poletni vročini veliki izvedenci s televizijskih ekranov in časopisnih strani svetujejo) in se vrnemo k strupenim specialitetam, ki nas bodo slej ali prej odpeljale k angelcem. No, dovolj s šalo in lotijo se resnega dela. Če ste ljubitelji nekoliko bolj eksotičnih okusov, ne da bi šli v skrajnosti, vam danes svetujem čisto preproste svinjske rezke s kančkom vzhodnjaškega okusa, ki nam ga bo dal v tem primeru kari.

Za svinjske rezke s karijem in krompirjem potrebujemo: dva srednje velika svinjska rezke, po možnosti ne preveč pusta; veliko čebulo, tri srednje velike korenke, žlico gorčice, dve žlički karija (ostrega ali bolj blagega, odvisno od okusa), rdečo sladko papriko, pol žlice moke za podmet (ali žličko jedilnega škroba), sol, poper, olivno olje, eno limono, štiri srednje velike krompirje, sušen peteršilj, sušeno čebulo, sušeno zeleno, zavitek žafrana.

Sestavim je res precej, po stopok pa je še kar enostaven.

Zrezke potolčemo in posolimo, čebulo olupimo in sesekljamo na prav drobne kockice, korenje prav tako ostrgamo in narežemo na tenke kolobarke. V ponev nalijemo malo olja, vanj stresemo sesekljano čebulo in jo malo prepražimo. Dodamo zrezke in vse skupaj ponovno prepražimo. Pustimo, da se prazi ne-

kaj minut, nato rezke za trenutek odstranimo in jih namažemo z gorčico ter spet položimo v ponav. Ko je čeba zlatorumen, dodamo korenje in samo toliko vode, da so rezki pokriti. Sedaj lahko ponev pokrijemo in pustimo, da se jed duši kakih 20 minut, ali dokler se rezki prav lepo omehčajo. Ko so res lepo mehki, dodamo dve žlički karija (ki ga sicer lahko dodamo že prej, takrat ko vso zadevo prazimo, vendar je treba paziti, da se zacimbira ne zažge, sicer bo dobila neprijeten okus). Ko je vse kuhanino in če se nanj zdi, da je omaka preredka, spet odstranimo rezke in dodamo podmet, ali čajno žličko jedilnega škroba (maizena), razpuščenega v žlici vode. Pustimo, da se omaka zgosti, dodamo žličko rdeče paprike, premesamo in damo rezke nazaj v ponev.

Medtem smo olupili krompir, ga narezali na večje kose, ga pomešali s sušenimi dišavami (čebulo, peteršilj, zeleno, žafran in sol) in ga dali v ogreto posodo z oljem (bolje če je ponev s te falom, da se jed ne prijema). Pečemo ga približno dvajset minut ali dokler ni lepo mehak in zapecen. Jed ponudimo okrašeno z limonom, ki si jo vsak lahko stisne na meso.

Dober tek!

Ivan Fischer

ODPRTA TRIBUNA

Postavimo spomenik slovenskim antifašističnim žrtvam v ulici Bravetta

»Dne 25. junija 1942 pozno ponoči so v sodnem zaporu Regina Coeli v Rimu jetniški pažniki zbudili Karla Kaluža, doma v majhni vasi in tržaški pokrajini. Ko je prišel iz celice, so ga vklelinili in odpeljali na dvorišče poslopja, kjer je čakalo dostavno vozilo. Ko je vstopil v vozilo, se je znašel v družbi osmih tovarišev, ki so bili enako vklejeni in so bili enako kot on prejšnji dan obsojeni na smrt. Skupini se je pridružil jetniški kaplan, medtem ko so pažniki zložili v kot vozila vse potrebova za eksekucijo: vrvi, stolice, obvezne, lesene količke. Tovornjak je hitro prevozil uličice v četrtri Trastevere, dospel na grič Gianicolo in potem, ko je zapustil vrata San Pancrazio, je odpeljal po cesti preko rimske okolice. Vlaga noči je pričašala znani vonj po pašnikih in pokoseni travi, podoben tistem, ki so ga obsojenci zapustili v domačem kraju, Julijski Benečiji, ki so jo v lastnem jeziku, slovenščini, imenovali Primorje.«

»Ko je prispelo v ulico Bravetta, je dostavno vozilo zavilo v notranjost vojaškega poslopja, kjer je na nasipu čakalo nekaj sodnikov in funkcionarjev ter vod »militov«, oboroženih z mušketo model '91, ki jim je poveljeval »capomani polo«. Pažniki so izročili devet zapornikov vodu in postavili stolice eno poleg druge ter jih pritrdirili s količki. Nato je poveljnik ukazal, naj obsojencem zavežejo oči in jih privežejo na stolice s hrbotom obrnjenim proti vodu, vojake pa je razporedil v dve vrsti. Končno je poveljnik prebral razsodbo in ukazal ogenj: prva vrsta vojakov je merila v hrbet, druga vrsta v glavo. Ko je bil končna postopek, so preiskovalni sodnik, sodni zdravnik in predstavnik rimskega guvernerja sestavili zapisnik, v katerem je bila zapisana ura: 5.15.«

Tako je napisal v knjigi »Forte Bravetta 1932 - 1943 Storie, memorie, territorio«, ki je izšla prvič leta 2000 in drugič leta 2006, Augusto Pompeo.

Potem ko je prišla v javnost vest, da bo država prodala opuščeno utrdbo Forte Bravetta, so se spritočne nevarnosti, da utrdbo kupijo zasebniki za gradbene špekulacije, nekateri občani leta 1997 združili v »Comitato Forte Bravetta«, ki je zahteval, da se utrdbo ohrani in jo preuredi za sedeže socialnih društev, otro-

ške jasli, park in muzej odporniškega gibanja. Verjetno je prav v podporo tej usmeritvi »Municipio XVI« poskrbel za sestavo navedene knjižice in po prvi izdaji poskrbel tudi za njen ponatis. Vprašanje končne usode te utrdbi se je reševalo vsaj dvanaest let. Ko je prišlo do odločitve, da naj bi utrdba postala last občine Rim, se je pojavila zamisel, da bi bilo tam nameščeno komunalno podjetje AMA. Toda 19. maja 2009 je skupščina 16. municipija soglasno izglasovala resolucijo za spomeniško ohranitev utrdbi in pripadajočega zemljišča (preko 10 hektarov). In 9. septembra 2009 je župan Gianni Alemanno na območju utrdbi odprl Park mučencev (Parco dei Martiri), medtem ko že tečejo priprave, da se utrdba preuredi v Muzej spominja (Museo della memoria).

Karel Kaluža je bil eden od devetih partizanov, ki so bili ujeti v zvezi z znamenito bitko na Nanosu 18. aprila 1942, ki je povzročila, da so na Primorskem namestili dve pehotni diviziji in ustanovili 23. korpus. Če upoštevamo, da je bilo takrat na Primorskem kvečjemu 80 partizanov, obe diviziji in neposredno korpusu podrejeni oddelki pa so verjetno skupno šteli preko 20.000 vojakov, lahko ocenimo pomen zdognjenega partizanstva na Primorskem. Če upoštevamo še dejstvo, da je »Corpo di spedizione italiano in Russia« od julija 1941 do julija 1942 štel dobrih 61.000 mož, lahko v polni meri dojamemo pomen partizanskih enot na Primorskem v času največjih uspehov nacifašističnih vojsk.

Prepričan sem, da bi se spodobilo, da bi ob 70. obletnici usmrtnitve v Rimu priredili skupaj z italijanskimi demokrati prav in Forte Bravetta spominsko svečanost, da se skupaj poklonimo borcem, ki so v nadvse težkih pogojih žrtvovali svoje življenje za osvoboditev sveta od nacifašizma. Ker je čas dovolj, bi bilo do takrat gotovo mogoče pripraviti vse potrebovane tudi za postavitev spomenika, prav v Forte Bravetta, Slovencem, ki so bili tam usmrčeni, ker so se borili proti fašizmu.

Samo Pahor

Pripis: knjižica »Forte Bravetta 1932-1945: storie, memorie, territorio« je dosegljiva v NŠK v Trstu, v knjižnici Makse Samse v Ilirske Bistrici ter v NUK in INZ v Ljubljani.

PISMA UREDNIŠTVU

Prvi Rusjanov polet je bil na Rojcah ali na Rojah?

Prebral sem v rubriki Postiljon (PD 22. septembra) o dvojezičnem priložnostnem poštnem žigu ob 100-letnici prvega poleta E. Rusjana.

Menim, da se je v spremljajoči članku vrnila napaka, ki se kar naprej ponavlja. V raznih virih je navedeno, da se je prvi "skok" z Edo posrečil 25. novembra 1909 na Rojcah (in ne na Malih Rojah). To je območje med Štandrežem in Gorico, tam, kjer so zdaj razni športni objekti in stanovanjske hiše. Kasnejše poskuse sta Edvard in Josip opravljala na Rojah, to je na območju današnjega letališča, med Mirnom in Gorico. (Poleg drugih virov glej PSBL 13 str. 240).

Sicer pa je v zapisu v rubriki Postiljon še ena netočnost. Osebno se slovesnosti na Rojah 5. septembra letos nisem udeležil, sem pa prebral, da "nova" Eda zaradi neprimerih vremenskih razmer ni poletela.

Menim, da je prav okrogla obletinja prvega poleta v Gorici in na Slovenskem (na območju tedanje Avstroogrskse se je prvi polet posrečil nekaj mesecov prej), priložnost, da nejasnosti in napake dokončno odpravimo.

Vlado Klemše

Razstava treh mladih umetnikov

Spoštovani, to pismo je posvečeno avtorju članka »Razstava treh mladih umetnikov«, na strani 10 Primorskega dnevnika sobote, 19. septembra 2009.

Cenim da se je nekdo lotil recenzijske fotografije razstave, toda hotel sem Vas opozoriti, da je prišlo do napake interpredacije mojega dela:

v prvi fazi gre za napačno podajanje imen:

sklop »Avtoportreti« je na razstavi imenovan kot »Avtoportreti« s podarkom na besedni igri, ki vključuje tudi besedo v kurzivni pisavi avto (kot avtomobil), saj poleg dveh avtoportretov sta tudi dva portreta avtov, kar je bilo v

razlagi po mojem mnenju zbalanirano; pri drugem naslovu gre očitno za tehnično težavo postavljanja pravilnih accentov – tako je ime »Déjà vu« postal »Déjá\\\\vu«... Če smo le zamejci, ki smo na našem področju zelo pozorni na pravilno postavljanje strešic, sem mnenja, da bi morali paziti prav tako na akcente oz. črke.

v drugi fazi je dokaj ponesrečena uporaba izrazov:

'že videno' daje mojemu delu (klub temu da se naslanja na izraz déjà vu) negativen prizvok, prepričan sem, da bi se ta izraz dalo obrazložiti brez teh besed. 'Nekatere podobe pa niso popolnoma predelane...' pa prav tako označuje moje delo kot nedokončano, kar je absurdno, saj posegam nalašč v končane fotografije in jim s tem celo dodam druge pomen. Da ne govorimo sploh o izrazu 'slaba predelava', ki se, čeprav neindirektno, navezuje na 'nepopolne podobe'.

V kolikor se moji očitki zdijo lahko banalni, sem mnenja da če se že napiše članek za v javnost, mora biti ta ustrezno napisan, to se pravi brez sloveničnih napak (npr. barvana fotografija »barvana fotografija...«), ter še bolj pomembno z neukriviljenimi informacijami oz. slabimi interpretacijami.

Hvala za pozornost,

Jakob Jugovic

SPOROČILO UREDNIŠTVA

Bralce obveščamo, da pisma objavljamo v obliku in besedilu, kot so dostavljenia uredništvu, in jih ne spreminjam oziroma popravljamo. Poleg tega sporočamo

TARANTO - »Zgodovinska« razsodba upravnega sodišča iz Lecceja

Razpuščen pokrajinski odbor, ker so ga sestavljali sami moški

Pokrajinski statut izrecno zahteva spoštovanje načela enakih možnosti - Odzivi tudi na državni ravni

JAVNO MNENJE Napolitano uživa veliko zaupanje

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano uživa največje zaupanje med najvišjimi državnimi predstavniki. Tako ugotavlja zavod Ipr v svoji zadnji javnomenjski raziskavi. V Napolitana je namreč izrazilo zaupanje 76 odstotkov anketirancev, kar je največ v tem mandatu, 95 odstotkov vprašanih pa je povedalo, da ve za sedanjega državnega poglavarja.

Sorazmerno dobro sta se odrezala tudi predsednika senata Renato Schifani in poslanske zbornice Gianfranco Fini. V Schifaniju namreč zaupa 58 odstotkov, pozna pa ga 84 odstotkov anketirancev, v Finija zaupa 62 odstotkov, pozna pa ga 92 odstotkov anketirancev. Zanimivo je, da medtem ko Schifani uživa 92-odstotno zaupanje med volivci desne sredine in komaj 31-odstotno med levo-sredinskimi, pa v Finija zaupa 71 odstotkov pristašev desne sredine in 63 odstotkov pristašev leve sredine.

Isti zavod Ipr je pred nedavnim ugotovil, da je v zadnjih časih znatno padlo zaupanje v predsednika vlade Silvia Berlusconija. Kot je 15. t. m. objavil dnevnik La Repubblica, za katerega Ipr opravlja periodične raziskave o priljubljenosti vlade, Berlusconi ta čas uživa zaupanje 47 odstotkov prebivalcev, medtem ko ga je pred nekaj meseci podpiralo 62 odstotkov.

Med članji Berlusconijeve vlade pa največ zaupanja uživajo ministri za delo Maurizio Saccoccia (61%), za notranje zadeve Roberto Maroni (61%), za gospodarstvo Giulio Tremonti (60%), za javno upravo Renato Brunetta (60%) in za pravosodje Angelino Alfano (60%). Na repu lestvice so ministri za okolje Stefania Prestigiacomo (34%), za deželne zadeve Raffaele Fitto (34%) in za odnose s parlamentom Elio Vito (30%).

Predsednik Pokrajine Taranto Gianni Florido

TARANTO - Upravno sodišče iz Lecceja je včeraj razpustilo pokrajinski odbor v Tarantu, ker v njem ni nobene ženske. To je namreč v nasprotju z 48. členom statuta te pokrajinske uprave, ki izrecno določa, da »predsednik imenuje člane odbora, med nimi podpredsednika, v skladu z zakonskimi določili in ob spoštovanju načela enakih možnosti, tako da je zagotovljena prisotnost obeh spolov.«

Pritožbo na upravno sodišče je vložilo združenje Taranto Futura, ki je včerajno razsodbo seveda sprejelo z navdušenjem. Zadeva pa je takoj odjeknila tudi na vsedržavni ravni, saj se ni še zgodilo, da bi sodišče razpustilo javni organ zaradi nespoštovanja enakopravnosti spolov. Ministrica za enake možnosti Mara Carfagna je pozdravila razsodbo, češ da je zgodovinskega pomena. »Osebno sem sicer proti ženskim kvotam, mislim pa, da bi moral vsak javni upravitelj pri imenovanjih upoštevati oba spola,« dejala.

Odgovorna za enake možnosti pri Demokratski stranki Vitória Franco je dejala, da je treba odločitev sodišča iz Lecceja sprejeti z naklonjenostjo. Obžalovala pa je, da je razsodba uperjena proti levo-sredinski javni upravi. »Demokratska stranka ima v svojem DNK-ju zapisano načelo enakih možnosti, zato boli, da se tega načela ne držijo upravitelji, ki se v njej prepoznavajo,« je pristavila.

Odzval se tudi predsednik Pokrajine Taranto, demokrat Gianni Florido. Dejal je, da se z razsodbo strinja in da jo bo spoštoval. Zakaj pa ni že prej spoštošoval določil pokrajinskega statuta? »Stranke so mi posredovalle same moške kandidate,« se je izgovarjal.

AFGANISTAN V spopadu ranjena še dva italijanska vojaka

HERAT - Dva vojaka italijanske padalske divizije Folgore, ki opravlja naloge v okviru Natove misije v Afganistanu, sta bila včeraj laže ranjena v spopadu s talibani v pokrajini Herat. Kot so sporočili iz generalstaba oboroženih sil, je do spopada prišlo v jugtrajnih urah v okrožju Šindand na pol poti med mestoma Herat in Farah v zahodnem Afganistanu, medtem ko so vojaki delili človekoljubno pomoč in nudili zdravstveno oskrbo prebivalcem. Prav le-ti naj bi jih obvestili o bližnjem napadu talibov, ki so začeli streljati s protitanovskim orožjem, italijanski padalci pa so na ogenj odgovorili s svojimi brzostrelkami, na pomoč pa sta jim priletela tudi lovski bombniki A10. Na prizorišču spopada je obležalo več padlih upornikov. Okrožje Shindand, se je izvedelo iz vojaških virov, velja za eno med najbolj nevarnimi v Afganistanu in za pomembno križišče ilegalnih trgovskih poti različne narave, za katere je povečana prisotnost Natovih sil očitno moteča.

EU - Sodba evropskega sodišča o izpustih CO2 dviga prah v povezavi Evropska komisija Berlusconiju: O omejitvi izpustov se ni mogoče pogajati

BRUSELJ - Sodba evropskega sodišča prve stopnje, ki je v sredo razveljavilo odločitev Evropske komisije o omejitvi toplogrednih izpustov na Poljskem in v Estoniji, dviga prah v EU. Italijanski premier Silvio Berlusconi že poziva k ponovni preucitvi omejitev izpustov za Italijo. V Bruslu pa so včeraj poudarili, da se o določenih ciljih ni mogoče pogajati.

Evropsko sodišče je v sredo v Luksemburgu presodoilo, da je Evropska komisija z določitvijo zgornje meje pravic do izpustov za Poljsko in Estonijo prekorakila svoja pooblastila ter njeni odločbi razglasilo za nični.

V skladu z direktivo EU o shemi trgovanja z izpusti mora država članica pripraviti petletni program, v katerem navede, koliko pravice namerava dodeliti in kako. Če náčrti niso v skladu s pravili EU, jih Evropska komisija lahko zavrne. Poljska in Estonia sta leta 2006 komisijo obvestili o svojih načrtih za obdobje 2008-2012, vendar je ta v dveh odločbah iz leta 2007 odločila, da morata državi skupne letne količine pravic do izpustov zmanjšati.

STAVROS DIMAS

Sodišče prve stopnje ugotavlja, da je država članica pristojna za sprejetje končne odločitve o določitvi skupne količine pravic, ki jih bo dodelila za vsako petletno obdobje, in za razdelitev te količine med gospodarske subjekte.

Evropska komisija je po mnenju sodišča napačno uporabila pravo in prekorčila meje manevrskega prostora, ki ga ima na podlagi direktive o trgovjanju z izpusti, zato njeni odločbi pomenita poseganje v izključno pristojnost držav članic.

Po sodbi se je že oglasil italijanski premier Berlusconi, ki je predsedniku Evrop-

Preplah v L'Aquila zaradi potresnega sunka

L'AQUILA - Nekaj po 18. uri je L'Aquila spet streslo. Po aprilskem uničujočem potresu so se tla prestolnice Abrucev spet zamajala. Potresni sunek, ki ga je zabeležil deželni Inštitut za geofiziko, je imel moč 4,1 stopnje, sledilo pa mu je še glasno nekaj sekund trajajočo bobnenje; ranjenih ali škode na stavbah k sreči ni bilo. Po podatkih, ki jih je posredovala civilna zaščita, je bil epicenter sunka v občinah Pizzoli, Barete in Capitigliano, sunek pa so občutili tudi v Markah. Prestrašeni ljudje so se zgrnili na ulice in telefon pri gasilcih je neutrudno brnel.

Šest mesecev pogrešajo pričo umora camorre

NEAPELJ - Zadnjič so ga videli pred šestimi meseци, nato se je za njim izgubila vsaka sled. Petnajstletnik je bil namreč pred časom priča umoru v bližini vodnega parka Magic World v kraju Licola. Takrat so 46-letnega Nunzia Canniana ustrelili, medtem ko je stal pred blagajno parka. Ko bi moral pričati o dogodku, pa je mladenič izginil, z njim pa tudi njegova mama. Preiskovalci, ki jima niso še prišli na sled, ne izključujejo, da sta se morebiti zatekla v tujino. Po prvih izjavah, ki jih je mladenič posredoval preiskovalcem, naj bi umor zgrešil 24-letnega Mario Buono, ki je imel že večkrat opravka s policijo; Buono pa je obdolžitve vselej zanikal.

KULTURA - Od 9. oktobra do 19. januarja

V Pisi razstava Chagall in Sredozemlje

PISA - V Pisi se bodo z veliko retrospektivno razstavo poklonili svetovno znanemu slikarju Marcu Chagallu (1887-1985). Postavitev v Modri palači (Palazzo Blu) prinaša 150 del, od slik in kipov do keramik in litografij, ki jih je ruski umetnik ustvaril po letu 1926. Na ogled bo od 9. oktobra do 19. januarja 2010.

Chagall je prav leta 1926 prvič odkril svetobo, barvitost in pokrajine Sredozemlja ter dežel, ki nanj mejijo, od Francije preko Grčije vse do Palestine. Razstava bo razdeljena na pet delov. Prvi bo posvečen Azurni obali, drugi Grčiji, tretji Bibliji, četrti in peti pa kipom, keramikam in kotažem.

Postavitev z naslovom Chagall in Sredozemlje je prva iz triletnega cikla razstav, posvečenih velikim mojstrom dvajsetega stoletja in njihovemu odnosu do Sredozemlja. Kot piše na spletni strani Modre palače, bo prihodnje leto na vrsti Joan Miro.

UNIVERZA

Na sprejemnem izpitu vprašanje o Slovencih v Italiji

PISA - Slovenci v Italiji velikorat upravičeno tarnamo, da v Italiji za naš obstoj nihče niti ne ve. Ko je govor o narodnostnih skupnosti, se kvečjemu omenjata nemška manjšina na Južnem Tirolskem in francoska v Dolini Aoste. So pa tudi izjeme. Ena je po svoje presestnjava. Kot nam je povedala zamejska študentka, ki se je prijavila na sprejemni izpit fakultete za motorične vede v Pizi, je vprašalnik v poglavju o slovenski kulturi vseboval tudi vprašanje: V kateri deželi živi slovenska manjšina? Med petimi možnimi odgovori so bile, poleg seveda dežele Furlanije Julisce krajine, navedene še deželi Veneto in Aosta ter bocenska in tridentinska pokrajina. Koliko je bilo pravilnih odgovorov, sicer ne vemo, lahko pa smo zadovoljni, da se je kdo na fakulteti ali ministerstvu sploh spomnil na nas. Navsezadnje je možno, da so takšno vprašanje univerzitetnim kandidatom postavljali še kje drugje. Kvečjemu bi se lahko vprašali, od kod naj bi vedeli za nas. Iz srednješolskih klopeh menda res ne.

BOLOGNA - Nova tragedija

Mati ubila otroka in sebe

BOLOGNA - V kraju Castenaso pri Bologni je včeraj prišlo do nove družinske tragedije, v kateri je mlada mati umorila otroka, zatem pa si sodila še sama. Stanovalci hiše v Ul. Mazzini so slišali hrup ob padcu telesa 34-letne Erike Mingotti, potem ko se je le-ta vrgla z balkona svojega stanovanja v drugem nadstropju stanovanjskega poslopja. Polklicali so karabinjerje, ki pa so ob prihodu ugotovili, da nesrečnici ne morejo več pomagati, ob vstopu v stanovanje pa so se znašli pred srljivim prizorom: otroka Erike Mingotti, šestletni fantek in petletna punčka, sta mrtva ležala na zakonski postelji. Kaže, da ju je mati najprej zabodla, nato pa utopila, preiskovalci pa ne izključujejo, da jima je pred tem dala uspavalo. Po umoru naj bi si skušala prerezati žile, na koncu pa je šla na balkon in skočila v prazno. Na nočni omačici so agenti našli tudi pismo, ki ga je Mingottijeva naslovala na svojo mater in v katerem je obrazložila svojo usodenoto odločitev. Tragediji je verjetno botrovala depresija, v katero je Mingottijeva očitno zašla, potem ko se je pred letom dni ločila od moža, čeprav na zunaj ni nič kazalo na to. Po ločitvi se je Erika Mingotti zaposlila v nekem uradu (prej je delala v moževi trgovini koles), otroka pa sta obiskovala krajevni vrtec oz. osnovno šolo. Na zunaj je kazalo, da je močna in urejena, prav tako ni bila pod nadzorstvom služb za umsko zdravje, vendar ji je bila pred kratkim znanka, ki je tudi prestala ločitev, svetovala, naj se obrne na psihologa.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Petak, 25. septembra 2009

7

VZHODNI KRAS - Na javnem srečanju o novem regulacijskem načrtu

Bani: domačini nočejo novega umetnega naselja

Na območju nekdanje kasarne naj bi zgradili kakih 300 stanovanj

Nov regulacijski načrt tržaške občine buri duhove na Vzhodnem Krasu. Domačini so jezni na občinske upravitev, kar je prišlo jasno na dan med srednjim srečanjem, ki ga je na to žgočo aktualno temo priredil vzhodnokraški ravninski svet pri Banih.

Že sama polna dvorana kulturnega doma (mnogo ljudi je moralo slediti srečanju pred vrati) je pričala o zanimanju Banovcev in prebivalcev Ferlugov do načrta, ki bo - če bo odobren tako, kot ga je pripravila mestna uprava - živo zarezal v vaško tkivo. Predsednik rajonskega sveta Marko Milkovič in svetnika Demokratske stranke Uroš Koren in Marjan De Luisa (DS-SSk) so nakazali kritične točke. Prvo predstavlja preureditev območja nekdanje kasarne v 104 tisoč kvadratnih metrov obsežno zazidljivo zemljišče. Na njem bi lahko zgradili kakih 300 stanovanj, sem bi se priselilo kakih tisoč ljudi, štirikrat več, kot jih sedaj štejejo Bani (241). Novo umetno naselje brez primerne urbanizacije (na primer kanalizacija) in javnih storitev (na primer vrtec) bi iznakazilo arhitekturno in družbeno podobo Banov, še dodatno pa bi prizadelo lastnike zemljišč, ki bi jim razstili zemljo za gradnjo nove ceste, ki bi povezovala nekdanjo Trbiško in nove zgradbe.

Če je občina po eni strani »podarila« gradbeni špekulaciji kakih 20 milijonov evrov (toliko naj bi veljalo novo zazidljivo območje nekdanje kasarne), pa je domačim lastnikom »odvzelo« za kakih 20 tisoč kvadratnih metrov sedaj zazidljivih površin (ki bodo z odobritvijo regulacijskega načrta postala nezazidljiva). Milkovič je izračunal ceno: domačini naj bi bili ob vrednost kakih 4 milijonov evrov(!).

Nic čudnega, da je krajancem prekipele. Prisotni slovenski občinski svetniki Iztok Furlanič (SKP), Stefano Ulmar (DS) in Igor Švab (DS-SSk) so prisluhnili njihovim pripombam. Na srečanju so iznesli predlog o skupinski pripombi na načrt, da bi z močjo podpisov prisilili mestno upravo, naj načrt spremeni, omenjen pa je bil tudi priziv na upravno sodišče.

Rajonski svet bo v naslednjih dneh priredil podobna srečanja tudi v drugih vzhodnokraških vaseh. Sinoč je bilo tako srečanje na Padričah.

Razprava o novem regulacijskem načrtu tržaške občine je privabila polno število domačinov

KROMA

ZNANOST - Danes popoldne odprtje na Velikem trgu

Prosit - Noč raziskovalcev

Od 16.30 do 23. ure na različnih lokacijah številne pobude za približanje raziskovalnega dela javnosti

S slovesnim prerezom traku na Velikem trgu se bo danes popoldne pod gesmom Prosit - Project for Science in Trieste (Projekt za znanost v Trstu) ob 16. uri začela tudi v našem mestu Noč raziskovalcev. Manifestacija, do katere prihaja na pobudo Evropske komisije, bo potekala v štiridesetih evropskih mestih, od katerih je sedem v Italiji, med temi je tudi Trst. Cilj je približati raziskovalno dejavnost širši javnosti, v tem okviru pa bodo od 16.30 do 23. ure na različnih lokacijah stekle številne pobude, v okviru katerih bo kakih 150 raziskovalcev predstavilo tržaški javnosti svoje delo: stekle bodo tako razne delavnice z eksperimenti, predavanja in razstave, priložnost bo tudi za igre oz. športna srečanja, po tržaških ulicah pa bo potekal tudi voden

ogled krajevnih znamenitosti po sledovih rimske, grške, srbske in slovenske prisotnosti.

Na današnjem popoldanskem odprtju manifestacije bodo pozdravili tržaški občinski odbornik za šolstvo, univerzo in raziskovanje Giorgio Rossi, rektor Univerze v Trstu Francesco Peroni in predsednika pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat. Takožatem bodo sledili krajši posegi predstavnikov tržaških znanstveno-raziskovalnih ustanov, ki sodelujejo pri pobodi: Znanstvenega parka na Padričah, konservatorija Tartini, Mednarodnega centra za genetski inženiring in biotehnologijo, Državnega inštituta za oceanografijo in geofiziko in bazovski Sinhrotron v sodelovanju s številnimi drugimi znanstveno-raziskovalnimi oz. izobraževalnimi ustanovami. Svoje pokroviteljstvo so dali predsednik italijanske republike, ministrstvo za univerzo in raziskovanje

ta za nuklearno fiziko, Državnega inštituta za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko, Visoke šole za napredne študije Sissa, Sinhrotrona, Zavoda Združenega sveta iz Devina in Univerze v Trstu.

Pobudniki tržaške manifestacije so tržaška pokrajina in občina, univerza, visoka šola Sissa, padriški znanstveni park, mednarodna centra za teoretsko fiziko ter genetski inženiring in biotehnologijo, Državni inštitut za oceanografijo in geofiziko in bazovski Sinhrotron v sodelovanju s številnimi drugimi znanstveno-raziskovalnimi oz. izobraževalnimi ustanovami. Svoje pokroviteljstvo so dali predsednik italijanske republike, ministrstvo za univerzo in raziskovanje

in dežela Furlanija-Julijskih krajina.

GLEDALIŠČE - Sestanek v ponedeljek

SSG: »dan D«

Na pokrajini srečanje ustanovnih članov slovenskega teatra

Člani igralskega ansambla in tehnično osebje Slovenskega stalnega gledališča so poimenovali ponedeljek, 28. septembra, »dan D« za slovenski teater v Trstu, saj bi morali prav ta dan podpisati pogodbe za novo gledališko sezono. In kaže, da bo ponedeljek res ključni dan za iskanje izhoda iz težke finančne krize.

V ponedeljek popoldne bo na sedežu tržaške pokrajine srečanje, na katerem se bodo o bodočnosti Slovenskega stalnega gledališča izrekli njegovi ustanovni člani: Dežela Furlanija-Julijskih krajina, Pokrajina Trst, Občina Trst in Društvo Slovensko gledališče. Deželo bo zastopal odbornik za kulturo Roberto Molinaro, pokrajino predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, tržaško občino župan Roberto Dipiazza, Društvo Slovensko gledališče pa predsednik Adriano Sosič.

Društvo Slovensko gledališče in upravni svet Slovenskega stalnega gledališča sta v preteklih mesecih že večkrat zaprosili za skupno srečanje družabnikov. Prejšnji teden je Društvo Slovensko gledališče ponovno pozvalo Deželo, Pokrajino in Občino na skupni sestanek. Predsednica tržaške pokrajine Bassa Poropat je prevzela ob tem pobudo, a ta teden srečanja ni bilo mogoče izpeljati zaradi delovnih obveznosti odbornika Molinara. Napisali so se družbeniki domenili za sestanek v ponedeljek, dan, ko bi morala steči junija zastavljena nova sezona slovenskega teatra.

Na srečanju bo govor o statutarnih spremembah, ki zanimalo krajevne uprave, Bassa Poropat pa je namignila, da bi morali poiskati rešitev, ki bi zagotovila sistemsko financiranje delovanja slovenskega gledališča.

POLITIKA - V krajevnih sekcijah

V polnem teku kongresi Demokratske stranke

Tudi v tržaški pokrajini so v polnem teku sekcjski kongresi Demokratske stranke, ki jih morajo v skladu s pravilnikom izpeljati do konca meseca. S prvim oktobrom bo stekel postopek za oblikovanje državne in deželne skupščine, odločilne pa bodo primarne volitve, ki so napovedane za 25. oktober. Na njih bodo vsi volilci in ne le člani stranke izbrali deželnega in državnega tajnika DS. Če nihče ne bo dobil absolutne večine glasov, bodo tajnika v Rimu in deželne tajnike izvolile posamezne kongresne skupščine.

Sinoč sta bila kongresa sekcij Zgonik-Repentabor in tretjega mestnega in predmestnega okraja (Rojan, Greta, Barkovlje in Kolonja). Danes sta napovedana dva kongresa in sicer na Opcinah (Prosvetni dom) in v Miljah (krožek ACLI v Ul. Frausin). Na Opcinah se bo skupščina začela ob 18. uri, medtem ko je glasovanje napovedano od 19.30 do 21. ure. V Miljah se bo kongres začel ob 17. uri

(volitve od 19. do 22. ure). Volilno pravico imajo članice in člani stranke.

V nedeljo bo v Ljudskem domu v Križu kongres sekcije zahodnega Krasa, ki združuje Prosek, Križ in Kontovel. Skupščina se bo začela ob 10. uri, volitve pa so napovedane od 11.30 do 12.30. Zadnji bo v torek, 29. septembra na sporednu kongres sekcije dolinske občine, ki bo v domu Franceta Prešerna v Boljuncu. Začetek ob 19.30, volitve od 21. do 22. ure.

Za deželno tajništvo Demokratske stranke kandidirajo evropska poslanka Debora Serracchiani, videmski podžupan Vincenzo Martines in nekdanja deželna svetnica Cristina Carloni. Serracchiani in Martines sta doma iz Vidma, Carloni pa iz gorische pokrajine. Martines na državni ravni podpira kandidaturo Pierluigija Bersanija, Carloni Ignazia Marina in Serracchiani aktualnega tajnika Daria Franceschinija.

V Sesljanu javno srečanje demokratov

V hotelu Belvedere v Sesljanu bo danes ob 18. uri javna skupščina o trgovskem načrtu Devina-Nabrežine, ki jo prireja Demokratska stranka. Prireditelji so na srečanje povabili tudi župana Giorgia Reta.

Seja Teritorialnega sveta za priseljevanje

Na tržaški prefekturi bo danes ob 10. uri plenarna seja Teritorialnega sveta za priseljevanje, organa, ki je zadolžen za analizo potreb in promocijo ukrepov na področju priseljevanja. Govor bo o novem zakonu o varnosti, o poteku predložitve prošenj za ureditev delovnega razmerja priseljencev, o novem olajšanem postopku za sprejem univerzitetnih raziskovalcev iz držav, ki niso članice EU, in o koriščenju finančnih sredstev iz Evropskega sklada za integracijo.

V Dolini snujejo čezmejno omizje miru

Danes bo ob 11.30 v sejni dvorani dolinskega županstva potekalo srečanje za ustanovitev čezmejnega omizja miru med italijanskimi, slovenskimi in hrvaškimi krajevnimi ustanovami. Srečanje želi biti neko nadaljevanje decembrskih pobud med občinama Sežana in Trst (ob obletnici Izjave o človekovih pravicah) in pa čezmejne pobude ob priliki petega koncerta za mir, ki je potekal v Zgoniku 24. julija letos. Na današnjem dogodku bodo postavili temelje čezmejnega omizja za mir med krajevnimi ustanovami in zainteresiranimi združenji ter poudarili sodelovanje pri svetovnem pohodu za mir in nenasilje, ki se bo z Balkana vilimo Hrvaške, Slovenije in Italije od 6. do 9. novembra. Nad pobudo je, med drugimi, prevzel pokroviteljstvo tudi komisar za širitevne procese Evropske unije Olli Rehn.

Dan srca danes na dolinskem županstvu

Odborništvo za socialno skrbstvo Občine Dolina obvešča, da bo tudi letos v sodelovanju z združenjem »Cuore amico« iz Milj priredilo pobudo »Dan srca«, v okviru akcije za preprečevanje srčnih obolenj. Dan srca bo potekal danes v dvorani občinskega odbora na županstvu dolinske občine od 8. do 12.30. Sodelavci združenja »Cuore amico« bodo obiskovalcem brezplačno izmerili krvni pritisk in količine ogljikovega monoksida (CO) v pljučih kadilcev, na prošnjo interesentov pa bodo izvedli tudi krvne izvide za holesterol, glikemijo, trigliceride, hemogloblin, transaminazo, kreatin, gamma G.T. in urikemijo. Ob tej priliki nudi Občina Dolina dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

Varnostnik prestrašil zlonamerneže

Agenti tržaške kvetture so v sredo zvečer posegli v prostorih metalurškega podjetja v mestni periferiji. Zapriseženi varnostnik jih je namreč obvestil, da se na dvorišču podjetja mudijo tri sumljive osebe. Ko so agenti prišli na kraj dogodka, so na dvorišču našli le pet zapuščenih nahrbtnikov, ki so jih nepridipravi tam spustili med preskovanjem varnostnega zidu. V torbah so našli 150 kilogramov bakrenega prahu. Dogodek preiskuje policija.

KMEČKA ZVEZA - Srečanje z dolinsko občinsko upravo

Za razvoj ozemlja nujno potreben skupen nastop

Lokalne uprave in kmečke organizacije morajo zahtevati od dežele in Rima izvajanje obljud

Obnova brega od Kontovela do Na-brežine in predvsem izdelava podrob-nostnega načrta za razvoj kmetijstva sta temeljnega pomena za ponovni razmah primarnega sektorja v tržaški pokrajini. Kmečka zveza se je v tem smislu že več-krat sestala z deželno vlado, ki je sprejela glavne zahteve stanovske organizacije, med katerimi sta tudi poenostavljanje bi-rokracije in ustanovitev centra za ovred-notenje vina Prosek. Deželni odbornik Claudio Violino je na tej podlagi tudi izdelal dokument in ga naslovil na pristojno mi-nistrstvo, tako deželna vlada kot ministrstvo pa sta nato obljudila, da bosta te zahteve upoštevala.

Zdaj je čas, da se preide z besed na dejanja, pravijo pri Kmečki zvezi. Glede na kritično stanje, ki pesti kmetijstvo nasploh in predvsem primarni sektor v tržaški po-krajini zaradi naravnih danosti in ome-jevalnih ukrepov, pa tudi zaradi neukrepa-nja pristojnih oblasti, se je izvršni odbor KZ odločil za sestanke z vsemi občinskimi upravami v tržaški pokrajini. Namen sre-čanja je seznaniti lokalne uprave s pro-blematiko in obenem iskati v njih podporo z namenom skupnega nastopa oz. zahteve, da deželna uprava in pristojno ministrstvo držita dane obljube.

Prvo srečanje je bilo že pred dvema tednoma na zgornjem županju, v torek pa sta se predsednik KZ Franc Fabec in tajnik Edi Bukavec sestala z dolinsko županjom Fulvio Premolinom in dolinskim občinskim odbornikom za kmetijstvo Adrianom Ghersinichem. Na srečanju so poudarili ve-lik trud, ki ga je dolinska občinska uprava vložila v razvoj ozemlja in ovrednotenje ti-pičnih pridelkov. Dotaknili so se tudi pro-blematike Deželnega naravnega rezervata doline Glinščice, ki potrebuje po mnenju KZ takojšnjo izdelavo načrta za njegovo ohranjanje in razvoj. Če so bili po eni strani že storjeni mnogi posamezni ukrepi, so po drugi nujni posegi za razvoj Drage, Pe-ska in Gročane, ki so sestavni del rezerva-ta. Županja Premolin je v zvezi s tem na-črtom povedala, da je v teku postopek za njegovo izdelavo v okviru lokalnega pro-grama Agenda 21. Dalje je bil govor o Kme-tijskih dnevih, ki bodo prihodnje leto spo-mldi v dolinski občini in ki bi jih lahko po mnenju občinske uprave priredili delno na kraškem območju in delno v Bregu. Pre-molin in Ghersinich sta nenazadnje pod-prla prizadevanje KZ za skupno strategijo za razvoj ozemlja oz. kmetijstva. Županja je še zlasti poudarila, da je treba rešiti pro-blematiko upravljanja ozemlja in pred-gala, da bi koordinacijo skupnega nasto-panja prevzela pokrajinska uprava.

Slap v dolini
Glinščice

KROMA

NESREČA - Včeraj na Trgu Carlo Alberto

Spektakularni karambol

Mali fiat 500 se je prevrnil in zadela parkirani nissan primera - Potniki k sreči le lažje ranjeni

Včeraj se je okrog 8. ure zjutraj pri-petila spektakularna nesreča na Trgu Carlo Alberto. Po podatkih, ki so nam jih posredovali mestni redarji, se je iz še

nepojasnjene razlogov mali rdeči fiat 500 med zaviranjem prevrnil in se silno zaletel v parkirani nissan primera. Na kraj dogodka so ob mestnih redar-

jih prihitali tudi gasilci z večjim vozilom in pa rešilec; zdravstveno osebje pa je tam le ugotovilo, da so bili vsi trije potniki malega fiata 500 lažje ranjeni.

SOCIALA - Agencija za najem stanovanja

Lastnikom bodo vrnili vsoto davka Ici

Lastnikom stanovanj, ki bodo pristopili k t.i. Agenciji za najeme, bodo po novem lahko povrnili vsoto davka na nepremičnine Ici, potem ko je bilo že pred tem predvideno koriščenje ugodnosti, kot je zmanjšanje davčne osnove za davek Irpef in re-gistrskega davka. To je bilo povedano na včerajšnji dopoldanski tiskovni konferenci v prostorih bivše bencin-ske črpalki Rogers, na kateri so bili prisotni deželni odbornik za zdrav-stvo Vladimir Kosic kot zastopnik so-cialnega okraja Milje-Dolina, tržaški občinski odbornik za socialno skrbstvo Carlo Grilli, predsednica podjetja za ljudska stanovanja Ater Perla Lusa ter predsednici oz. pred-stavniki združenj lastnikov zgradb in stanovanj, zveze nepremičninskih agentov ter fundacij Caccia Burlo in CTRIESTE.

Prišlo je namreč do obnovitve protokola za leto 2009 Agencije za na-jeme, ki je nastala maju lani na pod-

lagi partnerstva med občinami Trst, Milje in Dolina, podjetjem Ater, Fun-dacijo CTRIESTE, fundacijo Caccia Burlo, združenjem Acli in številnimi zasebnimi subjekti, ki delujejo na po-dročju trga nepremičnin. Gre za po-budo, s katero se želi priti naproti povpraševanju po stanovanjih s stra-ni posameznikov oz. družin s sred-njimi ali srednje-nizkimi dohodki, obenem pa zagotoviti lastnikom, ki bi tem družinam dali v najem stanova-nja, vrsto jamstev in podporo pri upravljanju lokacijske pogodbe. V prvem letu delovanja agencije so na tak način dali v najem deset od skupno devetnajstih razpoložljivih stano-vanj, prejeli pa so 215 prošenj.

Za informacije se je treba obrniti na urade občine Trst v Ul. Mazzini 25, telefon 040-6754085, in podje-tja Ater na Senenem trgu 6, telefon 040-3999210, kot tudi na spletnih straneh <http://www.retecivica.tries-te.it> in <http://www.ater.tries-te.it>.

DELO IN VARNOST - Za delavce in delodajalce

Obvezni tečaji

Nov tečaj pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju in Servisu doo-sr

Zakonodaja predpisuje obvezno izobraževanje o varnosti pri delu za pred-stavnike delavcev in za delodajalce. Slo-vensko deželno gospodarsko združenje in Servis sporočata, da se bosta v krat-kem začela dva tečaja na temo varnosti na delovnem mestu. Prvi je namenjen ti-stim delavcem, ki so v posameznih pod-jetjih prevzeli funkcijo t.i. predstavnika delavcev za varnost pri delu, drugi pa delodajalcem, ki prevzamejo funkcijo od-governega za varnost pri delu.

V ponedeljek, 28. septembra, se za-čenja 32-urni tečaj za usposabljanje predstavnikov delavcev za varnost pri delu. Ena od obveznih figur v vsakem pod-jetju je t.i. predstavnik delavcev za varnost pri delu (ital. »Rap-rezentante Lavoratori per la Sicurezza«). Gre za delavca, ki v podjetju sledi varnosti pri delu; torej lahko svetuje in predлага delodajalcu, ima dostop do dokumentacije, sodeluje pri obveznostih, ki jih ima delodajalec na temo, itd.

Tovrstnega predstavnika izvolijo di-rektno delavci; če pa ga ne izvolijo (npr.

ker nihče nočje opravlja te funkcije), bo podjetju dodeljen t.i. teritorialni pred-stavnik delavcev za varnost (t.i. "R.L.S.T."), zunanjega figura, ki bo izbrana v sklopu kolektivnih delovnih pogodb in jo bo financiralo podjetje samo.

Če pa je predstavnik delavcev iz-bran med delavci podjetja, ga mora delodajalec vpisati na obvezni tečaj, ki tra-ja 32 ur, kot je predvideno v t.i. Enotrem besedilu o varnosti pri delu.

Za organizacijo tega tečaja je pri-šlo do dogovora med SDGZ - Servisom in Zavodom za poklicno izobraževanje (SDZPI), ki bo priredil 32-urni tečaj pod okriljem naše gospodarske ustanove in njenega servisnega podjetja.

Lekcije se bodo začele 28. septem-bra in se bodo odvijale na sedežu zavo-da v Ul. Ginnastica 72. Za vpis na tečaj morajo zainteresirani podjetniki kontaktirati SDZPI na štev. 040.566360 (kontaktni osebi sta g.a Daša ali g.a An-na Maria), člani SDGZ pa se lahko za po-jasnila javijo tudi na Ul. Cicerone (tel. 040.6724839).

Poletno dogajanje v kopališču Ausonia

Poletje je za nami, koncerti v kopališču Ausonia, ki jih prireja združenje Etnoblog pa se zaključujejo ta konec tedna. Dre-vi bo na sporedu praznični ve-čer s združenjem Jotassassina, ki ob glasbi ponuja razmislek o nasilju, ki so ga bili v preteklih dneh v Rimu deležni homosek-sualci. Posebna gostja večera bo Vladimir Luxuria, ki bo zago-varjala strpnost do skupnosti lezbič, gejev, biseksualcev in transseksualcev (LGBT). Vrata se bodo odprla ob 22.30, za vstopnino pa bo treba odšteeti 10 evrov (pijača je vključena). Jutri pa bo na sporedu še Ver-sus night, ki jo preireja Under-ground Selection.

Razstavni prostori galerije Negrisin

Miljska občina vabi umetnike, združenja in kulturne delavce, naj do 30. septembra vložijo prošnje za uporabo prostorov občinske galerije Giuseppe Ne-grisin (v pritličju miljskega žu-panstva) na Trgu Marconi 1. Potrebna dokumentacija je na voljo na spletni strani www.comune.muggia.ts.it pod šifro modulistica, pa tudi v uradu za kulturo in promocijo mesta na Trgu republike 4 (2. nadstropje) ob pondeljkih in sredah od 9. do 11. ure in od 15. do 16.30, ob torkih, četrtekih in petkih pa od 9. do 11. ure.

Spoznamo esperanto

S septembrom se spet začenja-jo tečaji esperanta za začetnike in za tiste, ki jezik že nekoliko obvladajo. Zanesenjaki se lahko oglasijo na sedežu esperant-skega združenja v Trstu (Ul. Coroneo 15, 3. nadstropje) ob torkih od 17. do 19. ure in ob petkih od 19. do 21. ure. Na vo-ljo sta tel. št. 366/1720440 in 331/4805706 oz. elektronska naslova esperantotrieste@yahoo.it ali nored@tele2.it.

I 1000(o)cchi danes

Jutri se bo zaključil mednarodni filmski festival I 1000(o)cchi, ki ga prireja zadruga Anno Uno. Ob celodnevni film-skem predvajanju (opozoriti ve-ja popoldanski poklon igralki Sonji Savič ob 16.45) bodo da-našnji dan zaznamovali tudi predvajanje filma o Leu Castel-liju v Palači Gopčević (ob 17. uri), odprtje razstave in pred-stavitev publikacije Marcelle Battelini alias Lole Salvi v gale-riji Kleine Berlin (ob 18. uri), zvečer pa bo ob 20. uri v gle-dališču Miela na vrsti film Clau-dia Autant-Laraja Il risveglio dell'istinto po delu istrskega pisatelja Pier Antonia Quarantotti Gambinija.

Igralni kotiček v Naselju sv. Mavra

Občine Okraja 1.1 (Devin-Na-brežina, Zgonik in Repen-tabor) in Zadruga L'Albero Az-zurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteca delovala v Igral-nem kotičku Palček v Naselju sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Lu-doteka je namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti. Danes bo na sporedu delavnica »Sme-šne pripovedke smešnih žival-ic« in »Karleto neubrani pete-liček«, v sredo, 30. septembra pa še »Spilo radovedni kroko-dilček« in »Furieta simpatični prašiček«. Za informacije se lahko oglasite pri osebju Igral-nega kotička Palček na tel. št. 040-299099, od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

SODOBNA ZGODOVINA - Posvet za zgodovinarje in pedoge

Neodgovorna izbira terminov lahko povzroči tudi hude spore

Pred današnjim zaprtjem »gradbišč zgodovine« tudi posvet o fojbah (ob 9. uri v Narodnem domu)

Kako poučevati zgodovino na obmejnem območju? Kako posredovati učencem in dijakom širši pogled na zgodovinsko dogajanje zadnjih 150 let... in ne le nacionalistične mite oziroma stereotipe?

Na taka in podobna vprašanja je skupšč odgovoriti posvet, ki je v sredo večer potekal v muzeju Sartorio. Udeležili so se ga profesorji in pedagi iz malodane vse Italije, ki se v Trstu udeležujejo posveta Cantieri di storia (Gradbišča zgodovine). Posvet se bo zaključil danes z osmimi seminarji, ki bodo v jutrišnjih urah v Narodnem domu. Med temi je ob 9. uri tudi predavanje o fojbah, ki ga bo koordiniral Gorazd Bajc z Univerze na Primorskem: o tržaških, istrskih in slovenskih bresnih bodo z njim razpravljali Darko Dukovski, Jože Pirjevec, Nevenka Troha in Roberto Spazzali.

Sredin posvet, ki ga je koordiniral Anna Maria Vinci, je ponudil nekaj zanimivih iztočnic, a tudi konkretnih predlogov. Najzanimivejšega in zelo koristnega je predstavil Fulvio Salimbeni z videmske univerze. Univerza iz Vidma, Trsta, Celovca, Ljubljane, Kopra in morda Reke, načrtujejo namreč skupen priročnik za učitelje in profesorje zgodovine. Salimbeni, ki je bil član mešane italijansko-slovenske komisije zgodovinarjev, je prepričan, da obstaja neka zgodovina, ki je lahko sprejemljiva za pri-padnike različnih narodov. Politika je namreč le eden od interpretativnih ključev in ne edini. Zato bodo v priročniku posvetili pozornost kulturi, družbi, infrastrukturi, a tudi manjšinam in nacionalističnim stereotipom ter mitom.

Zamisel o priročniku in sploh večjem sodelovanju zgodovinarjev pozdravlja tudi Franco Cecotti z deželnega inštituta za zgodovino odporniškega gibanja, čeprav je nad skupno zgodovino nekoliko skepticen. Zato pa je prepričan, da mora biti dobro poznvanje mej sestavnih del našega zgodovinskega znanja. Njegov inštitut je izdal cederom o vzhodni italijanski meji, ki se je v obdobju 1797-2007 večkrat spremenila. Po-znavanje njenih dinamik je koristno, italijanski učbeniki pa so večkrat pomanjkljivi... in polni napak: Cecotti je prikazal zemljovid, na katerem je bila Istra otok nasproti Neaplja. V njih je na primer tudi nemogoče najti zemljovid Ilirskih provinc, čeprav so bile pomemben mejnik v zgodovini Severnega Jadrana.

Roberto Spazzali krivi za razširjeno nepoznavanje krajevne zgodovine tudi dejstvo, da Italija ni še obračunala s svojo preteklostjo. Ob tem morajo pedagi svojim učencem ponuditi instrumente, s katerimi bodo dogodek uvrščali v širši zgodovinski kontekst, a tudi širši zorni kot: krajevna zgo-

Med govorniki je bila tudi zgodovinarka Marta Ivašič (zgoraj)

KROMA

dovina se namreč ni odvijala le med Sočo in Dragonjo ...

Alessandra Russo, ki poučuje zgodovino na videmskih višjih šolah, je predstavila zanimiv primer sodelovanja s tamkajšnjo univerzo. »Učitelji smo večkrat prepuščeni sami sebi in se lahko izgubimo v morju razpoložljivega materiala.« Laboratorij sodobne zgodovine pa je učno osebje in dijake vodil po državnem arhivu, a tudi po osebnih dnevnikih in pri zbiranja pri-

čevanj o medvojnem bombardiraju Vidma.

Marta Ivašič, ki poučuje zgodovino na liceju Franceta Prešerna, je predstavila zanimiv referat o pomenu, ki ga izbira in raba določenih terminov lahko ima v dojemanju zgodovine. Trst je bil na primer za Slovence nekoč sinonim za okno v svet, za Italijane pa za Vzhod. 8. september je v italijanski zavesti »armistizio«, v slovenski pa »kapitulacija in konec diktature«. Nekate-

ri Italijani še danes uporabljajo slabšalni »ščavo«, vsaj delno slabšalna pa sta tudi slovenska termina »Lahi« in »po italijansku«. Neodgovorna izbira besed lahko povzroči tudi hude spore, Marta Ivašič je zato svojim italijanskim kolegom ponudila nekaj konkretnih predlogov: korektno uporabo definicij »sloveni, croati itd.« (in ne »ščavič ali »slavi«), pravilno zapisovanje slovenskih imen ter redno izmenjavo informacij med pedagi. (pd)

SKD SLAVEC - Drevi začetek nove sezone

Pikra Mirandolina

V goste prihajajo tečajniki 3. letnika gledališke šole Studio Art - Predstavili bodo tekst Petra Turrinija

Odbornice in odborniki SKD Slavec iz Ricmanj in Loga so se med poletnim premorom naužili svežih energij in danes stopajo v prihajajočo sezono z novim elatom. Po poletnem oddihu so se zbrali na seji in okvirno začrtali smernice nove društvene sezone, ki bo kot običajno pestra in bo skušala zadostiti različnim okusom. Društveni odbor se stavja ducat mladih domačinov, ki si z mladostniško zagnanostjo prizadeva ohraniti tradicijo vaškega kulturnega društva, ki je od nekdaj stičiše zavednih vaščanov, obenem pa vnaša v samo delovanje novosti, ki jih zahteva današnji družbeni ustroj, tudi pri samem upravljanju vaškega kulturnega jedra.

Vrhunc društvenega delovanja nedvomno predstavlja že tradicionalni

Ricmanjski teden, ki polni prireditveno dvorano in prelepogalerijo Babne hiše v drugi polovici meseca marca, ob prilikah praznovanja vaškega zavetnika. Teden dni trajajoče praznovanje postreže z bogato bero kulturno-razvedrilih dogodkov, od razstav, do zborovskega petja v dramskih predstav, tako v slovenščini kot v italijansčini, saj si odborniki prizadevajo, da bi vaško kulturno društvo obiskovali tudi neslovensko govorči vaščani. Največ pričakovanja vla-da za domači večer, ko na dan sv. Jožefa nastopi društvena dramska skupina z veseligo v domaćem narečju, večer pa tradicionalno otvarja domači Združeni mešani pevski zbor Slavec-Slovenec, dolgoletni nosilec slovenske pesmi v ožjem in širšem kulturnem okolju.

Nova sezona ricmanjskega kulturnega društva se bo pričela noči in bo dramsko obarvana. V goste prihajajo namreč tečajniki 3. letnika gledališke šole Studio Art, ki se bodo predstavili s Turrinijevim Krčmarico Mirandolinom v režiji Borisa Kobala. Za dramatursko razčlenemo je poskrbelo koordinatorka šole Maja Lapornik, kostume pa je podpisala Marija Vidau. Gre za izredno piker tekst izpod peresa avstrijskega dramatika Petra Turrinija, ki ostro kritizira sodobno družbo in obrne na glavo osnovno sporočilo Goldonijevega originala.

Vsi, ki bi si radi ogledali manj po-znano različico zimzelene Mirandoline, ste torej noči vabljeni v prireditveno dvorano Babne hiše v Ricmanjih, kjer se bo zastor dvignil ob 20.30. (M.C.)

ŠOLSTVO - Snidenje nekdanjih sošolk in sošolcev

»Trgovci« so v Križu v zelo prijetnem vzdušju praznovali 40-letnico mature

KROMA

Nekdanji maturanti Žige Zoisa na dvorišču kriškega Ljudskega doma

V Ljudskem domu v Križu so se ob priložnosti 40-letnice mature zbrali takratni maturantki in maturanti tržaške »trgovske« Žiga Zois. Družabnega srečanja so se udeležili dijaki A razreda Sonja Čebulec, Fabio Viola, Marina Grzančič, Milica Ceh, Nada Caharija, Valter Kobal, Oskar Sedmak, Vladimir Wilhelm, Sonja Zerial in Marjan Svetičter dijaki B razreda Najda Laharnar, Nevenka Terčon, Sonja Blasina, Eda Milič, Hadrijan Zaccaria, Danica Colja, Stojan Kafol, Boris Ota, Vili Prinčič, Boža Zagar in Lucia Falletig ter profesorji Silvana Valenčič, Anna Volpi in Robert Petters.

Za prijetno razpoloženje sta z glasbenimi točkami poskrbeli Vili Prinčič in Marjan Svetičter, presenečenje za vse sta bila skeča o urah knjigovodstva s profesorjem Bergincem (pripravil ga je A razred) ter o »uvajavljanju trgovskih maturantov na delovnem mestu« (B razred). Za vse udeležence je bilo to zelo lepo doživetje, za kar nosi zaslugo tudi odlična postrežba osebja Ljudskega doma pod vodstvom Igorja Guštinčiča.

Vili Prinčič je posebej za to priložnost napisal sledečo pesmico: Z diplomo Trgovske v roke, mi lahko povsod gremo, s ponosom smo delo iskali, ker boljših od nas ni bilo! Izkušnja prav zlata ni bila, ker šef nas je gledal po stran, po svetu s trebuhom za kruhom, odšli pa smo skupaj drugam. A z leti se je vse uredilo, in revčkov med nami ni b'lo, in dobro se nam je godilo, še lepše v pokoju nam bo.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 25. septembra 2009

GOJMR

Sonce vzide ob 6.56 in zatone ob 18.57
- Dolžina dneva 12.01 - Luna vzide ob 14.26 in zatone ob 22.42

Jutri, SOBOTA, 26. septembra 2009

JUSTINA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25,1 stopinje C, zračni tlak 1021,0 mb pada, veter 3 km na uro severo-vzhod-nik, vlaga 52-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,2 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 26. septembra 2009

Lekarne odprte
tudi od 13. do 16. ure

Korzo Italia 14 - 040/631661, Oštrek Vardabasso 1 - 040/76643, Žavje - Ul. Flavia 39/C - 040/232253.
Božje polje - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Oštrek Vardabasso 1, Ul. Rossetti 4, Žavje - Ul. Flavia 39/C. Božje polje 1 - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 4 - 040/347550.
www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, pred-praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »G-Force: Superspie in missione 3D«.

ARISTON 16.30, 18.45, 21.00 »La ragazza che giocava con il fuoco«;

CINECITY - 16.00, 18.50, 21.40 »Baaria«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »G-Force: Superspie in missione 3D«; 16.30, 19.30, 22.00 »La ragazza che giocava con il fuoco«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »Bandslam High school band«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »District 9«; 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropoli-tana«; 18.10, 22.15 »Basta che funziona«; 15.50, 20.00 »G.I. Joe - La rinascita dei cobra«; 16.00, 18.00, 20.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«;

FELLINI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Ricatto d'amore«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Basta che funzioni«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 19.00, 21.40 »Baaria«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il grande sogno«.

KOPER-KOLOSEJ - 19.50 »Hudičevi jez-deci«; 21.30, 23.20 »Strel smrtic«; 16.40, 18.50, 21.00, 23.10 »Vi višave 3D«; 17.10, 19.30, 21.50, 0.10 »Okrožje 9«; 16.30, 18.10 »Garfield in festival zabave«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 20.15, 22.15 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metro-politan«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »District 9«; Dvorana 3: 18.20, 22.15 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Bandslam - High School Band«; Dvorana 4: 16.45, 18.30, 20.30 »L'Era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri«; 22.15 »Segnali dal futuro«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.00 »G-Force: Superspie in missione«; Dvorana 2: 18.00, 21.30 »Baaria«; Dvorana 3: 20.00, 22.10 »La ragazza che giocava con il fuoco«; 17.30 »L'Era glaciale 3 - L'alba dei dinosaure«; Dvorana 4: 17.45, 20.00 »Bandslam - High school«; 22.00 »Pelham 1-2-3: ostaggi in metro-politan«; Dvorana 5: 17.50, 20.10, 22.10 »Basta che funzioni«.

Čestitke

Moji teti NATAŠI!! Vse naj naj za tvoj rojstni dan, da bi bila vedno zdrava, vesela in da bi me vedno tako rada imela. Nicholas.

Draga MATEJA, tvoj nasmej je obogatil najino življenje. Vse naj boljše za tvoj 1. rojstni dan. En potljubček - mama in tata.

Ves teden imamo veselico, saj oznanjam veselo novico. Naša MARTINA je voroviko na glavo dala in doktor psihologije postala. Na ves glas hip, hip, hurrà ti kriči klapa vsa, še posebno tvoje Biba, Compa in Nic.

Danes se veselimo vsi, saj naš dragi OSKAR slavi svoj 60. rojstni dan. Da bi še dolgo let užival v naši družbi, vedno tako vesel in zdrav, mu iz vsega srca voščijo žena Wilma, si-nova Walter in Robert z družino. Voščila pošiljajo tudi z Devinščine in s Prosek.

Danes slavi naš pevec in odbornik SILVO KRIŽMANČIČ 80. let. Vse najboljše mu želi kolektiv TPPZ Pin-kovo Tomažič.

Predjšnjo soboto je učiteljica MARINA BRECELJ slavila 50-letnico rojstva. SKD Barkovje ji iskreno čestita, želi veliko družinskega veselja in uspeha z malčki v domaćem vrtcu.

Vse najboljše MAMIIII! Tvoja: Samuel in Erik.

Danes praznuje
80. rojstni dan

Krizmancic
Silvio

izredni mož, oče,
nono, pranono
in kraški električar.

Še na mnoga leta
in obilo zdravja ti želite
družini Krizmancic
in Razem.

Solske vesti

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplomi v sodelovanju s podjetji: tehnike administrativnega vodenja osebja 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, štipendija 2,3 evrov za vsako uro prisotnosti na delovni praksi, tečaj brezplačen). Tečaj je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada in bo potekal na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do dana, 25. septembra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so bile v ponedeljek, 21. septembra, na vseh slovenskih ravnateljskih objavljeni začasne zavodske (ravnateljske) lestvice učnega osebja. Rok za morebitne prizive in ugovore zapade 1. oktobra.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomi: uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), uporabljati tehnične in računovodske standarde računovodskega nadziranja (80 ur), tehnike in orodja prevajanja (60 ur), vrednotenje turizma na krasu (80 ur). Tečaji, ki so finančirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 16. oktobra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE vabi na izlet v Kumrovec, Pod-sredo in Olimje v nedeljo, 4. oktobra. Odhod predviden iz Milj (avtobusna postaja) ob 6.uri, iz Koroševev ob 6.15, iz Žavelj ob 6.30, vrnitve v Mlje pa okoli 21.ure. Cena 45,00 evrov vključuje avtobus, vodiča, vodene obiske, vstopnine, kosilo s pijačo. Za informacije in vpisnine je na razpolago gospa Vesna, tel. št. 040-271862 (ura kosila). Potrditi udeležbo najkasneje do nedelje, 27. septembra. Obvezna osebna izkaznica.

IZLET NA KOROŠKO - Župnija Sv. Križ pri Trstu prireja izlet na Koroško v nedeljo, 27. septembra. Obiskali bomo svetišče pri Gospe Sveti (kjer bo tudi sv. maša), Gospov. Polje in Bilčovs (kjer bo kosilo). Za informacije in vpisovanje: župnijski urad v Križu, tel. št.: 040-220332 v popoldanskih oz. večernih urah (tel. tajnica).

IZLET SPDT NA CUAR - SPDT vabi v nedeljo, 27. septembra, na goro Cuar (1476m) in na ogled jezera Čornino. Z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, se bodo udeleženci podali do sedla Quel di Forchia (884m) in od tod povzpeli na vrh gore Cuar. Predviden je 4 urni pohod. Odhod s trga v Sesljanu ob 8. uri. Izlet vodi Marinka Pertot. Za rezervacijo v kombiju poklicite na tel. 040-220155 (Livio) ali 040-2176855 (Vojka).

KONZORCIJ TRŽAŠKIH ČEBELARJEV organizira v soboto, 3. oktobra, po-uen izlet na sejem »Attruzzi e miele« v Lazise. Cena na osebo 10,00 evrov. Izleta se lahko udeleži tudi kdor ni čebelar. Za informacije poklicati na tel. št. 040-2158246 (Settimi), ali 040-211790 (Hussu).

DOLINSKA SEKCija SLOVENSKA SKUPNOSTI vabi na svoj tradicionalni jesenski izlet v nedeljo, 4. oktobra. Obiskali bomo samostan Stična na Dolenjskem, kjer bo v bližini kosilo, ter Valvazorjev grad Bogenšperk pri Litiji. Za informacije in vpisnine na tel. št.: 040-228274 Rado in 040-228924 Sergio, ob uri kosila.

ŠOLSKE SESTRE DE NOTREDAME organizirajo v ponedeljek, 5. oktobra, romanje na Brezje in v Ljubno k »Mariji udarjenji«. Sledijo sama presenečanja. Odhod avtobusa iz trga Oberdan ob 6.45, iz Sesljan ob 7.00, iz Sv. Križa ob 7.05, s Prosek ob 7.10, z Občin ob 7.20. Za vpis in informacije poklicite na tel. št.: 040-220693 oz. 347-9322123.

Prireditve

GLEDALIŠKA SKUPINA SKD TABOR bo v sklopu 48. Linhartovega srečanja nastopila s predstavo C. Goldoni »Campiello« (prevod in režija Sergej Verč) v soboto, 26. septembra, ob 14.30 v Kulturni domu v Postojni (Prešernova ul. 6). Vabljeni!

RADIJSKI ODER obvešča, da se bo 12. Gledališki vrtljak ponovno zavrtel v nedeljo, 27. septembra. Na sporedbo igra Malo morska deklica v izvedbi Male gledališke šole Matejke Peterlin iz Trsta. Prva predstava ob 16. uri (red sonček) in druga ob 17.30 (red zvezda). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

BAMBIČEVA GALERIJA: fotografksa razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. V sodelovanju s Skladom Mitja Čuk, DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled do 28. septembra, PO-PE 10.00-12.00 in 17.00-19.00, Općine, Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

KRUT, vabi v torek, 29. septembra ob 17. uri na predavanje »Negujmo spomin tudi v zrelih letih«. Predaval bo prof. Vali G. Tretnjak, spec. klin. psihologije in nevropsihologije. Zaželenja prijava, prednost imajo člani! Informacije na sedežu, v ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

SKD CEROVLJE-MAVHINJE prireja v torek, 29. septembra, ob 20. uri v dvorani Športnega središča v Vižovljah večer »Po sledeh 1. in 2. svetovne vojne« s predstavljivo knjige »Kras - knjiga o Soči«, delo nemškega vojaka Korn Abela ter kratkometražnega filma o 2. svetovni vojni v naših krajih. Vljudno vabljeni.

V NARODNEM DOMU bo do 9. oktobra pod naslovom »Zvoki kamna« razstavljal kiparska dela Pavel Hrovatin. Urnik ob ponedeljka do petka: 17.30-19.30, ob sobotah in nedeljah zaprto. Ogled razstave v jutranjih urah je možen po dogovoru: tel. št. 349-128125.

SKD BARKOVLJE, ulica Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v četrtek, 1. oktobra, ob 20.30 na otvoritev razstave Magde Starec Tavčar: »Smeri«. Predstavitev Filip Fischer. Glasbena kulisa brata Ivan in Florjan Suppani: kitara in violina. Pri klavirju Claudia Sedmak. Urnik razstave: od ponedeljka do petka 17.00-19.00, v soboto in nedeljo 10.30-12.30. Konec razstave nedelja, 18. oktobra.

ŽENSKA USTVARJALNOST V TRŽAŠKI KNJIGARNI

Danes, 25. septembra, ob 18.00 v sodelovanju s Slovenskim klubom predstavitev pesniške zbirke

eleno cerkvenič amore chissà se

Spregovorila bo Darja Betocchi
nekaj poezij bo prebrala
Patrizia Jurinčič.

TRST, Ulica sv. Frančiška 20
VABLJENI!

Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Univerza na Primorskem in Slovenski raziskovalni inštitut vabijo na okroglo mizo na temo

SKUPNI SLOVENSKI ZNANSTVENI PROSTOR: TEŽAVE IN PRILOŽNOSTI INTEGRACIJE

ki bo **danes - petek, 25. septembra, ob 15.00 uri**, v Veliki dvorani v Narodnem domu v Trstu, ulica Filzi 14

Program:

15.00

Slovesno podpisovanje sporazumov o sodelovanju med UP in SLORI ter UP in NŠK

15.30

Okrogla miza: »Skupni slovenski znanstveni prostor: težave in priložnosti integracije«

17.00

Podelitev nagrad natečaja SLORI za diplomska in podiplomska dela

VLJUDNO VABLJENI!!

Mali oglasi

ČEŠPE naravne, zrele, za marmelado prodam. Pridite si jih nabirati sami, cena 10 kg - 5,00 evrov. Tel. 040-576116.

IŠČEM KNJIGO »Pregled slovenskega slovstva« - Kos. Tel. 338-4679712.

KUPIM majhno kromatično harmonijsko converter z baritonskimi basi s sistem. Tel. št. 040-4528403 v večernih urah.

KUPIM seno za stelje, lahko je tudi staro. Tel. 348-3071185.

LJUBITELJEM ŽIVALI podarim en mesec stare mucke. Tel. 349-8064217.

PODARIM zlatega prinašalca starega štiri leta. Pes je zelo ljubezni in ima vsa potrebna zdravniška potrdila. Tel. 349-1672926.

POKONČNI KLAVIR (pianino), znamke Hoffmann&Kuhne Dresden v odličnem stanju prodam. Tel. 335-337135.

PRODAJAM belo grozdje - Vitovska. Tel. 347-4729314.

PRODAC dve profesionalni električni žagi - Invincible combinata 2000 (40 cm) in Taurin PC (sega nastro). Tel. št. 040-226383 (ob uri kosila).

PRODAC stanovanje v Sežani in hišo z vrtom in dvoriščem v Šembrijah pri Ilirske Bistrici, imamo gospodarsko poslopje in parcele po želji. Cena po dogovoru. Tel. št.: 00386(0)41-345277.

PRODAC ženske jahalne škornje, rabljene dvakrat, znamke Goretex, št. 39, temno-rjave barve. Zanimiva cena po dogovoru. Tel. 040-228074 v urih obrednih.

REFOŠK IZ MAREZIG - prodamo kvatinetno grozdje. Za informacije Mario (349-6181288).

SIMPATIČNE MUCKE podarimo ljubitelju živali. Tel. št. 040-213701.

URADNICA z 20-letno delovno izkušnjo išče zaposlitev. Poklicati na 366-1457598.

V BLIŽINI RICMANJ prodam parcelo 1900 kv. m. primerno za oljčni nasad. Tel. 040-214412.

V NABREŽINI prodam tri-sobno stanovanje, 106 kv. m., kuhinja z malo teraso, salon z balkonom, kopalnica, shramba, podstrešje, garaža, zunanjé ograjeno parkirišče in 120 m vrtu. Tel. 333-693502.

V NAJEM dajem stanovanje v bližini univerze v Trstu za dva nebivajoča študenta. Tel. 320-0407093.

ZA POLOVIČNO CENO prodam par urabljeno mlin iz inoxa za mletje jabolk. Tel. št. 040-201056.

Poslovni oglasi

FARMA KRALJIČ PRODAJA mlade kokoši.

335-6322701

KVALITETNO GROZDJE REFOŠK

za teran prodam.

00386-41518358

PRODAC HIŠO z vrtom v Repniču.

Tel.: 335-6948813

TRGOVINA JESTVIN išče delavca.

040-9220109

Osmice

OSMICA je odprta pri Škerku v Praprotnu. Tel. 040-200156.</p

SKRD Jadro iz Ronk

- v sklopu Evropskih dneov 2009 - pod pokroviteljstvom Italijanskega ministrstva za kulturne dobrine in v sodelovanju z Edizioni Italo Svevo iz Trsta

vabi na predstavitev knjige
dr. Iva Petkovška

ELEVAZIONE ED INSEDIAMENTO DEL PRINCIPE - VOJVOD PROTOSLOVENO IN CARANTANIA

O delu bo, ob prisotnosti avtorja, govorila **prof. Teresa Tonchia** s tržaške fakultete za politične vede.

Sobota, 26. septembra, ob 18.00 v knjigarni James Joyce, železniška postaja, Trst.

SKD SLAVEC Ricmanje-Log vabi na gledališko predstavo

KRČMARICA - MIRANDOLINA

režija Boris Kobal

izvajajo tečajniki 3. letnika gledališke šole STUDIO ART

Nocjo ob 20.30 v Babni hiši v Ricmanjih.

do 20. ure, torek in četrtek od 9. do 10.30 in od 10.30 do 12. ure, sreda od 10.30 do 12. ure. Za vpis in informacije: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

VADBA JOGE, ki se že desetletje uspešno odvija v prostorih ŠKC v Lonjerju, se bo pričela v torku, 29. septembra, ob 19. uri. Potrditve in nove prijave na tel. št. 333-5062494.

ENGLISH FOR EVERYONE: pri Skladu Mitja Čuk: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanja na temo. Konverzacija. Priprava na izpite. Kratki tečaji ob koncih tedna. Tečaji za šole po dogovoru. Informacije in predvipsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 30. septembra, ob 15. uri osnovnšolci, 16. uri srednješolci, 17. uri višješolci ter 18. uri odrasli.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobah popoldne tečaj prilagajanja na vodo v bazenu pri Danetu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 040-51377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS: pri Skladu Mitja Čuk: tečaji španskega jezika za vse stopnje, za otroke in odrasle. Priprava na izpite. Informacije in predvipsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 29. septembra ob 18. uri.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Vpisovanje in informacije vsaki tork in petek od 20.30 dalje v Soščevi hiši na Prosekou oz. na tel. št. 349-4103131, e-mail: gdp1904@libero.it.

KRUT, obvešča vse, ki so pri Krutu opravili tečaj 1. in 2. stopnje, pa tudi Master Reiki, da se bodo začela, 30. septembra ob 17. uri v društvenih prostorih, srečanja za izmenjavo tehnike Reiki. Prosimo potrditi prisotnost na tel. št. 040-360072.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste muzikante stare od 9. do 16. leta, vaje ob torkih, v Štalci v Šempolaju, ob 19.15.

MOJA SLOVENŠINA: pri Skladu Mitja Čuk: tečaji slovenščine za Slovence in Neslovence, za otroke in odrasle. Tečaji za izpolnjevanje materinščine. Kratki tečaji ob koncih tedna. Informacije in predvipsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 1. oktobra ob 18. uri Slovenci, 19. uri tuji.

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR: v sodelovanju s priznano šolo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Priprava na izpite. Možnost certifikatov. Informacije in predvipsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo občinska knjižnica v Boljuncu zaprta v sredo, 30. septembra. S 7. oktobrom bo ponovno odprta vsako sredo od 15. do 17. ure.

PIHALNI ORKESTER BREG in Glasbena Matica prirejata glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Za informacije vsak četrtek od 20.30 dalje na sedežu godbe ali na tel. št. 338-6439938.

PLEASE, PLAY WITH ME: z igro v angleški jezik, tečaji v sodelovanju z otroškimi vrtci. Informacije in predvipsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Prvo srečanje 2. oktobra, ob 19.00 začetni tečaj, 20.30 nadaljevanje tečaja.

SEČNJA 2009/2010: Jus Općine obvešča, da je v teku sprejemanje prošenj za sečnjo vsak torek na upravnem sedežu jusa Općine v Proseki ulici št. 71, od 18.30 do 19.30, do najkasneje do 30. septembra.

AŠD ZARJA obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, ob 20. uri pričela ženska telovadba v športnem centru v Bazovici. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 339-2447832.

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, začela vadba namiznega tenisa za rekreativce v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: torek in četrtek od 20.30 do 22. ure. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

AŠK KRAS - odsek za rekreacijo obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, začela vadba splošne telovadbe za odrasle v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: četrtek od 20. do 21. ure. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

AŠK KRAS - odsek za rekreacijo obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, začela vadba splošne telovadbe za starejše v

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da poteka vadba namiznega tenisa za začetnike v športno kulturnem centru v Zgoniku. Interesenti se lahko prijavijo od ponedeljka do petka ob 16.30.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA vabi otroke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo na pevske vaje vsak ponedeljek od 16. do 17. ure, v Štalci v Šempolaju. Povodovji: Nicole Starc in Aljoša Saksida.

PLESNA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo osnovno šolo in nižjo srednjo. Enourna vadba, bo vsak četrtek, od 16. do 17. ure, v Štalci v Šempolaju. Mentorica Jelka Bogatec. **V BARKOVLIJAH** bo v nedeljo, 4. oktobra, tradicionalna procesija Rožnovenske matere božje po maši od 8. ure. Vila se bo ob morju v spremstvu godbe iz Proseka. Vljudno vabimo noše.

S.K.D. SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse srednješolce in višješolce na tečaj hip-hop z Jelko Bogatec. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 5. oktobra, ob 14.30 v društvenih prostorih na Ščedronu 1. maj. Za pojasnila poklicati na tel. 349-7338101. **AŠD SHINKAI KLUB** obvešča, da se bodo redni treningi začeli 6. oktobra ob 16. uri (otroci) oz. 7. oktobra ob 19. uri (odrasli). Za informacije tel. št. 347-4033343.

KRUT obvešča, da se bo v torek, 6. oktobra, začela telovadba za hrbtenico, pa tudi za elastičnost telesa. Vadba bo potekala ob torkih in četrtkih v jutranjih in popoldanskih urah. Potrditve, nove prijave in informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

AŠK KRAS - odsek za otroško telovadbo obvešča, da se bo v sredo, 7. oktobra, začela telovadba za otroke (vrtec in osnovna šola) v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: sreda od 16.30 do 17.30. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj vezanja z gospo Mariko Pahor, ki se bo odvijal ob četrtkih od 16. do 18. ure v društvenih prostorih. Vpisovanje in informacije na prvem srečanju, v četrtek, 8. oktobra.

14. MUZIKFEST: Dragi pevci in godci, tudi letos bo v organizaciji SKD Vigred v Praprotu pod šotorom 11. oktobra, ob 16. uri srečanje godcev in pevcev (amaterjev) domače - narodnozabavne glasbe. Vabljeni so vsi muzikanti, ki igrajo na različne štrumente, tudi originalne, le da so v postavi od dva do številne skupine, dobrodošli so tudi pevci. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji: otroci do 14. leta in odrasli, skupina je lahko tudi mešana. Prijave do sobote, 10. oktobra na e-mail: tajnistvo@skvigred.org in tel. 380-3584580 oz. na kraškem Oktoberfestu v petek, 9. in soboto, 10. oktobra.

JUS NABREŽINA obvešča člane, da bo izdajala članom dovoljenje za sečnjo in nabiranje suhih drvi in čersakov v gozdovih jušarske imovine. Člani lahko dvingajo obrazec prošnje ob ponedeljkih in sredah od 16.00 do 17.30 ure v stavbi Nabrežina Kamnolomi, 12 (Centro Servizi) prvo nadstropje.

OBCINSKA KNJIZNICA V NABREŽINI bo v ponedeljek, 28. septembra, zaprta zaradi izpopolnjevalnega tečaja osebja. Oproščamo se za morebitne nevšečnosti.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostala obvestila objavili v naslednji izdaji.

Prispevki

Namesto cvetja na grob ob smrti Dušana Colje daruje Lidja Stanissa 30,00 evrov za SKD Cerovlje-Mavhinje.

V spomin na dragega Romanata darujejo družine Bisca, Čač, Ferljuga, Kjuder, Perosa ter Jolanda in Fabiana 300,00 evrov za Fundacijo »Bambini e autismo«

V spomin na dragega moža, oceta in nota Paolota Paolija darujejo Dolencovi iz Devinčine 50,00 evrov za godbeno društvo Prosek.

V spomin na Miro Škabar vd. Turk darujejo uslužbenici občine Repentabor 140,00 evrov za združenje AIRC.

Namesto cvetja na gob Stanka Blasine darujejo Mara, Stana, Ivanka, Sander in Zmago 150,00 evrov za združenje AIRC.

V spomin na dragega Stanka Blasino darujejo mama, tata in sestra Silvana 50,00 evrov za balinarsko sekcijo Kraški dom, 50,00 evrov za MoPS Kraški dom in 50,00 evrov za KD Kraški dom.

V spomin na bratranca Draga Gorupa daruje Lojzka Grilanc 20,00 evrov za KD Kraški dom.

V spomin na dragega Stanka Blasino darujejo mama, tata in sestra Silvana 50,00 evrov za Lovski pevski zbor Doberdob.

ZADRŽNA KRAŠKA BANKA

vabi cenjene člane in stranke

na otvoritev novih prostorov PODRUŽNICE PRI DOMJU na št. 289/a

DANES, 25.9.2009 ob 18. uri

Vljudno vabljeni!

G20 - Včeraj se je pričel dvodnevni vrh najrazvitejših in najhitreje rastočih gospodarstev

V Pittsburghu nova pravila za globalni finančni sistem

V ospredju tudi razmere v svetovnem gospodarstvu in podnebne spremembe

PITTSBURG - Voditelji 20 najrazvitejših in najhitreje rastočih svetovnih gospodarstev so se včeraj zbrali v Pittsburghu na dvodnevni vrhu, na katerem bodo največ pozornosti namenili prizadevanjem za reformo globalnega finančnega sistema. Beseda bo med drugim tekla še o razmerah v svetovnem gospodarstvu in o podnebnih spremembah.

Tokratno srečanje bo nadaljevanje procesa, ki se je začel novembra lani s prvim vrhom G20 v Washingtonu in nadaljeval aprila v Londonu. Svetovna finančna in gospodarska kriza je namreč okrepila spoznanje o soodvisnosti svetovnih držav in potrebi po globalnem usklajevanju politik v skladu z načelom 'globalne težave, globalne rešitve'.

Na tokratnem srečanju naj bi ocenili uresničevanje že sprejetih zavez, posebna pozornost pa bo najverjetneje na konkretnih ukrepih za strožjo regulacijo finančnega sistema. Kar nekaj strokovnjakov se namreč boji, da bi znaki okrevarja svetovnega gospodarstva utegnili zmanjšati politično voljo za korenito reformo svetovnega finančnega sistema.

Odgločitev gostitelja srečanja G20, ameriškega predsednika Baracka Obama, da za prizorišče izbere prav Pittsburgh, je bila sprva presenetljiva, a mesto je izjemno preobrazbo iz onesnaženega jeklarskega mesta v prestolnico tehnologije in znanja dober zgled za svet. V mestu v ameriški zvezni državi Pensilvanija se je zbral preko 1000 delegatov in okoli 2000 novinarjev, za njihovo varnost pa iz skrivnega komunikacijskega središča skrbi kar 50 zveznih, državnih in lokalnih varnostnih agencij. Na ulicah patruljira 1200 policistov, obenem pa za varnost skrbi tudi okoli 2500 pripadnikov nacionalne garde.

Poleg industrijsko najbolj razvitih držav skupine G8 (ZDA, Japonska, Nemčija, Francija, Velika Britanija, Italija, Kanada in Rusija) skupino G20 sestavljajo še EU kot celota (predstavljata jo predsednik Evropske komisije in predsedujoča EU - trenutno Švedska) in najhitreje razvijajoča se gospodarstva - Argentina, Avstralija, Brazilija, Kitajska, Indija, Indonezija, Mehika, Savska Arabija, Južna Afrika, Južna Koreja in Turčija. Na aprilskem vrhu skupine v Londonu sta za mizo sedeli tudi Španija in Nizozemska, obenem pa na srečanjih sodelujejo tudi predstavniki osrednjih mednarodnih finančnih in gospodarskih ustanov.

Skupino so ustanovili leta 1999 kot odziv na finančno krizo v Aziji, Braziliji in Rusiji, skupaj pa te države in območja predstavljajo okoli 80 odstotkov svetovnega bruto domačega proizvoda (BDP).

Nemška kanclerka Angela Merkel prihaja na vrh G20 v Pittsburghu

ANSA

ZDRAVJE - Prvič doslej v večletnem boju proti bolezni

Izdelali cepivo, ki zmanjšuje tveganje za okužbo z aidsom

BANGKOK - V Bangkoku so včeraj sporočili, da so izdelali poskusno cepivo proti aidsu, s katerim so prvič doslej uspeli zmanjšati tveganje za okužbo. Pri izdelavi cepiva, s katerim naj bi možnost za okužbo z virusom HIV zmanjšali za tretjino, so sodelovali tajski raziskovalci in ameriška vojska.

Cepivo so preizkusili na prostovoljcih - moških in ženskah, starih med 18 in 30 let, ki niso bili okuženi z virusom HIV. Preizkušanje se je začelo oktobra 2003, polovica oseb je dobila cepivo, druga polovica pa zdravilo s placebo učinkom. Od 8198 oseb, ki so dobile placebo, se jih je doslej z virusom HIV okužilo 74, od 8197 oseb, ki so prejeli cepivo, pa zgolj 51.

Zaradi aidsa, ki se je pojavil v 80. letih prejšnjega stoletja, je doslej po vsem svetu umrlo okoli 25 milijonov ljudi, še 33 milijonov pa jih s to bolezni živi. Kljub številnim poskusom znanstvenikom še ni uspelo izdelati cepiva za preprečevanje okužbe z virusom, ki uničuje imunske celice, s čimer je telo bolj izpostavljeno boleznim.

Doslej sta se le dve vrsti cepiva prebili skozi vse tri faze preizkušanja, vendar nobeno ni bilo uspešno. Trenutno preizkušajo še 30 vrst cepiva. (STA)

AVSTRALIJA - Razmere po sredini ujmi se sicer umirjajo

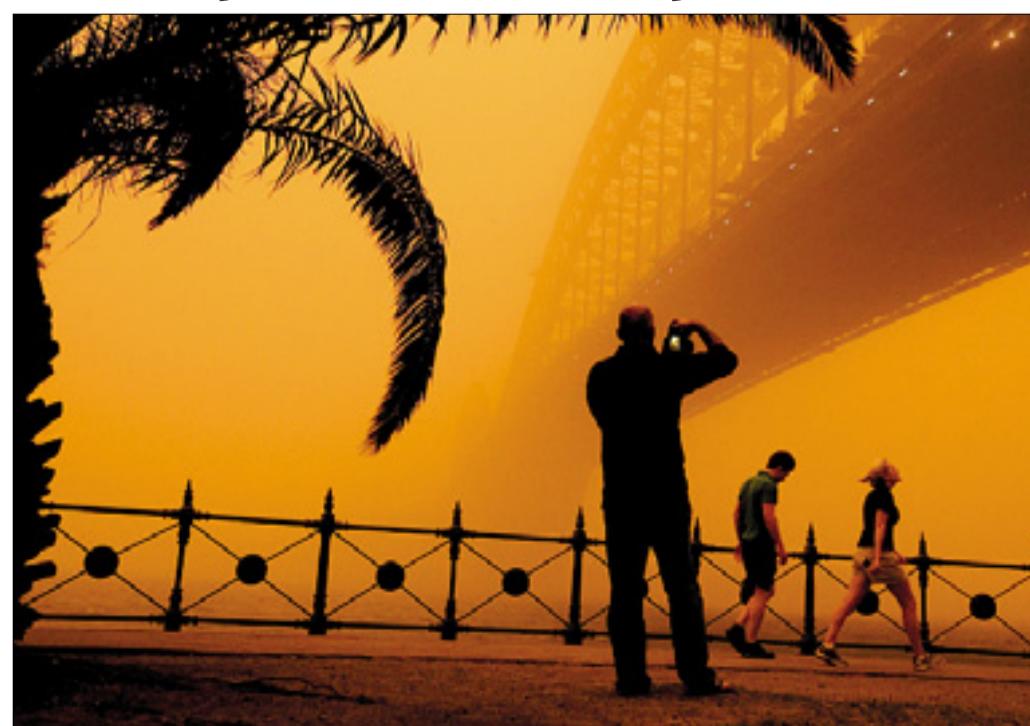
Peščeni vihar v Sydneyju povzročil za več deset milijonov dolarjev škode

SYDNEY - Peščeni vihar, ki je v sredo prizadel Sydney, je povzročil za več deset milijonov dolarjev škode v gospodarstvu, ocenjujejo strokovnjaki. Zaradi najhujšega peščenega viharja v zadnjih desetletjih so bila namreč v sredo zaprta vsa gradbišča v tem mestu, v letalskem prometu pa je prihajalo do velikih zamud.

Razmere v tem avstralskem mestu so sicer včeraj, dan po viharju, počasi umirjale. Po navedbah strokovnjakov ni več nevarnosti za zdravje, čeprav Sydney še vedno prekriva oranžen puščavski pesek. Prebivalci čistijo hiše, okna, vrtove in avtomobile.

V avstralski zvezni državi Novi južni Wales, kjer leži tudi Sydney, je vihar po ocenah strokovnjakov "odložil" več milijonov ton puščavskega peska, nato pa se je pomaknil proti Queenslandu. Šlo naj bi za najhujšo tovrstno naravno nesrečo v Sydneyju po letu 1942.

Vremenoslovci napovedujejo, da bodo peščeni viharji po Avstraliji divljali še nekaj tednov, vendar pa naj nobeden ne bi takoj hud kot sredin v Sydneyju. (STA)

BALKAN

Republika srbska grozi z izstopom iz institucij v BiH

BANJA LUKA - Premier Republike srbske Milorad Dodik je v sredo zagrozil z umikom iz institucij v Bosni in Hercegovini, če bo visoki predstavnik mednarodne skupnosti Valentin Inzko nadaljeval z vsiljenimi odločitvami. Ne strinja se namreč z zakonodajo o statusu okrožja Brčko, ki jo je minuli teden sprejel Inzko, potem ko sta entiteti zamudili vse roke.

Dodik je omenjeno grožnjo v sredo v Banja Luki posredoval ameriškemu veleposlaniku v BiH Charlesu Englishu, ki pa ga je že opozoril, da s temi napovedmi tvega resen spopad z mednarodno skupnostjo. "Postopki, ki bi bili usmerjeni na spodbujanje državnih organov v BiH, bodo za ZDA čisto kršenje Daytonkega mirovnega sporazuma," je izjavil English po srečanju z Dodikom v sredo v Banja Luki.

Dodik je namreč Englishu povsem naravnost povedal, da "ne sprejema odločitve visokega predstavnika" in da predstavnik Republike srbske "ne bodo sodelovali pri delu 'Elektroprenosa BiH'". Dodal je, da so za Banja Loko Inzkove odločitve glede statusa okrožja Brčko sporne, zato pri njih ne bo sodelovala, dokler jih Inzko ne bo umaknil.

Visoki predstavnik mednarodne skupnosti v BiH Inzko se je namreč minuli petek odločil sprejeti paket zakonov o statusu okrožja Brčko, ki med drugim predvideva, da morata obe entiteti v BiH, torej tako Republiko srbsko kot Federacijo BiH, okrožje enako oskrbovati z elektriko. Kot je Inzko utemeljil, je zakone uveljavil sam, ker sta entiteti zamudili vse roke. Inzko je v svoji odločitvi še zapisal, da morata obe entiteti spoštovati te zakone. Le tako bo namreč lahko Svet za uresničevanje miru (PIC) sprejel uradno odločitev o koncu mednarodnega nadzora nad območjem Brčkega, ki jo je uvedel Daytonki mirovni sporazum. O tem naj bi PIC sicer odločal novembra.

V Daytonskega mirovnega sporazuma, s katerim se je leta 1995 končala vojna v BiH, status Brčkega ni bil rešen, ker se o njem takrat strani niso mogle dogovoriti. Zato je bilo leta pod mednarodnim nadzorom in neodvisen od entitet. S sprejemom ustavnega dopolnila marca letos je okrožje Brčko, ki leži na severu BiH na tromeji s Hrvaško in Srbijo, postal enota lokalne samouprave, ki ima posebne organe oblasti in podoblasti pri sprejemaju lastnih zakonov in predpisov in je pod neposredno oblastjo BiH. (STA)

VESOLJE - Indijska sonda

Na Luni so odkrili delce vode

WASHINGTON - Prva indijska lunarna misija je na površini Lune zaznala delce vode. Podatki, ki jih znanstveniki dobivajo s pomočjo sonde Chandrayaan, tudi kažejo, da voda na Luni še vedno nastaja.

Odkrije je v nasprotju z veljavnim prepričanjem, da je površina Lune suha, in po prepričanju strokovnjakov predstavlja velik preboj v raziskovanju edinega Zemljinega satelita, na svoji spletni strani poroča britanski dnevnik Times.

Indijski strokovnjaki so povedali, da je bilo iskanje vode eden od ciljev misije, kljub temu pa je odkritje presečenje. Vesoljsko plovilo brez posadke je bilo opremljeno s tehnologijo ameriške vesoljske agencije Nasa Moon Mineralogy Mapper oziroma M3, ki je posebej namenjena za iskanje vode zaznavanjem elektromagnetnega sevanja, ki ga oddajajo minerali.

V preteklosti je več študij pokazalo, da bi v kraterjih okoli Luninih polov lahko bil led, vendar znanstveniki doslej teh domnev niso potrdili. Skale in prst na Luni vsebujejo okoli 45 odstotkov kisika, ni pa še bilo ugotovljeno, ali na Luni obstaja tudi vir vodika. Nekateri strokovnjaki menijo, da bi vodik lahko izvirjal iz astronomskega pojava, imenovanega Sončev veter. Ta je večinoma sestavljen iz pozitivno nabitih atomov vodika, ki nastajajo ob fuziji na Soncu. Nasa je včeraj podrobnejše predstavila odkritje. (STA)

ZDRUŽENI NARODI - Pod »zgodovinskim« predsedstvom šefa Bele hiše

Varnostni svet soglasno sprejel resolucijo o jedrskem razoroževanju

Poziv k okrepitvi Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja na pregledni konferenci prihodnje leta

NEW YORK - Varnostni svet Združenih narodov je na včerajnjem zasedanju na temo neširjenja jedrskega orožja in jedrske razorožitve, ki ga je kot prvi predsednik ZDA v zgodovini vodil Barack Obama, soglasno sprejel resolucijo o omejitvi širjenja jedrskega orožja, ki so jo predlagale ZDA.

Resolucija 1887 države poziva k sodelovanju, tako da bi "pregledna konferenca o (Pogodbi o neširjenju jedrskega orožja) NPT leta 2010 lahko uspešno okreplila pogodbo in postavila realistične in dosegljive cilje" na področju neširjenja jedrskega orožja, miroljubne uporabe jedrske energije in razoroževanja.

Države, ki niso podpisale NPT, resolucija poziva k popolnemu izpolnjevanju vseh njihovih obveznosti. Poziva tudi, naj pristopijo k pogodbi, da bi kmalu dosegli njeni univerzalnosti. Irana in Severne Koreje resolucija sicer ne omenja neposredno, sklicuje pa se na resolucije, s katerimi je VS ZN pozval Iran, naj ustavi bogatjenje urana, Pjongjang pa, naj razkrije svoj jedrski program.

"Zgodovinska resolucija, ki smo jo ravnonak sprejeli, vsebuje našo skupno zavezo za doseglo cilja, to je svet brez jedrskega orožja," je na zasedanju dejal Obama. "Ne gre za izpostavljanje posamežne države. Mednarodno pravo ni prazna obljuba in pogodbe je treba uveljaviti," je dodal.

Obama se je kot senator iz Illinoisa zavzemal za jedrsko razoroževanje in neširjenje jedrskega orožja, to temo pa je pogosto omenjal tudi v času predsedniške kampanje. V svojem govoru v Pragi 5. aprila je podal tudi vizijo za svet brez jedrskega orožja.

Ruski predsednik Dmitrij Medvedev pa je na zasedanju v New Yorku dejal, da je "naš glavni skupni cilj razvozlati težave" med državami, ki si prizadevajo za neširjenje jedrskega orožja in jedrsko razorožitev. "To je zapleteno, saj ostaja raven nezaupanja med državami prevelika, vendar to moramo storiti," je dodal Medvedev.

VZN je ob tem pozval, naj sprejme ukrepe, s katerimi bi preprečil, da bi jedrsko orožje prišlo v roke teroristov. To je po njegovih besedah ena najnevejših groženj.

Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon pa je na srečanju dejal, da je jedrsko razoroževanje edina razumna pot naproti varnejšemu svetu. "VS pozivam, naj čim bolj izkoristi ta trenutek," je dejal generalni sekretar ZN in dodal: "To ne bi smel biti enkraten dogodek". (STA)

Zasedanje
Varnostnega sveta
ZN pod
predsedstvom
Baracka Obame
ANSO

ZDRUŽENI NARODI - Zbrala se je ob robu zasedanja VS Šesterica od Irana pričakuje »resen odgovor«

NEW YORK - Šesterica držav, ki se pogaja z Iranom o njegovem jedrskem programu, od Teherana na prihodnjem srečanju 1. oktobra v Ženevi pričakuje "resen odgovor", je v sredo v imenu šesterice New Yorku dejal vodja britanske diplomacije David Miliband. Ob robu zasedanja Generalne skupščine ZN so se namreč sestali zunanjí ministri Velike Britanije, Francije, Kitajske, Nemčije, Rusije in ZDA.

Srečanje prihodnji teden bo prvo srečanje šesterice z Iranom po imenovanju novega ameriškega predsednika. Vodja ameriške diplomacije Hillary Clinton je poudarila, da je šesterica enotna v stališču, da mora Iran izpolniti svoje obveznosti, izrazila pa je tudi zaskrbljenost "zaradi možne vojaške dimenije iranskega jedrskega programa".

Zahod namreč domneva, da skuša Iran pod krinko uporabe jedrske energije v miroljubne namene proiz-

nosti jedrske orodje. V Teheranu to zanikajo in napovedujejo, da se želijo oktobra v Ženevi pogovarjati predvsem o svojih predlogih za globalno jedrsko razorožitev.

Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad, ki se v New Yorku udeležuje zasedanja Generalne skupščine ZN, je že ameriške medije dejal, da je Teheran pripravljen na sestanek svojih jedrskih strokovnjakov s strokovnjaki ZN, da bi razjasnili dvome o njegovem jedrskem programu. Na srečanju

območju prihodnjem teden bo Iran po njegovih besedah tudi predlagal, da bi obogatili uran za medicinske potrebe načrti v ZDA.

Vendar se zdi, da mednarodna skupnost stopnjuje pritisak na Iran, saj je tudi ruski predsednik Dmitrij Medvedev v sredo omenil možnost sankcij proti Iranu. Sprememba ruskega stališča naj bi bila posledica ameriške odločitve, da ZDA v Vzhodni Evropi ne bodo namestile protiraketnega ščita.

Ščit, ki je bil načrt prejšnje ameriške administracije, naj bi bil namenen za odvračanje iranskih raket, ruska stran pa je vztrajala, da gre za dejanje, uperjeno proti Moskvi. V Washingtonu so prejšnji teden sporočili, da so se vzpostaviti ščita v Vzhodni Evropi odpovedali.

V sredo sta se sicer sestala Medvedev in Obama, ruski predsednik pa je po srečanju dejal, da sta se strinjala, da je treba Iranu pomagati, da se bo odločil pravilno. (STA)

AFGANISTAN - Medtem ko se Nato zavzema za spremembo pristopa Karzaj odpovedal udeležbo na zasedanju GS ZN v New Yorku

NEW YORK, BRUSELJ - Afganistanski predsednik Hamid Karzaj se ne bo udeležil letosnjega zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku, so včeraj potrdili predstavniki afganistanskih oblasti, potem ko so Karzajevo ime zbrisali s seznama današnjih govornikov v GS ZN, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

"Afganistan bo na zasedanju GS ZN predstavljal zunanjí minister Rangin Dadfar Spanta," je sporočil neimenovani predstavnik afganistanskih oblasti, pri čemer ni pojasnil vzroka za Karzajevo odsotnost. Da bo namesto Karzaja v New Yorku odpotoval afganistanski zunanjí minister, je potrdil tudi Karzajev tiskovni predstavnik v Kabulu Simak Hiravi.

Karzaj se na domačem političnem prizorišču sooča z očitki o prevarah na avgustovskih predsedniških volitvah, na katerih je po neuradnih končnih izidih osvojil 54,6 odstotka

HAMID KARZAI

Potrebjemo spremembe. Odgovornost moramo prenesti na Afganistanec, je Rasmussen dejal v video posnetku, ki so ga objavili na njegovi spletni strani.

Po navedbah Rasmussena je ključno okrepiti afganistsko vojsko in policijo, da bi lahko od sil zveze Nato (Isaf) čim hitreje prevzeli varnostne naloge. "Potrebujemo več inštruktorjev, potrebujemo denar, da bi financirali in povečali število pripadnikov afganistanskih varnostnih sil," je dodal generalni sekretar Severnoatlantskega zavezništva.

Ob tem je opozoril, da bi se morali v državi pod Hinduščem osredotočiti na zaščito tamkajšnjih ljudi in jim zagotoviti, da bi imeli kreditibilno vlado. "V Kabulu potrebujemo kreditibilno in odgovorno vlado. Potrebujemo vlado, ki bo okreplila boj proti korupciji. Potrebujemo vlado, ki bo Afganistancem zagotovila temeljne storitve," je prepričan Rasmussen. (STA)

NEW YORK - Ob robu zasedanja skupščine ZN Nicolas in Cécilia sta se končno pobotala

NICOLAS SARKOZY

CÉCILIA
CIGANER-ALBENIZ

Abas: Ne moremo se vrniti k pogajanju

NEW YORK - Palestinski predsednik Mahmud Abas je sporočil, da se Palestinci v tem trenutku ne morejo vrniti za pogajalsko mizo, saj se z Izraelom ne morejo dogovoriti, kaj bi moralno biti na dnevnem redu bližnjevzhodnih mirovnih pogajanj. Abas je tako zavrnil torkov poziv ameriškega predsednika Baracka Obame k čimprejšnji obnovi pogajanj.

Abas, ki se mudi na zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku, je včeraj objavil pogovor za časopis Al Haq, ki zagotovil, da se želi za vsako ceno izogniti krizi v odnosih z administracijo ameriškega predsednika, vendar se brez jasnega dnevnega reda pogajanju ne more vrniti za pogajalsko mizo.

Izrael: Iransko jedrsko orožje največja grožnja

NEW YORK - Izraelski premier Benjamin Netanjahu je v govoru v Generalni skupščini ZN včeraj izjavil, da so iranska prizadevanja za pridobitev jedrskega orožja največja nevarnost, s katero se sooča svet. Netanjahu je sicer podobno povedal že večkrat. "Največja grožnja, s katero se danes sooča svet, je poroka med verskim fundamentalizmom in orožjem za množično uničevanje," je v govoru v GS ZN dejal Netanjahu. "Največji izliv, s katerim se mora danes soočiti to telo, je tiranom iz Teherana preprečiti pridobitev jedrskega orožja," je še dejal.

Obtožnica proti načrtovalcu napadov na newyorske vlake

WASHINGTON - Ameriške oblasti so vložile obtožnico proti 24-letnemu afganistanskemu priseljencu Najibullahu Zaziju, ki so ga aretirali v soboto zaradi načrtovanja napadov na vlake v mestu New York. Preostala dva osumljenca so po plačilu varščine izpustili.

Zazij je obtožen, da je poskušal izdelati bombo in v ZDA izvesti napade, je sporočilo ameriško pravosodno ministrstvo. Afganistanski priseljenec je ob tem obtožen tudi, da je s pomočjo namerno skoval zaroč, v okviru katere bi uporabili orožje za množično uničenje, so še pojasnili na ministrstvu.

Policija je aretirala tudi Zazijevega očeta, 53-letnega Mohameda Zazija, in imama mošeje v Queensu, 37-letnega Ahmada Waisa Afzalija. Slednja so na podlagi varščine že izpustili. (STA)

NEW YORK - Uvodnega dneva splošne razprave na začetku zasedanja 64. generalne skupščine ZN, ki je v sredo v New Yorku potekal v znamenju pozivov svetovnih voditeljev k vrniti multilateralizma oziroma proti samovoljnemu posegom držav, se je udeležil tudi francoski predsednik Nicolas Sarkozy. Poleg vprašanja jedrske razorožitve, glede katere je Sarkozy dejal, da bo Iran naredil tragično napako, če misli, da mu bo mednarodna skupnost dovolila priti do jedrskega orožja, pa je novinarje in fotografje pritegnila vest, da se je francoski predsednik pobotal z bivšo ženo Cécilio Ciganer-Albeniz, zdaj poročeno z Richardom Attiasom. Ob robu svetovnega vrha sta namreč Cécilia in njen mož povabil Sarkozyja in njegovo ženo Carlo Bruni v lastno hišo na Manhattnu. Čas je očitno začel rane. Po razburkani razporoki sta se namreč Nicolas in Cécilia razšla in se nista več srečala od leta 2007, v tem obdobju pa se sta med drugim v svojih knjigah tudi vzajemno ostro napadal.

PODGORA - Rajonski svet z deželno komisijo za azbest o tekstilni tovarni

S podporo komisije spet zahtevajo sanacijo

Zdravstveno podjetje bo moralo ponovno preveriti stanje azbestnih kritin

Deželna komisija zaseda na sedežu rajonskega sveta v Podgorje (levo), azbestne kritine na podgorski tovari (spodaj)

FOTO W.B., BUMBACA

Deželna komisija za azbest bo podprla rajonski svet iz Podgorje pri njegovih prizadevanjih za sanacijo nekdanje podgorske tekstilne tovarne, ki je prekrita z do trajano azbestno streho.

»Zdravstveno podjetje mora čim prej obiskati opuščeno tovarno in si podrobno ogledati njen azbestno streho. Poročilo o njenem stanju mora posredovati goriškemu županu Ettoremu Romoliu. V primeru, da krušenje azbestne strehe predstavlja nevarnost za stanovalce sosednjih hiš, bo moral župan območje zavarovati in potem poskrbeti za njegovo sanacijo. Denar za poseg bo moral zagotoviti goriška občina, ki bo zatem imela pravico, da zahteva plačilo s strani lastnikov zemljišč, na katerih se nahaja tekstilna tovarna in ki doslej niso poskrbeli za sanacijo objekta,« razlagal Walter Bandelj, predsednik podgorskega rajonskega sveta, ki je na svojem sredinem zasedanju gostil deželno komisijo za azbest.

Posvetovalnemu organu predseduje zdravnik Mauro Melato. »Naša komisija ima zgolj posvetovalno vlogo, vendar s svojim pritiskom in mnenji lahko marsikaj dosegne,« poudarja Melato in opozarja, da so se sredinog srečanja v Podgorje udeležili tudi pokrajinska odbornica Mara Černic in tehnikra goriške občine. Njihova prisotnost po njegovem mnenju dokazuje, da deželna komisija le ima svojo moč, saj je vprašanje azbesta zelo občuteno med prebivalstvom goriške pokrajine. Po Melatovih navedbah je podgorski rajonski svet prisotnost azbesta v bivši tekstilni tovarni prijavil pristojnim sodnim oblastem že leta 2005, potem pa je zadeva očitno zastala in obtičala na slepem tihu, saj sanacija še ni bila opravljena. Zato bodo morali izvedenci goriškega zdravstvenega podjetja vnovič pregledati tekstilno tovarno in ugotoviti, ali se je stanje po štirih letih poslabšalo. Zdravstveno podjetje bo nato posredovalo poročilo goriški občinski upravi, ki bo moral območje ustrezno zavarovati, v primeru, da krušenje azbesta ogroža stano-

valce sosednjih hiš, pa bo morala območje nemudoma sanirati.

Med srečanjem je Bandelj pojasnil Melatu in ostalim članom komisije, da je sanacija bivše tekstilne tovarne težavna, ker ima objekt več lastnikov. Večji del območja je v lasti družbe Bergama, med lastniki pa so tudi podjetja iz Gorice in iz drugih krajev. Po Bandeljevih navedbah ima azbestno kritino več poslopij, od nekdanje termoelektrarne do predilnice in upravnega središča. Ponekod se azbest kruši in pada na tla, pri čemer se seveda sproščajo v ozračje nevarna vlnaka. Bandelj je po srečanju izrazil zadovoljstvo, da se je zasedanja rajonskega sveta udeležila deželna komisija za azbest, saj gre za zelo občuteno problematiko. Ljudje namreč potrebujejo čim bolj jasne informacije, zato pa je deželna komisija za azbest izdelala DVD zgoščenko, v kateri je na pregleden in enostaven način prikazan problem azbesta in obolenj, ki jih povzroča njegovo vdihanje. Melato je Bandelju izročil dvesto zgoščenk; kdor bi želel prejeti en izvod, naj stopi v stik s predsednikom podgorskega rajonskega sveta, ki mu ga bo takoj izročil.

Goriška in tržaška pokrajina imata zaradi dolgoletne uporabe azbesta - predvsem v tržiški ladjedelnici Fincantieri in v pristaniščih - tragičen primat. »Vsako leto umre do 60 do 70 delavcev, ki so vdihivali azbestni prahl. To je izjemno visoko število. Da bi razumeli njegovo tragiko, ga lahko primerjamo s prometnimi nesrečami s smrtnim izidom in z medijsko pozornostjo, ki vsakič prikličejo,« poudarja Melato in opozarja, da je pljučni mezoteliom izključno posledica vdihanovanja azbesta. »V navi tege obolenja skorajda ni,« pravi Melato in pojasnjuje, da za mezoteliom povprečno zbole pet na sto delavcev, ki so bili izpostavljeni azbestu. »Dejstvo, da vgoriški in tržaški pokrajini na leto oboli med 60 in 70 delavcev, pomeni, da je bilo azbestu izpostavljenih na tisoče ljudi,« zaključuje Mauro Melato. (dr)

GORICA - Arcobaleno

Zapornikom pomoč za vključitev v družbo

Vse manj zapornikov ima možnost, da dolg s pravico poravnajo izven zapora. To je odvisno od kazenskega zakonika, ki je vse strožji, sploh pa ta trend povzroča kar nekaj težav, saj so zapori vedno bolj natrpani, po drugi strani pa kaznjenci nimajo priložnosti za ponovno vključitev v družbo. Tako so ugotavljalni na srečanju, ki je v sredo potekal na sedežu zadruge Arcobaleno v Gorici. Udeležili so se ga javni tožilci, socialni operatorji, predstavniki zdravstvenega podjetja in službe SERT, javni upravitelji in člani zadrug, ki skrbijo za nudjenje pomoči zapornikom.

Da bi pogovori ne zadevali zgolj načelnih vprašanj, so vzel v pretres stanje zapora v ulici Barzellini. Goriški župan Ettore Romoli je poudaril, da je poslopje dotrajano in da ga je treba čim prej prenoviti, medtem ko so ostali udeleženci opozorili, da je treba okrepiti sodelovanje med javnimi upravami in socialnimi zadrugami. Na ta način bi pomagali velikemu številu zapornikov, da dobijo zaposlitev in da si po izhodu iz zapora uredijo novo življenje. Seveda so prisotni ugotavljalni, da projekti za vključevanje zapornikov v družbo potrebujejo finančne prispevke, saj jih drugače ni mogoče izpeljati. Predstavniki podjetja za javne stanovanjske gradnje ATER so pri tem napovedali, da njihova ustanova namerava dati na razpolago nekaj socialnih stanovanj za bivše zapornike, ki po izhodu iz zapora nimajo denarja, da bi plačevali dragih najemnin. V razpravo so posegli tudi predstavniki službe Sert, ki so pripravljeni pomagati v primeru, da imajo bivši zaporniki težave z odvisnostmi. Nujtežje je po mnemu udeležencev srečanja polozaj priseljevcev; po odprtju centra CIE v Gradišču se je njihovo število v Gorici povišalo, sploh pa nimajo velikih perspektiv, saj mnogokrat ne poznajo jezika in nimajo dokumentov za bivanje. Srečanje je sklenil predsednik deželne konference za prostovoljno delo in pravice Alberto De Nadai, ki je pozval prisotne, naj si skupaj prizadevajo za reševanje stiske znotraj goriškega zapora.

RONKE - Zmagovita srečka

S petimi evri jih priigral 500.000

S petimi evri jih je priigral 500.000. Izjemna sreča se je v torek na smehnila obiskovalcu bara Nuovo Bar Sport v ulici Redipuglia v Ronkah. Kupil je srečko loterije »Gratta e Vinci - Prendi tutto«, s kovancem popraskal po srebrni patini in odšel iz lokalna. Nikomur ni zaupal, da je zmagal 500.000 evrov. Včeraj zjutraj je pod vrata bara vtaknil fotokopijo zmagovite srečke. »Sumimo, da je srečnež naš redni obiskovalec. Za koga pravzaprav gre, nismo prepričani, sicer bomo v spoštovanju njegove zasebnosti njegovo ime zamolčali,« pravita zakonca Alma in Renzo Sgubin, ki upravlja bar v Ronkah. Sreča se je njunim gostom nasmehnila že nekajkrat. Nazadnje je 15. septembra redni gost lokalna zmagal 10.000 evrov s srečko loterije »Il milionario«, dva dni prej pa je drugega obiskovalca razveselila zmag 1.000 evrov. Medtem je lani gost lokalna s »Superenalottom« zmagal 32.000 evrov.

Potem ko se je včeraj dopoldne novica o polmilijonski srečki razširila, je bar v Ronkah doživel pravi naval radovednežev. Na lastne oči so hoteli preveriti, ali je res mogoče, da se je takoj izjemna sreča nasmehnila nekomu tudi v Laškem.

CARRARO - Na sedežu dežele o usodi tovarn

Brez koraka nazaj

Družba namerava odsloviti polovico zaposlenih - Goriški delavci jutri po ulicah z letaki

BUMBACA

Družba Carraro hoče odsloviti polovico od 1.500 delavcev, ki so zaposleni v njegovih obratih v raznih italijanskih krajih. Med včerajnjim srečanjem na sedežu dežele v Vidmu, ki ga je sklical deželni podpredsednik Luca Ciriani, je poverjen upravitelj Piero Carraro pojasnil, da družba mora odsloviti 167 delavcev v Maniagu in 80 v Gorici, saj sta drugače obrata obsojeni na zaprtje. Carraro je razložil, da se je proizvodnja razpolovila, če hoče ohraniti pri življenju svoje podjetje, pa mora krčiti število delovnih mest.

S Carrarovim izvajanjem se niso nikakor strinjali deželni podpredsednik Ciriani, župana Gorice in Mariaga Ettore Romoli in Alessio Belgrado ter goriški pokrajinski odbornik Alfredo Pascolin. Po njihovih besedah se doslej še nobeno podjetje ni odločilo, da bi po dopolnilni blagajni zaprosilo za mobilnost, saj podjetniki običajno poskusijo reševati krize svojih obratov z drugimi oblikami socialnih blažilcev. Predstavniki dežele, obeh občin in goriške pokrajine so opozorili, da družba Carraro dejansko namerava razpoloviti število svojih zaposlenih, kar je nesprejemljivo. Zaradi tega so krajevni upravitelji predlagali Carraru, da naj vzame v pošte druge oblike reševanja krize, v prvi vrsti solidarnostne pogodbe. Le-te so na sredinem srečanju v Gorici vodstvu družbe Carraro predlagali tudi sindikati, ki pravijo, da bi zanje dobili finančno kritje tudi iz deželnih skladov in iz prispevkov, ki so namenjeni izredni dopolnilni blagajni. Ob zaključku včerajnjega srečanja v Vidmu je Carraro napovedal, da bo predloge sindikatov in krajevnih upraviteljev vzel v pošte na zasedanju upravnega sveta družbe, ki bo potekalo v poledeljek.

Medtem delavci goriškega obrata nadaljujejo svojo mobilizacijo. Zaposleni, ki so na dopolnilni blagajni, so bili včeraj ves dan prisotni s transparenti pred tovarno v Stražcah, medtem ko so redno zaposleni delavci stavkali štiri ure. Štiriurna stavka je napovedana tudi za današnji dan, medtem ko bodo jutri delavci delili letake med obiskovalci prireditve Okusi na meji. (dr)

Balletna šola TERSCORE TEČAJI KLASIČNEGA IN MODERNEGA BALETA

Akademski in klasični balet
Modern jazz dance
Mini dance jazz
Plesna telovadba za malčke

Informacije in vpisnine ob delavnikih od 15.30 do 19.30 na sedežih šole

GORICA
Ulica Crispí 1
Tel. +39 0481 533602

MONFALCONE/TRŽIČ
Ulica Mazzini 12/C
Tel. +39 0481 410506

Delavci pred tovarno v goriških Stražcah

BUMBACA

GORICA - Začenja se tridnevni eno-gastronomski sejem

Okusi z bratom Rusjan in slovenskimi stojnicami

Tudi nemška, avstrijska, francoška, madžarska, balkanska in prvič grška kulinarična ponudba

V živo stopa tridnevna eno-gastronomská prireditev Okusi na meji v režiji goriške občine, ki jo bo letos obogatila tudi stojnica z razstavo o bratih Rusjan ob stolnici njenega letalskega podviga. Postavljena bo pred pokrajinsko palačo, kjer bodo jutri delili tudi priložnostno razglednico in poštni žig. Včeraj so zaprli promet večji del mestnega središča in namestili stojnice, danes in jutri pa bo parkiranje v vseh ostalih modrih conah mesta brezplačno. S svojimi stojnicami in ponudbo bodo tudi letos sodelovala društva in ustanove goriških Slovencev.

V okviru letošnjega pouličnega sejma okusov bo torej poseben poklon posvečen bratom Rusjan. V šotoru, ki so ga namestili pred pokrajinsko palačo na Korzu Italia, bo na ogled razstava o njunem življenju in delu. Danes si jo bo mogoče ogledati med 18. in 20. uro, jutri in v nedeljo pa od 10. do 20. ure. Jutri bodo na razpolago tudi Rusjanove razglednice s spominskim poštnim žigom; le-tega bo mogoče dobiti med 10. in 16. uro. Zaslužno ima filatelično društvo Košir iz Trsta, ki je bodo uresničilo z upravo državne pošte.

Zarometi nad proslavljanjem stojnice prvega poleta bratov Rusjan z mortornim letalom so sicer skoraj ugasnili, toda že se pripravljajo na njihov ponoven pričig za nove jubilejne pobude. Splošna ocena prireditev, ki so se zvrstile v septembru, je pozitivna, zagotavljajo organizatorji, saj so vse pobude naletete na dokajšno odmevnost v javnosti. Stolnico prvega poleta so več kot zadovoljivo »pokrile« razne medije hiše z obe strani državne meje. Brata Rusjan sta svoje mesto našla v časopisih, na radijskih valovih, predvsem pa na televizijskih zaslonih, tako slovenskih kot italijanskih. Skratka, dolgoletni napor, da bi letiča Goričana spoznala tudi tista javnost, ki se ne prepoznavata v slovenski narodnosti skupnosti, so nazadnje obrodili zadovoljive sadove, čeprav se je zanju najmanj ogrela ravno goriška občina.

Uradni začetek letošnjih Okusov na meji bo danes ob 18. uri na Travniku, kjer se bo predstavila tipična goriška kuhinja. Na stojnicah bodo na voljo dobrote iz Furlanije-Julijanske krajine in drugih italijanskih dežel, spoznati pa bo mogoče tudi nemško,

Na Korzu še zadnje priprave na današnji začetek poulične prireditve BUMBACA

avstrijsko, francoško, slovensko, hrvaško, srbsko, bosansko, albansko, madžarsko in prvič tudi grško kulinarico tradicijo. Med tridnevno poulično prireditvijo bodo na Travniku, v ljudskem vrtu in na trgu Battisti tudi koncerti raznih glasbenih zvrst. Danes od 19. ure dalje se bodo na treh pričoriščih zvrstite skupine Marco e Polo, Lost in The Rain, Ariella duo, Pavos Rojos, Mad Man Blues in New Retrò. Jutri bodo glasbo začeli igrati že v popoldanskih urah, medtem ko bo opoldne na Travniku predstavitev knjige Roberta Covaza »Gorizia in pauza pranzo«. Jutri ob 15. uri bodo na trgu

Battisti nastopili godbeniki iz Lienza, medtem ko ob 23. uri bodo vsi glasbeniki sočasno zaigrali Beatlesovo uspešnico »Something«, s čimer bodo obeležili 40-letnico izida albuma »Abbey Road«.

Praznična prizorišča bodo tudi letos posejana s stojnicami slovenskih društev in ustanov. Prosvetno društvo Štandrež bo s stojnico na križišču med ulicama Roma in Crispi pri Trgovinski zbornici, kjer bo vesela družba ponujala domače jedi. Svojo stojnico bodo postavili tudi Kmečka zvezda, društvo Naš Prapor in Sovodnje ter vinteka Števerjanski griči. (vip, ur)

OKUSI Novogoriške stojnice žrtve zamud

Novogoriških stojnic na letošnjih Okusih ne bo, čeprav so se sosedje na dejali udeležbe na goriškem eno-gastronomskem sejmu. Že lani jih ni bilo, za letos pa so že zeleli zamujeno nadoknadi in se predstaviti s kar tremi stojnicami. Želje se jim niso uresničile, zaradi česar Dejana Baša, sekretarka Turistične zveze Nova Gorica in vodja novogoriškega turističnega informacijskega centra, ne prikriva razočaranja. Nova Gorica pa ni edina »žrtev« letošnjih zamud v pripravah na poulično prireditve. Iz programa je izpadla tudi španska stojnica, ki bi morala ponujati pokušnjo španskih okusov, napovedanih za prihodnje leto.

Dejana Baša je včeraj sporočila goriški občini, da odpoveduje udeležbo. Turistična zveza je že pred dobrim mesecem poiskala odgovorne v Gorici in jim najavila udeležbo novogoriških stojnic. Z občino je prejela obrazec za prijavo, ki ga je sredi avgusta izpolnjena vrnila. Stopila je nato v stik z domačini, ki naj bi v Gorico prinesli krajevne dobrote, ob katerih bi turistični informacijski center ponujal še promocijsko gradivo. Odziva iz Gorice pa ni bilo. Da je bila novogoriška prošnja za udeležbo sprejeta, je bilo sporočeno šele sredi minulega tedna, »žal prepoznam, ker so naši ponudniki medtem sprejeli druge obvezne, saj jim zaradi goriškega molka nismo mogli potrditi udeležbo,« pojasnjuje Dejana Baša in dodaja iskreno željo, da bo prihodnje leto današnje razočaranje le še spomin in da se bo vse najbolje iztekelo. Letošnji Okusi bodo vsekakor tudi slovenski, saj bodo domače dobrote prijeti iz Brd, Mirna, s Trnovega in Mosta na Soči.

MIROSLAV
BENEĐEJČIĆ
FOTO N.N.

Stečajni upravitelj Mipa Miroslav Beneđejčić in predstavnik skupine Panvita Peter Polanič sta po večmesečnih pogajanjih včeraj v Kromberku podpisala pogodbo o polletnem najemu dela kromberških obratov Mipa. Proizvodnjo Mipovih poltrajnih izdelkov, v kateri bo delo dobiло okoli 50 delavcev, bodo predvidoma pognali 5. oktobra, je včeraj napovedal Polanič.

Dogovor glede pogodbe je bil zahoden, saj je Panvita želela proizvajati Mipove izdelke, kakršni so bili pred stečajem, torej po Mipovih recepturah, te pa se ne dajejo v najem, je glavno težavo v dogovorih izpostavil Beneđejčić. »Našli smo rešitev, da bo moj pooblaščenec, strokovnjak, zaposlen pri Mipu v stečaju dajal navodila, kako mešati surovine, da bodo proizvodi takšni, kot so bili,« je pojasnil. Tako sta Panvita in Beneđejčić uresničila skupno željo, da bi na tržišču ohranili Mipovo blagovno znamko ter s tem njeno vrednost. »V začetku želimo zagnati proizvodnjo poltrajnih izdelkov. Govorimo o mortadeli ter pečenih in kuhanih pršutih. Sprva bo zaposlenih okoli 50 delavcev,« je povedal predsednik uprave Panvitine družbe Mesna industrija Radgona, Polanič. Po njegovih besedah so z nekaterimi delavci pogodbe že podpisali, intenzivno pa se dogovarjajo tudi z novogoriškim zavodom za zaposlovanje. Slovenska država bo namreč preko ukrepov aktivne politike zaposlovanja prve tri mesece zagotovila denar za plače delavcev, za preostala dva meseca pa jih bodo prejeli iz Panvitine družbe Mesna industrija Radgona.

Skupaj z družbo Mig, v kateri se je združilo 20 nekdanjih zaposlenih v Mipu, Panvita pa je z njim podpisala dogovor o sodelovanju pri zagonu proizvodnje, namenjajo stroje znova pognati 5. oktobra. Vnovičen zagon proizvodnje jih bo skupaj z nakupom pršutov stal med 500.000 in 700.000 evrov, je napovedal Polanič. Po Beneđejčićevih besedah se bodo namreč v prihodnjih dneh pogovorili, da bi pršute »v celoti prevzela Panvita in jih pod Mipovo blagovno znamko začela prodajati.« Nekateri so že žigosani, da druge pa jaz vztrajam in bom zelo vztrajan, da bodo vse pršuti žigosani kot kraški pršut, »je počudaril stečajni upravitelj Mipa. Panvita bi tako v Kromberku mesečno proizvedla med 50 in 60 ton mesnih izdelkov. »V načrtu imamo tudi širitev proizvodnje, odvisno od tega, kako se bo odvijala prodaja. Odzivi trgovskih sistemov so sorazmerno dobiti. Izdelke nam bo spet uspešno spraviti na police trgovskih verig,« je pojasnil Polanič.

Po včeraj sklenjeni pogodbi ima Panvita tudi predkupno pravico za nakup na 30 milijonov evrov ocenjenega kromberškega obrata Mipa v okviru stečajnega postopka. Celotno Mipov premoženje, brez receptur in blagovne znamke, katerih vrednost še ni znana, je sicer ocenjeno na 49 milijonov evrov. Kot je pojasnil Beneđejčić, se za nakup že zanimajo tudi družbe, kot je npr. madžarski Pick Szeged, oglašili pa so se še predstavniki nemškega in italijanskega podjetja. Beneđejčić se tudi ne strinja z zahtevo bank, da bi Mipovo premoženje prodali kot poslovno celoto. »Glede na zanimanje potencialnih kupcev vidim, da bomo morali posamezne obrate prodati ločeno,« je dejal. Po besedah stečajnega upravitelja kriminalisti še vedno preiskujejo preteklo dočaganje v Mipu. Potrdil je, da je terjatev v stečajnem postopku prijavila tudi družina Volk z njihovimi podjetji, a bo Beneđejčić večino terjatev prerekal. (STA)

DEVETAKI - Mirica se poslavila, drevi likof v gostilni Pri Miljotu

Za pultom samo še danes

Z možem sta lokal prevzela pred petimi leti - Recept za uspeh: čistoča, prijaznost in domača kuhinja

V gostilni Pri Miljotu bo drevi likof, saj Mirica Peteani ne bo več upravljala lokaloma pri Devetakih. »S praznikom zaključujemo obdobje, ki smo ga preživeli v Dolu, kjer smo se imeli izredno dobro. Doljani so nas lepo sprejeli, zelo dobre odnose smo vzpostavili tudi z občino in sploh s prebivalci vseh sosednjih vasi,« pravi Mirica, ki je skupaj z možem Marinom Luvisutijem gostilno Pri Miljotu prevzela oktobra leta 2004, sicer pa se z gostinstvom ukvarja od leta 1987.

Kot sama pravi, se Mirica ne čuti goštinka, pač pa trgovka, saj je to bil njen prvi poklic. Leta 1969 je namreč prevzela upravljanje trgovine z oblačili v ulici Rabatta v Goriči, potem pa je vodila trgovino Mazzonettona na trgu Cavour. »Leta 1987 sva se z možem, ki je bil dotlej kovač, odločila, da bova prevzela bar pred občino v Sovodnjah. Začetno sva gostom nudila pičajo in mrzel prigrizek, potem sva začela pripravljati kako »paštašuto« in potem se je vse skupaj nadaljevalo do današnjih dni,« pojasnjuje Mirica, ki se je avgusta leta 1998 preselila iz Sovodenja v Rupo, kjer je prevzela bivšo gostilno Ožbot. Tam je bila pet let, potem pa se je selila pri Devetakom. »Po zelo lepi izkušnji pri Devetakih mislim, da ne bom prevzela v upravljanje novih gostil. Mogoče se bom v prihodnosti tudi premislila, zaenkrat pa skušam čim bolje zaključiti zelo lepo obdobje, ki smo ga preživeli v Dolu,« pravi Mirica in razlagata, da je bila njena izkušnja v go-

Mirica Peteani in Marino Luvisutti BUMBACA

ŠEMPETER-VRTOJBA - Nove investicije plemenitijo občinsko okolje

Kljub gospodarski krizi novogradnje rastejo

V kratkem bodo predali dva stanovanjska kompleksa, medicinski center, hotel in delavnico

Šempetrski župan Dragan Valenčič je skupaj z investitorji včeraj predstavil zanimiv »mix« novogradnji, ki so kljub gospodarski krizi zrasle v letošnjem letu in bodo v roku meseca, dveh predane v uporabo. Gre za stanovanjski objekt z enajstimi stanovanji, ki ga je podjetje Vez za dva milijona evrov zgradilo ob Vrtojbeni cesti, stanovanjski objekt družbe Fin-Go, ki je zrasel vzhodno od kinodvorane, kjer je v dveh etažah na voljo petnajst stanovanj, medicinski center Klanmedic v neposredni bližini, dalje za hotel Šanpier s štirimi zvezdicami in sedemnajstimi sobami visokega razreda ter tremi nadstandardnimi sobami, ki ga družba Fin-Go zaključuje na mestu nekdanske gostilne Šanpier, in servisni objekt v centru Gatis na območju Smete ob hitri cesti Razdrto-Vrtojba.

Kot je povedal Valenčič, gre v vseh primernih za gradnje, kjer je občina posredno udeležena. »Vecina investicij, ki jih danes predstavljamo, je vezanih na usklajevanje in koordiniranje z lokalno skupnostjo. Pomembno je, da imamo v občini investitorje, ki v času gospodarske krize delajo in razmišljajo o času, ko bo kriza mimo,« je poudaril župan in dodal, da gre za investicije, ki plemenitijo občinsko okolje. V zvezi z izgradnjo hotela Šanpier, stanovanjskega bloka in medicinskega centra, ki obkrožajo šempetrsko kinodvorano, je pojasnil, da je občina že v letu 2007 s podjetjem Šanpier in Fin-Go podpisala pogodbo o ustanovitvi stavbne pravice, ki je investitorjem omogočila pridobitev gradbenega dovoljenja. Občina je tudi finančno sodelovala pri gradnji površinskega parkirnega prostora med Šanpierom, kinodvorano in bodočim medicinskim centrom. Vrednost del, ki jih je občina opravila, je znašala 120 tisoč evrov. S tem pa je pridobila v središču mesta 32 novih parkirišč, ki bodo uporabnikom na voljo po principu modre cone.

Direktor družbe Fin-Go Kifle Haddis Alem je v zvezi z novim stanovanjskim objektom povedal, da so ga začeli graditi v letu 2007, celotna investicija pa je znašala dva milijona evrov. Tretjino stanovanj so že prodali, in sicer, po ceni od 2.050 do 2.150 evrov na kvadratni meter pri čemer vsakemu stanovanju pripadata še dve podzemni parkirišči. Objekt naj bi predali v uporabo v okt-

Novozgrajeni stanovanjski kompleks v Šempetu

FOTO N.N.

obru, Hotel Šanpier pa naj bi bil dokončan v roku dveh mesecev. Po besedah Lucije Klančič, direktorice medicinskega centra Klanmedic, bodo v njem izvajali pet skupin dejavnosti, in sicer, zobozdravstvo, interna medicina - gastroenterologija, zdravljenje debelosti, psihoterapijo in lasersko terapijo. Investicija v objekt je znašala 120 tisoč evrov, 100 tisoč evrov pa bo še za opremo. V centru bosta zaposlitev dobila dva zdravnika in tri medicinske sestre, poleg tega pa bodo imeli še najmanj štiri zunanjne sodelavce.

Ivan Lemut, direktor družbe Gatis-Co, je povedal, da so v gradnjo hitrega servisa v vulkanizerske delavnice za osebna in tovorna vozila, povečanje in preureditev parkirišča za tovornjake in soinvestiranje v bliž-

nji bencinski servis letos vložili dober milijon evrov. Poleg tega so 300 tisoč evrov namenili za tehnološko opremo, 1,7 milijonov evrov pa za nakup desetih vozil cistern za prevoz naftnih derivatov. Nov objekt naj bi bil odprt v začetku novembra. Ob zaključku novinarske konference je župan Valenčič priznal, da je narobe, ker občina omejenim investicijam v središču kraja ni sledila s prenovo kinodvorane ter pojasnil, da bodo že v prihodnjem letu kandidirali na razpis kulturnega ministrstva za nepovratna evropska sredstva, tako da bo Šempeter, ko bo tudi kinodvorana prenovljena, v središču kraja poleg trga pridobil še en center.

Nace Novak

GORICA Že eno leto čakajo na tri žarnice

»Koliko bomo morali še čakati na zamenjavo treh žarnic?« se sprašuje rajonska svetnika stranke Slovenske skupnosti Miloš Čotar in Niko Klanjšček, ki opozarjata na vsaj eno leto star problem v mestni četrti Placuta-Sveta Gora.

»Križišče med ulicama Scodnik in Orzoni v Gorici je že dalj časa v popolni temi. Žarnice, ki se bile nameščene pod visokim stolpom s telefonsko anteno, so že zdavnaj pregorele. Rajonski svet je bil s tem seznanjen, komaj je pregorela prva žarna. Predsednik rajonskega sveta je namreč pozval vse svetnike, naj nemudoma obveščajo o vsakovrstnih problemih, tako da bo nato na potrebe rajona opozoril pristojne občinske službe. Na takšen način bo mogoče omemjiti nelagodje občanov na najkrasiji čas. V primeru treh žarnic pa se to ni zgodilo, saj je problem nerešen,« ugotavljal Čotar in Klanjšček ter dodajata, da sta pogoreli še druga in tretja žarna, da je od prvega opozorila minilo eno leto, o zamjavi pa ne duha ne sluga. »Najina opozorila niso prinesla pričakovane rezultata, z občine pa je prišlo opravičilo, da nimajo primernega dvigala, da je za žarnice pristojna telefonska družba in da pa bodo v kratkem ukrepali. Ne bova raziskovala resničnih vzrokov zamude, na dlani pa je neucinkovitost občinske uprave pri izvedbi tudi manjših posegov na svojem teritoriju. Ogromni in pogledu neprjetnih stolp, ki je bil nameščen za potrebe telefonskega operaterja, je imel eno samo dobro lastnost, in sicer to, da je omogočal primerno osvetljavo križišča. Zato apeliramo na občinsko upravo, naj takoj poskrbi za osvetljavo križišča, obenem pa naj v pogodbah s telefonskimi operaterji vnese tudi točno določen postopek in rok za zamenjavo žarnic, da ne bomo več priča nevezdržnemu prelaganju odgovornosti, katerega negativne posledice občutijo izključno občani,« zaključujeta rajonska svetnika.

Elektrovod naj vklapljejo

Deželni svetnik UDC Alessandro Tesolat je vložil svetniško vprašanje, s katerim je pozval družbo Terna, da naj vklaplje elektrovod, ki ga bo gradila med Redipuljo in Vidmom. Tesolat opozarja, da bi po mnenju nemškega izvedenca podzemni kabel stal 14 milijonov evrov, medtem ko Terna pravi, da bi strošek znašal 520 milijonov evrov. Svetnik sprašuje deželni odbor, kateri podatek od dveh je pravilen.

Kitzmüller danes v Tržiču

V knjigarni Rinascita v Tržiču bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo »E in lontananza Gorizia«, ki jo je napisal Hans Kitzmüller. Ob prisotnosti avtorja bosta spregovorila Ivan Crico in Tiziano Pizzamiglio.

Na Rojcah o športu za mlade

V okviru projekta zveze CONI bo danes ob 18.30 na sedežu teniškega kluba na Rojcah v Gorici okrogla miza o vlogi družin pri spodbujanju športnih dejavnosti med mladimi. Spregovorili bodo izvedenci s področja tenisa.

Goriški travmatološki dnevi

V Kongresnem centru Perla v Novi Gorici se danes ob 9. uri začenja četrti gorški travmatološki dnevi. Tema letošnjega dvodnevnega simpozija je konzervativno zdravljenje poškodb giblja pri otrocih oziroma posebnosti medicinskega izvedenstva pri poškodbah otrok. (nn)

O obrti in podjetništvu

Ob 30. obletnici delovanja Območne obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica bo danes ob 15. uri v veliki dvorani mestne občine Nova Gorica okrogla miza o aktualnih temah s področja obrti in podjetništva. Ob 18. uri bo slavnostna skupščina, ki se je bodo udeležili tudi minister za finance Franc Krizanič. (nn)

S srcem med zvezdami

Prostorska postavitev z naslovom Kaj rabí srce, da se izstrelji med zvezde avtorja Jaše Mrevljeta, ki jo bodo odpri dve ob 19. uri, je prva razstava v Mestni galeriji Nova Gorica v letošnji sezoni. Jaša Mrevlje, rojen v Ljubljani leta 1978, velja za enega prodronejših mladih domačih umetnikov. Leta 2004 je diplomiral je na Beneški likovni akademiji, tri leta kasneje pa je tam zaključil še podiplomski študij slikarstva in multimedijev. Od leta 2000 deluje tudi znotraj umetniške skupine Crash in Progress. (nn)

NOVA GORICA - Marsikaj bo treba še urediti

Univerza prinaša v goriški prostor kakovost

DARINKA KOZINC
FOTO N.N.

Univerza prinaša v goriški prostor kakovost, vendar marsikaj bo treba še urediti. To je bil temeljni poudarek petega družboslovnega večera Fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ), ki je v sredo v Kulturnem domu potekal na temo Nova Gorica kot univerzitetno mesto. O problematiki, povezani z infrastrukturno za visoko šolstvo in ostalih aktualnih visokošolskih temah, so razpravljali prodejanja FUDŠ-a Mirna Macur, predsednik Univerze v Novi Gorici Danilo Zavrtanik, podžupanja novogorške mestne občine Darinka Kozinc, načelnik občinskega oddelka za družbene dejavnosti Vladimir Perunovič in predstavniki študentov Neja Koradin.

Debatna je bila osredotočena predvsem na študentsko infrastrukturo, občutenje študentskega življenja v Novi Gorici, kvaliteto študija in pestrost študijskih programov. Med okroglo mizo je bila v pozitivnem smislu izpostavljena vloga občine, ki je veliko vložila v študijske programe oziroma njihovo izvedbo, nekaj kritik pa je letelo na račun medijev, češ da slednji včasih naredijo slabou reklamo z objavo kaščnih senzacionalnih naslovov v smislu, da v me-

stu ni dovolj prostora za študente, da Univerza v Novi Gorici nima uporabnega dovoljenja za laboratorije ipd., kar lahko negativno vpliva na izbiro študenta.

V pogovoru je bilo slišati tudi očitke, da je v mestu premalo študentskih postelj, podžupanja Darinka Kozinc pa je s tem v zvezi izpostavila, da se dobro odvija zgodba študentskih stolpičev, saj so prav pred nekaj dnevi s tem v zvezi potekali pogovori na ministrstvu za visoko šolstvo. »Mislim, da je ministru temu naklonjeno, in da se bodo stvari odvile v pravo smer,« je pojasnila Kozinčeva. Nekaj pikrih je bilo izrečenih tudi na račun cen nepremičnin v mestu, ki so razmeroma visoke, zaradi česar je za manjše fakultete, ki bi rade prišle do svojih prostrov, to težko. Podobno velja tudi za nakup stanovanj za predavatelje, katerih stalno bivanje v mestu bi tudi prineslo določeno kvaliteto v ta prostor. Seveda je bil govor tudi o gradnji univerzitetnega kampusa, za katerega je že locirano zemljišče ob Korunu in v zvezi s katerim - tako Kozinčeva - bodo zagotovo težave s financiranjem. Poudarila je, da je mestna občina glede tega naredila maksimalno, kar je lahko, vsega pa sama ne bo mogla narediti. V zvezi s samim vzdušjem v univerzitetnem mestu je izpostavila prav družboslovne večere FUDŠ - a in podobne okrogle mize, ki so se pojavile s prihodom novih študijskih programov in mestu prinašajo nekaj, česar prej ni imelo. Kakorkoli že, zaključek debate je bil, da se stvari razvijajo v pravo smer in da novi študijski programi in fakultete v Novi Gorici prinašajo izjemno kakovost, zaradi hude konkurenčnosti, ki vlada na tem področju, pa je treba še naprej graditi na kvaliteti, ki edina zagotavlja uspeh. (nn)

GORICA - Z mopedi naskakujejo Veliki klek

Pustolovce z Benelli čaka 700 kilometrov poti

Cilj devetih nostalgikov je prelaz na nadmorski višini 2.200 metrov

Benelli so zabrneli in se odpravili na pot
BUMBACA

Motorje so servisirali, staro motorno olje zamenjali z najboljšim na tržišču, namazali verige in se odpravili na 700 kilometrov dolgo pot. Skupina devetih navdušencev petdeset kubičnih starodobnih mopedov znamke Benelli je včeraj po popoldne startala iz Gorice, med jutrišnjim dnem in soboto pa naj bi dosegla svoj cilj, prelaz pod Velikim klekom oz. Grossglocknerjem, ki leži na nadmorski višini 2.200 metrov. Pustolovcem je srečno vožnjo zaželel občinski odbornik za šport Sergio Cosma, potem pa so motorčki zabrneli in skupina motociklističnih navdušencev zvrhano mero domotožja po mladostnem obdobju je odpotovala.

Konec avgusta je osmerica mopedistov z Benelli prišla prek Vršiča in Korenskega sedla do Šmohorja v Avstrijo, od koder so se v Italijo vrnili prek Mokrin. Med takratno potjo je eden od mopedov odpovedal, vendar ga je osmerica kmalu popravila, tako da je bil nato še hitrejši od ostalih. Tudi takrat so mopedisti s sabo vzeli vse potrebne rezerve dele. Eden izmed udeležencev ture na Veliki klek je povedal, da se okvar ne boji. »Če se motor pokvari, ga znam popraviti tudi ponosno pred včerajšnjim startom. Mopedisti se bodo v Gorico vrnili v nedeljo, ko jih čaka zdravica na prazniku Okusi na meji.

GORICA - Jubilejna opereta Zveze slovenske katoliške prosvete

Grofica Marica je imenitna kombinacija vseh sil zvez

Nihče se ni odzval na prošnje za finančno pomoč - Na odru in v zakulisju preko sto oseb, premiera v petek

Ob Franki Padovani (tretja z desne) so se včerajšnje predstavitve udeležili še opera pevka Elvira Hasanagić, režiser Emil Aberšek, dirigent Hilarij Lavrenčič ter odbornika ZSKP-ja Walter Bandelj in Filip Hlede

BUMBACA

Pet desetletij neprekinitnjega delovanja v kulturi in zavezanosti slovenski besedi bo Zveza slovenske katoliške prosvete (ZSKP) sodelovanjem vseh društva-članic okronala z opereto Grofica Marica, ki bo prvič v celoti uprizorjena v slovenščini. Premiera bo v petek, 2. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž.

Postavitev dela madžarskega dramskega pisca Jánoshego Emerica Kalmana so predstavili včeraj v centru Bratuž. »Zamisel za ta zahtevni in inovativni projekt, s katerim bomo z združenimi močmi dvanajstih društav ustrežno obeležili pomembni jubilej naše zvez, se je začela rojevati spomladni, julija pa so že stekle prve vaje,« je uvodoma povedala predsednica ZSKP-ja Franka Padovan. Kljub temu da gre za ambiciozen projekt, ki zahteva veliko truda in osebja, pa niso prejeli nikakršne finančne pomoči s strani krajevnih uprav ne v Italiji in tudi ne v Sloveniji, čeprav so v ta namen vložili prošnje, je opozorila predsednica in napovedala, da bodo v okviru jubilejnega leta izdali še publikacijo o 50-letnem delovanju zvez in zgoščenko izbranih skladb goriškega skladatelja Patricka Quaggiata.

O razlogih, ki stojijo za odločitvijo o uprizoritvi Grofice Marice, kjer je dramsko dejanje osnovano na recitativu, petju in plesu, je režiser ter že večletni sodelavec zvez in njenih dramskih skupin, Emil Aberšek, povedal: »Mislim, da je operno delo, v katerem se ob spremljavi orkestra prepletajo drama, glasba in ples, imenitna kombinacija za povezovanje vseh sil zvez, od pevskih zborov do amaterskih in profesionalnih glasbenikov ter dramskih skupin.«

Grofica Marica je opereta komedijeske zvrsti z razkošno scenografsko in kostumografsko komponento, ki pripoveduje o ljubezenski zgodbi med madžarsko plemkinjo Marico in propadlim plemičem Tassilom. Obenem ponuja gledalcu vpogled v visoko družbo avstro-ogrskih podonavskih Evrope ob izteku t.i. Belle Époque. Predstava je bila prvič uprizorjena v nemškem jeziku leta 1924 v dunajskem gledališču Theater an der Wien in požela velik uspeh. V nemščini so Kalmanovo delo uprizorili tudi v Ljubljanski operi, v slovenski jezik pa je opereto prelil Ivan Tavčar, medtem ko je instrumentalno spremljavo oblikoval Hilarij Lavrenčič, ki bo na odru centra Bratuž dirigiral pevce.

Ob sopranistki Elviri Hasanagić v vlogi grofice Marice in tenoru Sebastjanu Podbregarju v vlogi grofa Tas-sila bodo kot solisti nastopili še Mojca Milič, Alessandra Schettino in Nikolaj Pintar, v igralskih vlogah pa Božidar Tabaj, Majda Zavadlav, Marko Černic, Marko Brajnik, Jasmin Kovic, Nejc Cijan in Egon Cijan. Skupno bo predstavljeno na odru in v zakulisju oblikovalo preko sto oseb, od tega 45 članov orkestra Ars Atelier in 40 pevcev, ki so pristopili iz zborov Hrast, Lojze Bratuž in Francišek B. Se-dej, dalje iz vokalnih skupin Bodeča neža in Podgora ter iz pevskih zborov prosvetnih društav Podgora in Štandrež. Pridružili se jim bodo tudi otroci zborov Veseljaki iz Doberdoba, plesalke jameljskega Kremenjaka in igralci iz dramskih skupin, ki delujejo v okviru članic ZSKP-ja.

Premiera Grofice Marice bo v petek, 2. oktobra, ob 20.30 v centru Bratuž v Gorici. Ker računajo na množičen odziv občinstva, bodo opereto ponovili v nedeljo, 4. oktobra, ob 17. uri, v torek, 6. oktobra, ob 20.30 in v nedeljo, 11. oktobra, ob 17. uri. Vstopnice so naprodaj v tajništvu centra Bratuž od pondeljka do petka med 8.30 in 12.30 ter med 17. in 19. uro; za pridobitev dodatnih informacij je na voljo tudi naslov elektronske pošte info@kclbratuz.org. (VaS)

VRTOJBA

Gas poletje, prihodnje leto ponovitev

Letošnje Gas poletje je bilo uspešno, ocenjuje Dejan Koglot, predsednik društva Gas Vrtejba, ki je prireditev organiziralo ob podprtji šempetrskih občin. Potekalo je na območju nekdanjega mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba od zaključka šolskega leta pa do koncerta Rock Borela, 11. septembra, in to vsak teden od četrtka do nedelje.

Na začetku jih je sicer nekoliko nagajalo vreme, kasneje pa se je ob večjih prireditvah na opuščenem kamionskem terminalu med carinskou in skladischi Intereurope zbralo od 1.500 do 2.000, včasih pa tudi do 3.000 ljudi. Zvrstilo se je več koncertov,igrati je bilo mogoče malo nogomet, odboko na mivki, namizni tenis, badminton, šah in karte. Za najmlajše je bilo poskrbljeno z otroškimi igrali. Preizkusiti se je bilo mogoče tudi v vožnji go-karta, poleg tega pa so pripravili tudi šolo varne vožnje, šolo motokrosa, natečaj mladih glasbenih skupin in marsikaj zanimivega. Koglot napoveduje, da nameravajo nekatere od omenjenih aktivnosti - predvsem vožnje z go-karti - v omejenem obsegu ponujati tudi zdaj, ko je poletne sezone konec, prihodnje leto pa bo ob zaključku šole, 24. junija 2010, zaživelja druga izvedba Gas poletje, ki bo prav tako trajala do prireditve Rock Borela v začetku septembra. Z občine Šempeter-Vrtojba, ki je projekt podpirla predvsem v korist mladih, so namreč sporočili, da so za leto 2010 zarjene prireditve tradicionalna, saj je lokacija zaradi 2.000 parkirnih mest in dejstva, da je od naselja dovolj oddaljena in da nikogar ne moti, idealna. Zaveda pa se dejstva, da bo prišlo na območju mejnega prehoda do prestrukturiranja oz. prodaje zemljišč ter novogradnje, zaradi česar se zna zgoditi, da bo moralno Gas poletje poiskati novo lokacijo. (nn)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.30 »Baaria«.

Dvorana 2: 20.30 »Basta che funzioni«; 22.20 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 3: 18.40 - 20.10 - 22.10 »G Force: Super spie in missione«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »G - Force: super spie in missione«.

Dvorana 2: 18.00 - 21.30 »Baaria«.

Dvorana 3: 20.00 - 22.10 »La ragazza che giocava con il fuoco«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 »Bandit High School; 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 5: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

Koncerti

KULTURNI DOM V NOVI GORICI obvešča, da je koncert »Na juriš! Partizanske pesmi« v izvedbi zabora Carmina Slovenica, ki bo danes, 25. septembra, ob 20.15 razprodan; informacije na tel. 003865-3354016 in na blagajna@kulturnidom-ng.si.

Čestitke

Vse najboljše EVI FRANDOLIČ za njen 8. rojstni dan, da bi bila še naprej tako pridna, to ji želijo mama, tata in sestra Jessica. ter vsi ki jo poznamo.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD poteka v Kulturnem domu v Gorici: danes, 25. septembra, ob 20.30 Don Giovanni (Moliere) v izvedbi gledališke skupine Costellazione iz Formie; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so bile na vseh slovenskih ravnateljstvih objavljene začasne zavodske (ravnateljske) lestvice učnega osebja. Rok za morebitne prizive in ugovore zapade 1. oktobra.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višjesolski diplomi v sodelovanju s podjetji Tehnike finančnega posredništva 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, štipendija 2,30 evra za vsako uro prisotnosti na delovni praksi). Brezplačni tečaj, ki je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bo potekal na goriškem sedežu SDZPI, Verdi 51 v prostorih KB Centra.

Rok vpisovanja zapade 25. septembra; informacije na tel. 0481-81826, go@sdzpi-irsip.it, www.sdpzpi-irsip.it.

PIHALNI ORKESTER KRAS DOBERDOB prireja glasbeno šolo (začetni in nadaljevalni tečaji pihal, trobil in tolkal, pouk teorije) ter uvajalni tečaj glasbene vzgoje za predšolske otroke (spoznavanje zvokov, ritma in melodije z gibanjem, petjem in instrumenti); vpis in informacije na tel. 338-4199828 (Roma) in tel. 339-6983579 (Antonella).

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Gorisko sporoča vsem udeležencem izleta v Sarajevo, Medjugorje, na mandarine itd., da lahko poravnajo ostali znesek za izlet danes, 24., in 25. septembra od 16. do 19. ure pri poverjenikih, pri katerih so se vpisali. Pri njih bodo dobili ostale informacije. Odhod avtobusov bo 13. oktobra ob 4.45 s trga pred cerkvijo v Štandrežu, nato s postankom pred cerkvijo v Sovodnjah; ob 5.30 v Doberdalu prav tako pred cerkvijo. Za tržaške udeležence bo odhod na avtocesti pri Devinu blizu bencinske črpalki AGIP; za ostale pa v Bazovici nasproti Agrarie Evergreen pri lekarni ob 6.30. Priporočajo točnost.

Obvestila

SŠDI v sodelovanju z Unijo Italijanov prireja športno srečanje manjšin, ki bo letos potekalo v Gorici v soboto, 26. septembra, ob 10.30 dalje v telovadnicah v Sovodnjah (moška in ženska odbojka), Kulturnega doma v Gorici (moški in ženski namizni tenis, košarka), na igrišču AŠD Juventina v Štandrežu (mali nogomet), v teniškem centru Zaccarelli na drevoredu 20. septembra v Gorici in na balinišču ABK Mak v Štandrežu.

OK VAL prireja v občinski telovadnici v Doberdalu v sezoni 2009-2010: otroško telovadbo za punčke in fantke, ki obiskujejo vrtec ob sredah med 15.45 in 16.45; mikro in mini odbojko za punčke in fantke letnikov 2002, 2003 ob ponedeljkih in četrtekih med 15. uro in 16.30, miniodbojko za letnike 1998, 1999, 2000 in 2001 ob torkah in pekih, za fantke med 15. uro in 16.30, za punčke med 16.30 in 18. uro. Začetek dejavnosti bo v petek, 28. septembra; vpisovanje in informacije na tel. 0481-531495 (ZSKD).

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih in sredah med 10. in 12. ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro. **SPORTNO DRUŠTVO SOVODNJJE** prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkah in pekih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v petek, 28. septembra; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na e-pošti okval@virgilio.it. **KRVODAJALCI IZ DOBERDOBA** prirejajo v soboto, 26. septembra, ob 20. uri tradicionalno dobrodelno baklado.

TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTRUM NOVA GORICA

prireja v nedeljo, 27. septembra, brezplačno vodenje po Novi Gorici z vodičko Evelin Biziak. Dopoldanski ogled se bo začel ob 10. uri pred Turistično informacijskim centrom na Bevkovem trgu v Novi Gorici, popoldanski pa ob 15. uri.

PILATES - v občinski telovadnici v Doberdalu, vsako sredo od 20. do 21. ure. Vadba se začne 7. oktobra in jo vodi Maja Lutman; informacije in vpisovanje na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na e-pošti okval@virgilio.it.

PRIJATELJI DANIELEJA BOŠKINA so na

Zadružni kreditni banki Doberdalu in Sovodnjemu odprli račun za prostovoljne prispevke namesto cvetja na grob Danieleja. Naslov tekočega računa je »Danielejevi prijatelji - Amici di Daniele« in bančne koordinate so IT 33 Q 08532 12400 000000730310. Prispevke sprejemajo na vseh podružničnih banke.

KLEKLJARSKI ODSEK DRUŠTVA JADRO je začel novo letno dejavnost ob torkah med 15.30 in 18.30 na sedežu društva; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

MLADINSKI MEŠANI PEVSKI ZBOR KD SKALA, ZSKD IN GLASBENE MATICE vabi mlade od 11. do 18. leta, da se udeležijo prve vaje, ki bo 28. septembra ob 19. do 20. ure na sedežu društva Skala v Gabrijah. Peli bodo pesmi iz slovenske in svetovne ljudske zakladnice, uspešnice lahke glasbe in muziklov s spremljavi raznih glasbil in humorističnih gibov.

Zbor vodi Jana Draščič; informacije na naslov janadrassich@gmail.com in na tel. 0481-531495 (ZSKD).

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih in sredah med 10. in 12. ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJJE prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkah in pekih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v petek, 28. septembra.

KRVODAJALCI IZ DOBERDOBA prirejajo v soboto, 26. septembra, ob 20. uri tradicionalno dobrodelno baklado.

Zbirališče bo pred občinsko stavbo v Doberdalu, kratek pohod pa se bo začel v župnijski dvorani. Baklado bo popestrla godba na pihala Kras, družabno srečanje v župnijski dvorani bodo popestrale pevke ženske volkane skupine Jezero iz Doberdoba. Prostovoljne prispevke bodo namenili hospicu Via di Natale 2 v Avianu.

Prireditve

</div

K L P

Globalna gostoljubnost

Od kavča do kavča

**Bistvo
potovanja ni
v iskanju novih
krajev, temveč
v gledanju
na stvari
z novimi očmi.**

Marcel Proust

Medtem ko se nekateri že potijo nad težkimi bukvami, drugi pa tekajo gor in dol na delovnih mestih, se je tudi Klop vrnil v pisarno in začel razmišljati o novi sezoni, poln novih navdihov. Ko je sedel za pisarniško mizo, mu je v glavi še brenčalo od razburljivih poletnih počitnic. Tako je brskal po spletu v iskanju zanimivih tem, s katerimi bi lahko podkrepil svojo rubriko, ko je kar naenkrat naletel na nekaj čisto nepričakovanega. Zamisel se mu je zdela tako originalna, da jo je nemudoma vzela v poštev za uvodno številko, ker se mu je zdelela primerna za vse bralce, ki so z glavo še na pol na počitnicah, na pol pa pri resnejših opravilih.

Našel je zanimivo alternativno, zabavno, poučno in razburljivo obliko spoznavanja novih krajev. Poleg tega pa je uresničljiva, tudi če nimamo najbolj polne denarnice. S pomočjo organizacije CouchSurfing, na katero se lahko povežemo le z enim klikom na splet, lahko naše potovanje postane nekaj povsem nepredvidljivega, nekaj, kar kot navadni turisti ne bomo nikoli doživeli.

Nevsakdanji način odkrivanja sveta je začel mladi Američan Casey Fenton, ko je leta 2000 dobil listek za Islandijo po izredno nizki ceni. Imel je samo eno težavo: poiskati poceni prenočišče. Poslal je tisoč petstotim študentom iz Reykjavika prošnjo, da bi ga gostili doma na kavču. Število odgovorov ga je osupnilo. Tako se je rodilo potovanje od kavča do kavča. Kdor si želi potovati na neobičajen način, pri tem od bližu spoznati nove kraje, kulture in ljudi, obenem pa prenočevati polnoma brezplačno, mu CouchSurfing nudi pravo priložnost.

Gre namreč za internacionalno organizacijo, kjer ljudje dajejo na razpolago lasten domači kavč ljudem, potovalcem, ki si želijo približje spoznati tujo državo, milijonsko mesto ali oddaljeni otok v oceanu.

Kaj pa še čakate? Nabavite si

Najprej bi vas radi vprašali, kako in zakaj kavč? Zakaj ne postelja ali na primer žimnica?

Se vam ne zdi, da že zven besede kavč kar ponuja sinonim za nekaj udobnega, mehkega in tudi varnega? Pa saj je razumljivo, da večina mlajših, ki so največji uporabniki mreže CouchSurfing, najbrž nima odvečnih soban, ki bi lahko gostila prijatelje, kavč pa se vendar ne skorajka v vsakem stanovanju, super je tudi, ker na njem lahko prespipi več ljudi naenkrat. Seveda pa CouchSurfing ne izključuje spanja na žimnici, postelji, tleh... Po mojih izkušnjah sta kdaj dovolj že 2 prostora na tleh, kjer si couchsurfingi le pogremo spalno vrečo ...

Kako to, da ste se odločili za tako originalen način spoznavanja sveta, novih ljudi in različnih kultur?

Ta svet mi je resnično lep, od slovenskih prodnikov, do makovih polj v Romuniji, do nasmehov otrok, katerih igrišče niso računalniške igrice. Toliko je krajev, ki jih še želim videti in toliko je ljudi, ki jih še moram spoznati, da dejansko sama sebi ne postavljam druge izbire, kot da potujem. Ravn na CouchSurfing potovanjih odkrivamo najpreprostejša dejanja in občutena, za katera mislimo, da so že zdavnaj preživeta. Je že res, da skodelico kave dobis v vsaki kavarni, vendar mi je bolj vznemirljiva misel na skodelico kave ob zanimivi zgodbidi domačina.

Kdaj in kje ste začeli svoje potovanje »Couch to Couch«?

Sprva sem sicer gostila popotnike, sama pa sem prvič pridobilna izkušnje na

Organizirane oblike potovanja turističnih agencij niti niso zelo slaba izbira. Najslabše je po mojem mnenju, če ostaneš doma in ne greš nikamor. Vendar pa v vsakdanjih oblikah turističnega udejstvovanja nova okolja doživilja bolj površinsko. Sicer je izbira spet odvisna od posameznika... Nekaterim je to dovolj. Gledaš, poslušaš, fotografiraš - opazuješ pokrajino, zgradbe, pročelja življenja. Zamudiš pa življenje samo, ki

ča popotnikom, da prihranijo nekaj de narja, kar ne pomeni, da greš domov s presežkom v žepu, temveč da lahko potuješ dlje časa. Jaz se osebno držim napisanega pravila, da kadar me kdo gosti, se ponudem in kupim hrano ter potem skupaj pripravimo večerjo. Je pa res, da večina ljudi, ki te gosti, strogo vztraja, da ne prispevaš nič. Zate skrbi kot za bližnje sorodnike (prav prikupno) in se veda jim ti navdušeno vrneš vse, ko oni

Katarina (druga z leve) v Indiji

se dogaja znotraj vsega, pravi utrip kulturne krajine dežel. Spoznavаш ljudi, ki jih drugače ne bi morda niti srečal na cesti. Ko vkorakaš v dom nekoga, ti ta ne ponudi le kavča, ti ponudi sebe, svoje zgodbе, brisačo, čaj v okrušeni skodelini in smeh. Želi si te tam, počutiš se dobrodošlega in si mu nepopisno hvališ za to. Predstavi ti prijatelje, te odpelje na njim najljubša mesta, da lahko zaplavas v njegov svet. Seveda gre pri CouchSurfingu za edinstveno kulturno izmenjavo. Prav to je mene namreč navdušilo pri tem projektu; bogati te namreč tudi tista oseba, ki te gosti. Popotniki so odlični pripovedovalci in baza impulzivnega veselja, radosti in pozitivne energije.

obiščeo tebe ali pa pač komu drugemu ko obišče tebe. Kroženje gostoljubja je bistveno, ne direktna povratna izmenjava jaz tebi, ti meni, bolj v smislu jaz tebi, ti drugemu.

Kakšni so bili gostitelji v različnih krajih, kjer ste potovali? Kaj pa navede, ljudje, krajji?

Spoznala sem veliko čudovitih ljudi, s katerimi ohranjam stike in prav vsak je povsem svoj na drugačen način. Matilda se v Stockholmju ukvarja z designom, Ola iz Malmø je pianist, Sarah je zaprisežena ekologinja iz Kanade,桑深で poročen, ima dva otroka in vodi očetovo tovarno v okolici Mumbaja... Vsak od njih ima drugačen način življenja, svoje življenske prioritete in svoje

moralne nazore. Vendar jih prav en delček njih samih, ki se kaže v dobronamernosti, sproščenosti in veselju, kljub temu da bivajo na različnih koncih sveta, v različnih družbenih okoljih, povzveju. Ravn to je namen mrežne organizacije CouchSurfing.

Se pri potovanju preko CouchSurfinga bolj izplača spoznavati globalizirana ali bolj tradicionalna območja? Je v katem od primerov doživljjanje bogatejše?

Seveda dandanes ne moreš ubežati snežni kepi globalizacije, a tradicija ostaja, je vedno tam, v takšni ali drugačni obliki. Tako da ločiti teh dveh stvari niti ne bi mogla.

Potovanja so tako ali drugače vzbog posameznika, ki si na podlagi osebnih razlogov izbere destinacijo, in to se mi zdi prav, mislim da oblika CouchSurfing in

Ko odideš kot couchsurfer, si lahko rečeš, da nisi »le bil tam«, temveč si dežele občutil in doživel. In verjemite mi, da se občutki vtisnejo veliko globlje kot pa baryna veduta.

Kako pa ta dogodivščina zgleda s finančne plat? Kako deluje sistem ti meni, jaz tebi?

CouchSurfing definitivno omogo-

Backpacking potovanja lahko nudi različne edinstvene avanture prav v vsakem kotičku sveta. Pa naj bo to v Maroku, v Vietnamu ali le v Murski Soboti.

Se spominjate kakšne zanimive anekdote?

Zanimive in prijetne so vse dogode in nezgodne. Smešno je vedno, ko povem od kod prihajam. Slovenci smo bili že na vseh koncih sveta, najljubši mi je predel Latinske Amerike. Zanimivo je bilo tudi privajanje na indijsko hrano. Pri gostitelju v Mumbaju je bila resnično začinjena, ker seveda nisem želela biti nevljudna sem pojedla vse, ker hrane se tam pač ne zavrne. Po večerji sem hitro odšla v sobo in iz oči so mi tekle krokodilje solze...

Kaj pa bi povedali glede varnosti tovrstne izkušnje? Je bilo vaše zaupanje do bližnjega kdaj razočarano?

Za varnost je na spletni strani poskrbljeno z vtiši oz. referencami obiskovalcev (ki jih ni malo) in dokajnem nadzorovanjem dogajanja. Previdnost pa je vseeno potrebna. To dokazuje primer posilstva neke couchsurferke v Veliki Britaniji, ki je odmedeval po medijih ne dolgo tega. Sama slabih izkušenj nisem imela, prav nasprotno, vendar se je vseeno pametno zanest na tisti notranji glasek, če ti kdaj reče ne.

Ste tudi vi že kdaj vrnili »uslužbo« kakemu popotniku, ki je obiskal naše kraje, pa si je zaželet udobnega kavča? V obratnem primeru pa bi vas tako ideja privlačila?

Seveda sem se s tem namenom sploh prijavila, dandanes nas namreč pesti pomanjkanje časa, in čeprav bi si želela, tudi zaradi finančnih zalogajev ne morem biti vedno na poti. Najboljša rešitev je prav ta, da gostiš popotnike. To je najboljši približek potovanj, svet pride kar tebi domov.

Moja prva couchsurferka je bila Sarah iz Kanade, ki si je za potovanje po svetu vzela leto študijskega premora. Par mesecev po njenem obisku sva se srečali v Indiji in skupaj prepotovalo del te dežele. Tako da je CouchSurfing mnogo več kot le to, da spiš pri nekomu doma, družiš se lahko tako ali drugače, tudi skupaj potuješ, skočiš na kosilo...

Gostila sem že kar nekaj ljudi, seveda pa mi je najljubše, ko pridejo k mejni CouchSurfing prijatelji, pri katerih sem sama že surfala. Zdi se ti, da je svet naenkrat manjši, razdalje se skrčijo in do povsod je le korak. Ravn to je meseč sta bila pri meni prijatelja iz Indije, skupaj smo preživeli teden dni in raziskovali koticke Slovenije.

Če se si odločil/a, da bi si žezel/a še sam/a potovati,

obišči spletno stran

www.couchsurfing.org

najpomembnejšo

couchsurfing organizacijo!

Seveda obstaja več takih

potovalnih organizacij, med

katerimi priporočamo:

www.hospitality.org

www.the-backpacking-site.com

www.globalfreeloaders.com

www.joomla.servas.org

www.bewelcome.org

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

La Contrada - Gledališče Orazio Bobbio

Ugo Vicic in Francesco Macedonio: »Remitür! Le donne al parlamento«. Nastopa gledališče La Contrada v režiji Francesca Macedonie. Urnik: od 9. do 25. oktobra ob 20.30, ob torkih in nedeljah ob 16.30.

SLOVENIJA**KOPER****Gledališče Koper**

Jutri, 26. septembra ob 20.00 / Iztok Mlakar po motivih Molièra: »Duohtar pod mus!«.

LJUBLJANA**SNG Drama Ljubljana****Veliki oder**

Do sobote, 26. septembra ob 19.30 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V torek, 29. septembra ob 18.00 / Sebatijan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V sredo, 30. septembra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božič: »Nebron«.

Mala drama

Danes, 25., jutri, 26., v ponedeljek, 28. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II - Igra«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Connor McPherson: »Jez«.

V četrtek, 1. oktobra ob 20.00 / Aleš Berger: »Zmenki«.

V petek, 2. in v soboto, 3. oktobra ob 20.00 / Yasmine Reza: »Bog masakra«.

Mestno gledališče Ljubljansko**Veliki oder**

Danes, 25. septembra ob 20.00 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

Jutri, 26. septembra ob 20.00 / Olja Muhina: »Tanja - Tanja«.

V ponedeljek, 28. septembra ob 19.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Znamke, nakar še Emilija«, gostuje Gledališče Koper.

Mala scena

Danes, 25., jutri, 26. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

Šentjakobsko gledališče

V petek, 2. in v soboto, 3. oktobra ob 19.30 / M. Grgić: »Zbudi se, Katka«, komedija. Režija: Boris Kobal.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

Danes, 25., ob 20.30 in jutri, 26. septembra ob 18.00 / Tretji koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirlgent: Moshe Atzman. Solist: Sergej Krylov - violina.

Miramarski grad

Jutri, 26. septembra ob 20.30, Prestolna dvorana / Koncert ob Dnevu evropske kulturne dediščine v sklopu pobude Gledališča v Gledališču: Aleksander Ipavec - harmonika in Paola Chiabudini - klavir. Na sporednu: R. Galliano, A. Piazzolla in A. Ipavec. Vstop prost.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjoveških časov in pa egiptčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim polotokom; numizmatična zbirka, foteka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografksa razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbij Trstu 1751 - 1914«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00.

BENETKE - Sodobna glasba**Telo zvoka**

Koncerti, inštalacije, srečanja, delavnice in posveti

Danes se bodo prižgali reflektorji 53. Mednarodnega festivala sodobne glasbe v Benetkah. Po lesku bolj mondenega filmskega festivala bo Bienale kot vsako leto moduliral v bolj zbrane tone sodobnih glasbenih izrazov s programom, ki zaznamuje drugo sezono umeštinskega vodenja Luce Francesconija. Od lanskega leta je festival dobil zanimivo in aktualno, eklektično usmeritev z raziskovanjem kontaminacij etno in jazz govoric v prepričanju, da »sodobnost prisluhne preteklosti in gleda na prihodnost«. Pod skupnim naslovom *Telo zvoka* (Corpo del suono) bodo do 3. oktobra zazvenele v raznolikem kalejdoskopu skladbe 73 avtorjev z vsega sveta, med katerimi bo 26 novitet. Program obsegajo koncerte, inštalacije, srečanja z umetniki, laboratorije in posvete, ki jih dopoljuje še vsakoletna podelitev Zlatega leva, ki ga bo prejel madžarski skladatelj Gyorgy Kurtag (podelitev bo potekala v nedeljo zvečer v Arsenalu, publika pa bo lahko srečala avtorja jutri ob 11. uri v gledališču La Fenice).

Vsebinska vezna nit bo ustvarjanje na osnovi zvočnega telesa, ki se postavlja v dialog s stroji in s tradicijo, od povezave z obletnico futurizma, ki je raziskoval umetniški potencial tehnologije, do poklona ljudski tradiciji v sklopu štirih celodnevnih posvetov na temo spomina, izseljevanja, balkanske tradicije in transa. Med festivalom se bo publika lahko soočala z avtomatskimi instrumentalisti robotskega orkestra eksperimentalnega japonskega umetnika Suguruja Gotoja. Dialog med sodobno preobleko in brezčasno ekspresivnostjo ljudskega petja bosta med drugimi zastopali švedska folk pevka Lena Willmark in andaluzijska flamenko pevka Carmen Linares. Na razne festivalske odre bodo stopili mednarodno priznani solisti, orkestri in skupine: med temi bodo Orkester di Padova e del Veneto, Oslo Sinfonietta, Ensemble Spectra, flavtist Roberto Fabbriciani in kvartet Arditti. V okviru evropske mreže Enparts bo Biennale predstavil prvo italijansko izvedbo multimedijske opere *Aura*, ki jo je Jose Maria Sanchez Verdu napisal po romanu Carlosa Fuentesa.

Festival bo imel tudi tržaško noto v ponedeljek, ko bo Simponični orkester italijanske radiotelevizije izvedel skladbo Tržačana Fabia Niederja. Tretji radijski program Rai bo predaval vse koncerte letošnjega Biennale. Celotni program je objavljen na spletni strani www.labbiennale.org. (ROP)

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonor Fini, l'italienne de Paris«. Odprt v ponedeljek, sredo, petek, soboto in v nedeljo od 10.00 do 20.00 v četrtek od 10.00 do 23.00, ob torkih zaprto.

Razstavišče del Giubileo (Obrežje Tretjega novembra št. 9): do 6. oktobra razstavlja slikar Adrian Bon pod naslovom »Globoka čustva«. Odprt v ponedeljka do sobote od 17.00 do 20.30 in ob praznikih od 10.00 do 13.00.

Narodni dom: do 9. oktobra bo pod našlovom »Zvoki kamna«, razstavljal kipar in kamnosek Pavel Hrovatin. Urnik: od ponedeljka do petka od 17.30 do 19.30, ob sobotah in nedeljah zaprto.

Razstavišče del Giubileo (Obrežje Tretjega novembra št. 9): do 6. oktobra razstavlja slikar Adrian Bon pod naslovom »Globoka čustva«. Odprt v ponedeljka do sobote od 17.00 do 20.30 in ob praznikih od 10.00 do 13.00.

Narodni dom: do 9. oktobra bo pod našlovom »Zvoki kamna«, razstavljal kipar in kamnosek Pavel Hrovatin. Urnik: od ponedeljka do petka od 17.30 do 19.30, ob sobotah in nedeljah zaprto.

Galerija Retori Tribbio 2 (Stari trg 6): od jutri, 26. septembra (otvoritev ob 18.00), do 9. oktobra bo razstavljal slikar Aldo Bressanuti. Odprt v tednu od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, ob praznikih od 11.00 do 12.30, ob ponedeljkih zaprto.

BARKOVLJE

SKD Barkovlje, (Ulica Bonafata 6): od četrtek, 1. oktobra, (otvoritev ob 20.30) do 18. oktobra, bo razstavljal Magda Starec Tavčar pod naslovom »Smeri«. Urnik ogleda od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Bambičeva galerija (Proseška ul. 131): do 28. septembra je na ogled fotografksa razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. Odprt v ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00.

V Prosvetnem domu: je med 16. in 19. uro na ogled fotografksa razstava »Kaj«. Razstavlajo: Kristjan Signoracci, Alenka Petaros in Jakob Jugovic.

REPEN

Galerija Muzeja Kraška hiša: do 18. oktobra bo na ogled fotografksa razstava Primoža Hienga »Soline, med nebesi in zemljo« - Sečoveljske soline s

ptičje perspektive. Odprt ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru na tel. št. 040-327240.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA**SEČOVLJE**

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehol po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št. 1 (Puder), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrlini na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

LOKEV

Vojščki muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Šrečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka

Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič, 05/7346425.

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprt v 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

ŠTANJEL

V galeriji Hiša kulture: do 15. oktobra je na ogled razstava slikark Marie Gražie Persolia in Christine Persolia; odprt ob četrtkih in petkih med 10. in 15. uro, ob sobotah in nedeljah med 14. in 18. uro.

LJUBLJANA - V Drami drevi Beckett**O iskanju resnice, smislu obstoja in človekovi samoti**

Kratki dramski besedili gledališkega klasičnika Samuela Becketta, združeni v en večer - *Gledališka skica II* in *Igra* - si je Ajda Valc zachele za debut v ljubljanski Drami. Ravnatelj in umetniški vodja Ivo Ban je pobral rokavico in nastala je predstava, ki je prva »izrazito iz njegovega repertoarja«. Premiera bo drevi v Mali drami. »Moja pričakovanja so izpolnjena,« je vidno zadovoljen na današnji predstaviti prve prave premiere v sezoni 2009/2010 dejal ravnatelj.

Beckettov večer bo napol krsten, saj bo *Gledališka skica II* prvič uprizorjena na slovenskih odrih, medtem ko je *Igra* z odra že spregovorila tudi v slovenščini, v kombinaciji z drugimi avtorjevimi teksti. Obe dramski besedili je nalašč za Dramo prevedel Matej Juh. Da sta tokrat skombinirani prav ti dve besedili, ki sicer nista bili napisani za skupno uprizorjanje in sta tudi nastali v različnih obdobjih, gre zasluga režiserki, je poudarila dramaturginja Mojca Kranjc.

</div

KOLESTARSTVO - Na SP v Mendrisiu kronometer za člane

Cancellara in Brajkovič, nastop za zgodovino

Švicar tretji zapored prvi, Slovenec s 6. mestom najboljši doslej - Italijan Pinotti peti

MENDRISIO - Švicarski kolesar Fabian Cancellara je izpolnil pričakovanja in na svetovnem prvenstvu v domačem Mendrisiu po letu 2006 in 2007 še tretji postal svetovni prvak. Švicar, tudi aktualni olimpijski prvak, je bil na 49,8 kilometra dolgi progi razred zase, drugouvrščeneva Šveda Gustava Larssona je premagal kar za minuto in 27 sekund. Vrstni red prvih dveh je bil tako isti kot v Pekingu, bronasto kolajno pa je tokrat osvojil Nemec Tony Martin. Na visoko uvrstitev je računal tudi Italijan Marco Pinotti, ki je pristal na solidnem 5. mestu. Odlično se je odrezal tudi slovenski adut Janez Brajkovič. Drugič zapored se je na prvenstvu uvrstil med deseterico, z zaostankom dobreih treh minut je zasedel šesto mesto, kar je še za dve mesti bolje kot lani v Vareseju, ko je dosegel najboljši slovenski rezultat na svetovnih prvenstvih v tej disciplini.

Predvidevanja, da je favorit ure resnice le en, so se uresničila. Izredno motivirani Cancellara je ob povprečni hitrosti 51,580 km/h pokazal vožnjo za učbenike, ki je navdušila ne le njegove navijače, ki jih je bilo ob progi ogromno, ampak tudi druge. Že na prvem vmesnem času je imel 18 sekund prednosti, nato pa je počasi začel prehitavati tekmece, ki so starali pred njim, povečeval razliko, na koncu pa si privočil nekaj, kar na kronometrih ni običaj. Zavedajoč se, da je njegova prednost velikanska, je ciljno ravnino prevozil z dvignjenimi rokami, s katerimi

Cancellara vozil za učbenike in s povprečno hitrostjo 51,580 km/h

ANSA

mi je ponosno kazal na švicarski dres.

»Danes bi mi zmago lahko vzela le okvara kolesa, bodite pa prepričani, da so tudi mehaniki stoddotno opravili svoje delo. To je bila najvažnejša tekma moje kariere, zanjo sem se pripravljal dolgo časa in veliko razočaranje bi bilo, če mi pred svojimi navijači, ki so me ves čas glasno spodbujali, ne bi uspelo. Hvala občinstvu, hvala Mendrisiu. Zdaj bom poskušal zmagati še na cestni dirki, upam le,

da bom imel dovolj časa za regeneracijo,«

se je zmage veselil 28-letni kolesar iz Berna, po mnenju mnogih najboljši kronometrist vseh časov. S svojim tretjim naslovom svetovnega prvaka se je izenačil z Avstralcem Michaelom Rogersom, Švicar pa je popeljal na prvo mesto med državami, saj je to za njih že četrto zlato, eno je prispeval še Alex Zülle.

Slovenski prvak in nekdanji svetovni prvak v konkurenči do 23 let Janez

Brajkovič iz leta v letu kaže napredok, po mnenju stroke ni daleč, ko se bo tudi Slovenija veselila kolajne. Za to pa se bo moral »poklopiti« še nekaj stvari. Predvsem Belokranjec čaka na težjo program, čeprav se je izkazalo, da so bile ceste v Mendrisiu vendarle zahtevnejše, kot so pričakovali v slovenskem taboru. Vseeno pa je bil kronometer vendarle bolj po okusu »silakov«, med katere pa Slovenec ne spada.

»Praktično nisem imel rezerv, ne vem, kje bi lahko še iztržil kakšno sekundo. Dal sem vse od sebe, boljše predstave nisem mogel pokazati, zadovoljen sem tudi z uvrstitvijo. Počutil sem se odlično, v zadnjem krogu sem lahko še pospeševal, tako da sem dobil potrditev, da so bile priprave uspešne. Sesto mesto je velika spodbuda za naprej in vsekakor se bom potrudil, da bom v naslednjih letih naskakoval še višja mesta,« je bil zadovoljen Brajkovič, ki bi bil močno še kakšno mesto višje, če bi bila proga daljša. Na vsakem vmesnem času je bil namreč boljši.

Vrstni red kronometra: 1. Fabian Cancellara (Švi) 57:54; 2. Gustav Larsson (Šve) +1:27; 3. Tony Martin (Nem) 2:30; 4. Tom Zirbel (ZDA) 2:47; 5. Marco Pinotti (Ita) 3:02; 6. Janez Brajkovič (Slo) 3:08; 7. Koos Moerenhout (Niz) 3:12; 8. Aleksander Vinokurov (Kaz) 3:21; 9. Ignatas Konovalovas (Lit) 3:34; 10. Bert Grabsch (Nem) 3:37.

KOŠARKA - Pallacanestro Trieste v amaterski A-ligi

Merijo visoko, a po tihem

Minimalni cilj je obstanek, realni pa uvrstitev v končnico, čeprav je med najmlajšimi v ligi

V nedeljo bo startalo tudi prvenstvo amaterske A lige, kjer bo po dveh sezona v nižji kategoriji spet nastopil tudi tržaški AcegasAps. V A skupini (severna in del srednje Italije) bo letos zaradi sodnih rekurzov nastopilo 15 ekip, kot kaže pa se bo ta anomalija, če ne bo nobenih izpisov, ponovila tudi naslednje leto, ko bo ekip 17 (namesto predvidenih 14). To pa ne bo vplivalo na napredovanja (po ena ekipa iz vsake skupine) in nazadovanja (po dve ekipi iz vsake skupine).

V seznam igralcev mora ekipa amaterske A lige za vsako tekmo vpisati vsaj dva košarkarja, rojena najkasneje leta 1987 in dva igralca, rojena najkasneje leta 1989. To je tudi najstrožje pravilo za vsa državna in tudi deželnna prvenstva: v amaterski A ligi bodo torej mlajši igralci splej ko prej krojili usodo svojih ekip.

Klub temu so nekatera društva se stavila ekipe, ki bi lahko brez težav igrale v višjem prvenstvu. V prvi vrsti je tu slavni Fortitudo Bologna, ki uvršča večje število bivših prvoligašev: Lamma, Malaventura (oba 13 sezona v najvišjih ligah), Cittadini (12) in Silvio Gigena (14), Argentinca Mura ter izkušenega trenerja Finellija (tri sezone v A ligi in eno v Legadue). Kot drugega favorita izvedenci uvrščajo ekipo Paffoni iz Omege, ki uvršča, med drugimi, izkušena Carro (7 sezona v A ligi) in Picazia (5) ter Argentinca Carusa.

Dobre možnosti naj bi imeli tudi novinci Brescia (z Rezzanom in Albertijem, ki sta pred mnogimi leti igrala tudi v Trstu), Trento (s prav tako poznamenim centrom Barierijem) in Verona (idem za Gorijo), ki so precej prenovili svoj igralski kadar, Forli in Treviglio (kjer nastopata, med drugimi, Pordenončan De Min in bivši »Tržačan« Moruzzi). A tudi ostali tekmeči niso od muh: Montecatini lahko računa na izkušene Niccolai (leta 1966, kot 19-letnik je v tedaj enotni B ligi že igral proti Jadranu), Monzecchia in Parenteja; v Fi-

denzi pa igra bivši Goričan Patrick Nanut. Castelletto Ticino, ki bo v nedeljo sprejet v goste tržaški AcegasAps (tekma se bo pričela ob 21.15), ima svoj adut v veteranu Emanueleju Rotondu, ki je celih devet let (od 1991 do 1999) nastopal z matičnim društvom Sassari v A-2 ligi, lansko leto pa bil s Porto Torresom najboljši strelec B skupine amaterske A lige s povprečjem več kot 20 točk.

Kakšne so torej možnosti AcegasAps-a v tako zahtevnem prvenstvu? Čeprav je minimalni cilj društva lahek obstanek, ni skrivnost, da vsi tiho upajo na uvrstitev med osmerico, ki se bo borila v končnici. Ekipa je med najmlajšimi v prvenstvu in prav zato si lahko pričakujemo zelo nihajoče nastope – zdaj navdušuječe, zdaj blede. Kot v lanskem prvenstvu pa si lahko pričakujemo tudi stopnjevanje forme in izboljšanje igre v teku prvenstva. Nova Scarponi in Bentatto sta se že dobro vključila, mlada Colli in Crotta pa se morata še nekoliko pravdati na nove okoliščine. »Star« Benelli, Lenardon, Spanghero, Bocchini in Marisi so že v lanskem prvenstvu pokazali svoje sposobnosti. Isto velja za Caglianija, ki bo po operaciji v kratkem spet dal svoj doprinos ekipi potrjenega trenerja Bernardija.

Marko Oblak

Dan košarke na tržaškem gradu

Pred pričetkom prvenstva bo Pallacanestro Trieste organiziral jutri na tržaškem gradu pri sv. Justu tako imenovani Basket day. Prireditev je namenjena otrokom letnika 1998 in mlajšim. Od 14.30 do 18.30 bodo organizirali štiri tekme, nastopila pa bodo društva Pall. Trieste, Azzurra, Don Bsc, Servolana, Libertas in Jadran.

PALL. TS 2004 - Strokovna pobuda Intenzivni tečaj za izbrane trenerje

Med osmimi tečajniki tudi Dean Oberdan in Marko Švab

Za vzgojo dobrih igralcev je potrebno imeti dobre trenerje, zato so se pri društvu Pallacanestro Trieste odločili za organizacijo trenerjev tečaja za mlade strokovnjake iz klubov, ki z vodilnim tržaškim društvom sodelujejo, med njimi pa je letos, kot znano, tudi ŠZ Jadran. Pobudo so predstavili včeraj na sedežu Pall. Trieste odbornik Maurizio Modolo, tehnični vodja Sergio Dalla Costa in strokovni vodja Stefano Comuzzo. Modolo je uvodoma dejal, da je želja društva v tem, da bi čim več mladih tržaških košarkarjev povzdignili na visoko raven za potrebe članske ekipe. V dogovoru z ostalimi tržaškimi društvami so identificirali osem mladih trenerjev, katerim bodo nudili možnost za intenzivno izpopolnjevanje. Med izbranimi trenerji sta tudi Slovenci Dean Oberdan in Marko Švab, ki trenirata v sklopu Projekta Jadran, ostali pa so Derik Depolo (Servolana/Pall.TS), Sirio Ciacci (Pall.TS/San Vito) Marco Ponga (Azzurra), Matteo Pratico' (Interclub), Alessio Scala (Pall.Ts/Azzurra) in Matteo Buna (Pall.TS). Izpopolnjevalni program predvideva 30 ur vadbe. O tehniki in taktiki bodo predavalni Matteo Bonicelli, Tonio Zorzi, Maurizio Bernardi in Stefano Comuzzi, o kondicijski pripravi Paolo Poli, o psihologiji dr. Testi, o stikih z medijami Sergio Tavčar, o dijaktiki univerzitetni prof. Daris, o ekonomskih problematikah klubov pa dr. Degrassi. Po predhodni najavi lahko lekcijam (prva bo v sredo, 7. oktobra v Ul. Locchi, predaval pa bo Bonicelli) prisostvujejo tudi drugi trenerji, krog »izbrancev« pa je za letos sklenjen. Pravo poslastico za tečajnike pa bo pomenil zaključni večdnevni obisk enega od večjih klubov v Italiji, kjer se bodo lahko seznanili s tem, kako tam delajo. »Kar nam je znano, ima takšen program dela, razen nas, le še Montepaschi iz Siene. Naš namen ni, da bi nujno vse izbrani trenerji postali profesionalci, želimo pa delati z ljudmi, ki sta jim košarka in delo z mladimi še posebno pri srcu in se tega poslanstva lotevajo z vso vnočno,« je na predstavitvi povedal Comuzzi in pristavljanju zanimivo misel: »V zadnjih letih smo v Italiji premalo pozornosti namenili mladinskemu sektorju, zato je nastala med igralci generacijska vrzel, malokdo pa ve, da se je vrzel pojavila tudi med trenerji. (ak)

Dean Oberdan

Marko Švab

NOGOMET Juventus neodločeno v Genovi

GENOVA - V zadnji tekmi 5. kroga A-lige sta se Genoa in Juventus razšla pri izidu 2:2. Strelci: Iaquinta v 5., Mesto v 31., Sculli v 75. in Trezeguet v 86. minutah.

BARCOLANA - Danes ob 11. uri bo v veliki dvorani tržaške Trgovinske zbornice predstavitev priljubljenega Jesenskega pokala.

ODSTOP - Andrea Della Valle je odstopil z mesta predsednika Fiorentine. O menjavji v vrhu »Viole« se je šušljalo že nekaj časa, saj naj bi novi predsednik - začasno bo 48-letnega Della Valleja, ki je prvi mož Fiorentine postal leta 2004, zamenjal podpredsednik Mario Congnigni - podrobnejje spremjal nov gradbeni projekt. Ta projekt se imenuje Cittadella Viole, vključeval pa bo nov stadion, ki ga bo obkrožal zabavni park.

NE BO ZABIJAL - Nova sezona košarkarske lige NBA bo minila brez udeležbe kitajskega košarkarja Raketa iz Houstona Yao Minga (29 let, 229 cm). Po operaciji levega stopala ga čaka dolgorajna rehabilitacija. Na parket naj bi se vrnil prihodnjo sezono.

KOZMUS - Olimpijski in svetovni prvaki v metu kladiva Primoz Kozmus je med dvajsetimi nominiranci za naziv evropskega atleta leta.

ALPINIZEM - Slovenska alpinistična odprava v sestavi Marko Prezelj, Luka Lindič in Rok Blagus je 22. septembra ob sončnem zahodu osvojila šestisočak v indijski Himalaji Bagirati III, včeraj so se vrnili v bazo in že načrtujejo naslednji vzpon skupini Bagirati.

Tanja Pollard se vrača v Trst

TRST - »Ženske: ne le košarka« je ime pobudi, ki se bo južni odvijala v tržaški športni palaci na Čarboli. Šlo bo v bistvu za predstavitev novega ženskega košarkarskega kluba Futurosa. Že ob 10. uri bo posvet na temo »Od deklice do ženske«, predavatelji pa bodo psihologinja in bivša košarkarica Alessia Varesino, predsednica Združenja Azzurri d'Italia Marcella Scabar, podjetnica Sonia Dukcevich in didaktični direktor dr. Andrea Avon. Ob 11. uri bo predavanje za trenerje o napadu, med 16 in 18. uro se bodo zvrstile mladinske tekme, vrhunec pa bo manifestacija doseglja ob 18. uri, ko bodo nagradili igralke nekdanje ekipe Ledisan, ki se je v sezoni 1984/1985 prebila v polfinale ženske A-lige. Častna gostja bo Tanja Pollard, ameriška košarkarska zvezdnica, ki je takrat navduševala navijače.

Šport za vse na trgu

Na Trgu sv. Antona v Trstu bo športno združenje Libertas Volley iz Trsta, v sodelovanju z združenjem Calicanto Onlus, organiziralo vrsto tekem z mešanimi ekipami športnikov in športnikov invalidov. Šlo bo za zanimivo demonstracijo različnih športov, kot so nogomet in košarka na vozičku in sedeča oz. integrirana obojka. Začetek ob 16.30.

Disciplinski ukrepi

Po nedeljskih izključitvah so bili s prepovedjo igranja za en krog v amaterskih nogometnih ligah kaznovani tudi Michele Banello (Kras), Giulio Furios (Juventina) in Pierpaolo Gargiulo (Breg).

KOŠARKA - Začetek prvenstva Jadrana Marka v državni C-ligi

S kolektivno igro do končnice najboljših

Fantje morajo še »prežvečiti« novosti, ki jih je vpeljal trener Grbac - Jutri v Vidmu

Jadran Mark bo jutri začel svoje nastope v prvenstvu državne C-lige. V prvem krogu bodo jadranovci igrali na gostovanju proti novincu v ligi NBU iz Vidma. »Verjamem, da smo se na prvenstvo dobro pripravili, vemo pa, da nas že v prvih krogih čakajo težki nasprotniki,« je ocenil trener Dražen Grbac, ki mu bo na klopi pomagal Eriberto Dellisanti.

TOČKA PLUS: »Kolektivna igra: vseh deset igralcev je enakovrednih, tako da bo vsak dal svoj delež,« je poddaril trener in še dodal, da v ekipi zato ni pravega liderja.

TOČKA MINUS: »Manjka nam še nekaj uigranosti. Fantje morajo biti potrežljivi, da osvoijo vse novosti.«

NOVOST: Trener Grbac je v ekipo z atletsko sposobnimi in dobro pripravljenimi igralci vnesel še hitrejšo igro: »Novost je predvsem v tranziciji, kjer igralci morajo v veliki hitrosti ugotoviti, kako odigrati akcijo. Tu delamo sedaj še največ napak, zato bo treba to še piliti.«

DESETERICA: Grbac ima na razpolago dvanaest igralcev, ki si bodo iz tedna v temen izborili mesto v deseterici. Po petkovem treningu bo znana izbrana vrsta.

SREDNJA STAROST: 25,8 let

SREDNJA VISINA: 190,4 cm

SLOVENCI: Vsi razen lanske okrepitve Francesca Coca, ki sicer slovenščino razume (sin Novogorčanke) in včasih v slovenščini tudi kaj spregovori.

MLADI: Najmlajši igralec je 17-letni Borut Ban, ki si bo enakovredno z vsemi ostalimi 12 igralci vsak te-

Jadranovi
košarkarji računajo,
da se bodo letos
lahko bolj
pogostokrat
veselili zmag kot
lani

KROMA

den moral priboriti mesto v deseterici. Z lanskimi in letoski predsezonskimi nastopi kaže, da bo prav go to med prijetnimi presenečenji prvenstva.

CILJ: Uvrstitev v končnico za napredovanje.

SPOROČILO TRENERJA: »Igralci naj verjamejo vase, ker vem, da so zelo dobri. Obenem pa vabim gledalce v naš nov dom - opensko Polisportivo, saj je ob podpori domačih navijačev lažje igrati.«

SPOROČILO PREDSEDNIKA:

»Začetek letoske sezone je spodbuden, vzdružje je dobro. Igralci se zavedajo težav ob menjavi trenerja, a so z novim trenerjem zelo zadovoljni. Pričakujem, da nam bo uspela uvrstitev v play-off. Nimamo ambicij za prestop v višjo ligo, ampak ničemur se ne bi odrekli, «je dejal predsednik Jadran Sosič in dodal: »Želim igralcem, da bi vseskozi uživali.«

ZUNANJI OPAZOVALEC: Za mnenje smo povprašali trenerja Brege Toma Kraševca: »Jadran je močna ekipa, ki pa se bo lahko zoperstavila nasprotnikom le, če bo kompletna. Za obstanek v ligi bodo morali igralci pokazati veliko volje, želje in borbenosti. Imajo še vrzeli pod košem, na zunanjih pozicijah pa imajo od dva do tri igralce. Nevarni so v hitrosti,

proti postavljeni obrambi pa bodo imeli težave. Breg je med pripravljalnim obdobjem igral prijateljsko tekmo proti Jadranu, obenem pa ga premagal na turnirju K2 sport. (V. S.)

SPORED 1. KROGA - NBU Videm - Jadran Mark; Pienne Pordenone - Solari San Daniele; Rovigo - Pool venezia; Vis Spilimbergo - Virtus Friuli Videm; Giants Marghera - San Vendemiano; Bluenergy Codroipo - Euromobile Caorle; Broetto Padova - Oderzo; NPG Gorica - Montebelluna.

Domače tekme bo Jadran igral ob nedeljah ob 18. uri na Opčinah (Polisportiva Opicina).

5 številka, ki jo na dresu od sezone 89/90 nosi kapetan in duša ekipe Dean Oberdan. Zakaj ravno petka? »Ni zakajev. Enostavno sem se nanjo navezal,« je pojasnil 37-letni organizator igre. Zanj bo to že 19. sezona pri Jadranu (v sezoni 98/99 in 01/02 je igral na višji ravni). »Letošnja ekipa je dobra, se poznamo, zato upam, da bo to naša moč.«

SISTEM TEKMOVANJA: V prvenstvu nastopa 16 ekip. Po rednem delu prvovali na končnico za napredovanje (za še eno razpoložljivo mesto v višji ligi). Po rednem delu ekipe od 10. do 13. mesta dosežejo neposreden obstanek v ligi, 14. in 15. pa igrata play-out (samo če je med njima manj kot 6 točk razlike, sicer 15. uvrščena direktno izpade). Šestnajstouvrščena ekipa pa izpade v deželno C-ligo.

FAVORITI: Nekateri ekipe so se med poletjem okreplile: tako na primer Caorle, Montebelluna, Pordenone, Spilimbergo in Codroipo, nevaren bo tudi Rovigo.

NOVINCI: Najnevarnejši bo najbrž prav prvi nasprotnik Jadran Mark, in sicer videnski NBU. Gre za ambiciozni klub, ki se je po napredovanju v višjo ligo okreplil. Ostali: San Vendemiano - homogena ekipa, igralski kader je enak lanskemu, ki je napredoval iz deželne C-lige; NPG - goriška ekipa, ki je lani izpadla iz B-lige, ima na parirju kakovostne posameznike, ki pa so starejši. Zato je vprašljiv njihovo doprinos v dolgem prvenstvu.

JADRAN 2009/10

Alex Vitez	1989	192	play/bran.
Dean Oberdan	1972	185	playmaker
Kristjan Ferfoglia	1984	188	play/bran.
Borut Ban	1992	190	playmaker
Christian Slavec	1979	183	branilec
Saša Ferfoglia	1989	180	play/branilec
Matteo Marušič	1983	201	center
Peter Sosič	1987	188	branilec
Peter Franco	1977	198	krilo/center
Alen Semec	1982	194	krilo
Saša Malalan	1989	194	krilo
Daniel Zaccaria	1989	196	krilo/center
Francesco Coco	1977	186	krilo/branilec
Trener: Dražen Grbac			
Pomožni trener: Eriberto Dellisanti			
Sportni vodja: Sandi Rauber			

NAVIJANJE

Jutri
Sprites na EP
v Eurodisneyju

Danes se dekleta članskih skupinskih dvigov Sprites - društva Cheerdance Millennium odpravljajo v Pariz, točneje v Eurodisney, kjer jih jutri čaka nastop na Odprtem Evropskem prvenstvu cheerleadinga v organizaciji ICU (International cheerleading union). Sprites bodo tekmovali proti ekipam iz Danske, Češke, Švedske, Rusije, Švice (2 ekipe) in Novega. Pripravile so popolnoma novo točko, saj tokrat bodo nastopile le v štirih (Kristina Žerjal bo letos namreč v mladinski ekipi).

KOŠARKA

Bor Radenska in Breg na turnirju Santosa

Bor Radenska in Breg bosta danes in jutri sodelovala na košarkarskem memorialu Manuel Riosa, ki ga v telovadnicu na Judovcu (Altura) prireja tržaški Santos. Spored, danes ob 19.45 Santos - Bor Radenska; ob 21.15 Servolana - Breg; jutri ob 19.00 za 3. mesto; ob 21.00 finale.

SKIROLL - Zadnja tekma svetovnega pokala

V Grčijo po globus

Mateja Bogatec (ŠD Mladina) le še korak od druge zaporedne zmage v končnem seštevku

Mateja Bogatec gre ta konec tedna v Grčijo po svoj že drugi kristalni globus FIS. V Solunu bo namreč jutri in v nedeljo zadnja preizkušnja za svetovni pokal v skirollu, tekmovalka grške Mladine pa ima v skupnem seštevku takoj veliko prednost, da ji končna zmaga, s čimer bi ponovila lanski uspeh, skoraj ne more uiti. Na grški tehl bo v soboto najprej na vrsti 10 kilometrov dolga tekma v strmino (prosta tehnika), naslednji dan pa še sprint. Bogatčeva potrebuje teoretično še 79 točk, a le v primeru, da njena najbližja zasledovalka, Švedinja Seppas (zaostaja za 120 točk), zmaga na obeh tekmah, kar je malo verjetno, skoraj nemogoče. Še manj možnosti, zgolj teoretične, da prehitita našo športnico, ima Rusinja Ektova, ki je ta čas na 3. mestu.

»Nisem obremenjena, lahko tekmujem sproščeno, le zbrana moram biti, predvsem je važno, da med kvalifikacijami sprinta ne padem ali zlomim palico,« pred odhodom v Grčijo ne skriva ugodnosti položaja Mateja. V Solunu ne bo na višku svojih moči, saj priznava, da je bil letos njen glavni cilj osvojitev naslova svetovne prvakinje v sprintu, kar ji je uspelo doseči pred dvema tednoma v Pigliu. »Celo sezono sem vadila predvsem s ciljem, da osvojam sprint na svetovnem prvenstvu. Štiridnevno tekmovanje v Pigliu je bilo naporno in me je izčrpalno. Psihično še bolj kot fizično, zato sem potrebovala kar nekaj časa, da sem spet lahko začela intenzivno trenirati. V zadnjih dneh je šlo vsekakor lažje in sem zdaj kar dobro pripravljena na zadnji napor,« je še povedala Mateja. (ak)

GORICA

Jutri
srečanje
ZSŠDI-UI

Jutri bodo v Gorici na sporedu že 8. igre manjšin, ki jih izmenično organizirajo Združenje slovenskih športnih društv v Italiji in Unija Italijanov. Zvor udeležencev bo ob 10. uri na nogometnem igrišču Juventina v Štandrežu, sledil pa bo odhod ekipe na tekmovalna priorišča. Ob 13.30 bo skupno kosilo na nogometnem igrišču Juventina, ob 14.30 pa bosta zaključek in nagrade.

Telovadnica v Sovodnjah ob Soči: moška in ženska odbojka (letnik 1991 in mlajši): 10.30 ZSŠDI - UI (Ž), sledi ZSŠDI - UI (M).

Telovadnica Kulturnega doma (ul. I. Brass 20 – Gorica): moški in ženski namizni tenis (open): 10.30 ZSŠDI - UI (U20), sledi ZSŠDI - UI (open)

Teniški center Zaccarelli (Drevored XX. Septembra – Gorica): moški in ženski tenis: 10.30 ZSŠDI - UI (open)

Balinistič ABK Mak v Štandrežu (ul. S. Michele – Gorica): balinanje 10.30 ZSŠDI - UI (open).

BALINANJE

Sezona se bliža h koncu

Poletna balinarska sezona se počasi bliža h koncu. Na sporedu so še zadnji turnirji. Koledar uradnih nastopov v sklopu tekmovanj balinarske zvezze se bo zaključil v nedeljo, ko se bodo v Romanusu srečali C kategorioni tudi v mešanih zasedbah propaganda. Naj omenimo da sta lani na omenjenem tekmovanju premočno slavila Pečar in Skupek, ki sta nastopila v dresu Zarje.

Na nedeljskem turnirju, ki ga je organiziralo tržaško društvo Trieste Transporti za memorial Nico Svara je padriško gospa Gaja doživelila lep ekipni uspeh. Škoda je le, da se nobeni od treh dvojic ni uspel prebiti do finala. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi lani, ko sta Kramar in Calzi v polfinalu proti poznejšima zmagovalcem Kovaču in Skupku že vodila z 10:6, a na koncu tudi ona zapravila finale. Medtem ko sta Jacobini in Sancin onemogla v četrfinalu, sta tako Kramar in Capitanio kot Milcovich in Calzi uvrstila v polfinale, a je tudi njiju doletela ista usoda.

Dan prej je balinarsko društvo Portuale organiziralo turnir prijateljstva. Nastopilo je skupno 16 trojčk iz zamejstva in Slovenije. Od naših ekip so se vabilo odzvali Aurisina, Sokol, Primorje, Kras, Krški dom, Polet, Zarja in Gaja, to se pravi vse tržaške ekipe, ki nastopajo v zamejskem prvenstvu. Končno prvo mesto je osvojila Ilirska Bistrica, ki si je oddolžila Sokolu za poraz na memorialu Dražga Sirce. Na tretjem mestu je pristala Gaja, na četrtem pa Triestina. Jutri, s pričetkom ob 8. uri, pa bo vse živo na Padričah in v Bazovici. Še zadnje od naših društev bo takrat organizirala društveni turnir z udeležbo 12 trojčk iz obeh strani meje.

Obvestila

ASK KRAS - odsek za rekreacijo obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, začela rekreacijska telovadba za starejše v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: ponedeljek in četrtek od 8.30 do 9.30. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

ASK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, začela vadba namiznega tenisa za začetnike v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Interesenti se lahko prijavijo od ponedeljka do petka ob 16.30.

ASK KRAS - odsek za rekreacijo obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, začela vadba splošne telovadbe za odrasle v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: četrtek od 20.30 do 22. ure. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

ASD SK BRDINA prireja informativni sestanki s starši za smučarsko in tekmovalno sezono 2009/2010, ki bo na sedežu društva (Repentaborška ul. 38) v petek, 2. oktobra, ob 20. uri. Vabljeni!

VILENICA '09 - Za zaključek še zanimiva okrogl miza

O položaju slovenske književnosti v Argentini

V DSP predstavili slovensko kulturno dogajanje v Argentini

V Društvu slovenskih pisateljev (DSP) je danes potekala okrogl miza Položaj slovenskoargentinske književnosti in kultura, ki so jo pripravili kot zadnjo prireditev v sklopu letosnjega 24. Vilenice. Na njej so različni strokovnjaki osvetili pomen slovenskega kulturnega dogajanja in umetniškega ustvarjanja v Argentini.

Janja Žitnik Serafin z Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU je uvodoma poudarila, da Slovenci v Argentini predstavljajo največjo slovensko zdomsko skupnost, ki je ustvarila najobsežnejši korpus literarnih besedil v okviru slovenske književne produkcije v izseljenstvu. Vrhunec njihove dejavnosti seže v 60. in 70. leta, danes pa se skupnost po besedah Žitnik Serafinove sooča z značilnimi dilemami in spremembami, podobno kot večina drugih slovenskih skupnosti v tujini.

Po besedah predsednika izseljenskega društva Slovenija v svetu Sebastiana Luisa Kocmura je bila dejavna že predvojna slovenska skupnost, povojna skupnost pa je ob velikem prilivu intelektualcev iz Slovenije v petih desetletjih ustvarila več kot 150 tiskanih del in do leta 1998 tudi 100 leposlovnih knjiž-

nih izdaj. V prvih povojskih letih so bile naklade primerljive s knjižnimi nakladami v Sloveniji, je pojasnil.

Opozoril je na pomen Slovenske kulturne akcije, ki je po njegovem mnenju uspela v medcelinskem povezovanju s tem, ko je privabila tudi druge slovenske ustvarjalce po svetu, med njimi Vladimira Kosa v Tokiu, Rafka Vodeba v Rimu in Leuvenu, Leva Detela na Dunaju in Karla Mauserja v Clevelandu.

Poudaril je, da mlajše generacije pišejo v španščini, ob čemer je Žitnik Serafinova predstavila svoje stališče, da je tudi tujezična izseljenska literatura, ki izhaja iz slovenske literarne tradicije, sestavni del slovenske nacionalne književnosti.

Vodja zbirke tiskov Slovencev zunaj RS v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) Rozina Švent je povedala, da je bil NUK dolgo časa obravnavana kot režimska ustanova in so zato pred osamosvojitvijo Slovenije imeli težave s sodelovanjem z argentinskimi ustvarjalci.

Rešitev v današnjem času, ko mlajše generacije niso več veče slovenskega jezika, pa vidi v dvojezičnih knjigah.

Šventova, ki je med drugim ure-

dila bibliografijo Tineta Debeljaka, ki ima največji opus med izseljenskimi pisatelji, je izpostavila problem psevdonimov pri izseljenskih avtorjih. Pojasnila je, da so jih avtorji uporabljali zaradi sorodnikov v Sloveniji, saj so bili obravnavani kot politični migranti. Pogosto so avtorje razkrili šele po njihovi smrti, je dodala.

Irena Avsenik Nabergoj, znanstvena sodelavka na ljubljanski Teološki fakulteti, ki je med drugim magistrirala iz analize esejev v slovenski kulturni reviji Meddobje, ki izhaja v Argentini, je dejala, da je osrednji motiv zdomske poezije hrepenenje po domovini. To se povezuje z motivi kot je denimo ptica, ki si želi čez ocean, pa ima zlomljena krila ali z motivom Lepe Vi-

Raziskovalka na inštitutu za slovensko izseljenstvo Kristina Toplak, ki se ukvarja s slovenskimi likovnimi umetniki v Argentini, je opozorila, da mednarodno uveljavljeni umetniki, ki razstavljajo po narodnih galerijah po svetu, v Sloveniji razstavljajo le v majhnih galerijah, kot so Zavod sv. Stanislava, Svetovni slovenski kongres ali Slovenska matica ter, da se o njih še vedno piše zelo ideološko. (STA)

LIKOVNA RAZSTAVA - Na ambasadi RS

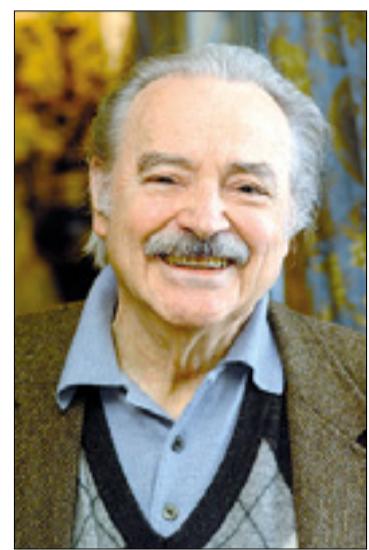
Bogdan Grom v Washingtonu

Na ogled izbrana dela iz obdobja 1947-2008

Danes popoldne bo ob 18.30 na sedežu veleposlanstva Republike Slovenije v Washingtonu odprtje samostojne razstave vsestranskega in mednarodno uveljavljenega likovnega umetnika Bogdana Groma. Umetnik, po rodu iz Devinčine pri Trstu, ki se je izoblikoval na Akademijah za likovno umetnost v Perugii, Rimu in Benetkah ter se speciliziral v uporabni umetnosti v Münchnu, se je leta 1957 preselil v ZDA, kjer živi in ustvarja.

Pomemben je njegov doprinos na področju slikarstva, grafike, kiparstva, arhitekture in uporabne umetnosti, še posebej pa je pomemljiv njegov oseben raziskovalen pristop pri vnašanju novosti in uporabi različnih izraznih tehnik ter vezanost njegovim evropskim kulturnim koreninam.

Ob mojstrovi devetdesetletničici je bila letos v Mestni galeriji v Ljubljani obsežnejša antološka razstava. V ameriški prestolnici pa želi razstava v prostorih slovenske ambasade počastiti Gromovo vlogo na likovnem področju, s posebnim podarkom na Stražarju, kipu, ki ga je umetnik že podaril ambasadi. Na

razstavi so na ogled likovna dela iz razdobja med letoma 1947 in 2008, z motiviko, ki je povzeta iz okolja tržaškega Krasa vse do južno zahodnih kanjonov v ZDA, kjer umetnik živi in ustvarja. Umetnika bo predstavil Giulio Montenero, umetnostni kritik in dolgoletni direktor muzeja Revoltella v Trstu.

Jasna Merku

VILA MANIN - Bogat izbor slik

Odprli razstavo Za časa Courbeta in Moneta

V prostorih Ville Manin v Passarianu je od sobote dalje na ogled razstava Za časa Courbeta in Moneta, ki nudi nekoliko drugačen prikaz razširjenosti realismu in impresionizma v srednjem in vzhodni Evropi. Razstavljenih je 134 slik, ki prihajajo iz muzejev iz celega sveta, med katerimi je sodelovala tudi ljubljanska Narodna galerija.

Postavitev upošteva tematske sklope, kot so gozdovi, voda, portreti in obljudena narava. Kurator Marco Goldrin je z izborom eksponatov že

lel ponuditi možnost primerjalne obravnave del 78 umetnikov, kjer je opazen vpliv francoske šole. Obenem pa nam kakovostna raven eksponatov izpričuje dejstvo, da je v drugi polovici 19. stoletja prenova na slikarskem področju zajela Evropo ne glede na razmejitev posameznih držav ter hrkrati ponuja možnost občudovanja del, ki so jih ustvarili doslej manj poznani mojstri.

Razstava bo na ogled do 7. marca 2010.

Jasna Merku

ZRC SAZU - Večdnevni posvet

Kam bi s folkloro?

Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU je ob 75. obletnici ustanovitve pripravil mednarodni interdisciplinarni simpozij z naslovom Kam bi s to folkloro?. Mednarodno srečanje, ki je posvečeno tudi spominu na lani preminulo etnomuzikologinja Zmago Kumer, je včeraj v Veliki dvorani SAZU odprl minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš. Žekš je v svojem nagovoru orisal svoj prehod iz »enodimensionalnega sveta« znanstvenika, fizika, ki je preko spoznavanja drugih ved, tudi humanističnih, preseč v »tridimensionalni svet«. Kot je dejal, je sicer enostavnejše živeti v prvem, v drugem pa je lepo in zanimivejše. Do folkloru je imel sicer sprva odklonilen odnos, saj je poznal le popularno, ko pa se je z njim srečal na akademiji, se mu je svet razširil in spoznal je, da je lahko tudi folklor zanimiva. Znanosti so vse enake tem, da temeljijo na opazovanju, razmišljaju, različne so le tehnične, je dejal Žekš ter primerjal naravoslovne in humanistične vede, ki so na Slovenskem, kot je dejal, v prednosti, kar je tudi prav, saj manjše države potrebujejo več humanističnih raziskav.

Predsednica programskega odbora in predstojnica Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU Marjetka Golčev Kavčič je opozorila, da dobiva danes beseda folklorja poleg znanstvene definicije vrsto novih konotacij. Kot je dejala, je Zmaga Kumer folklor označila za »korenine naroda«.

Zmaga Kumer (1924-2008) se je po diplomi iz slavistike in muzikologije na takratnem Folklorem inštitutu, ki ga je vodil France Marolt, zaposlila leta 1948. Tu je delala več kot štirideset let, saj je še celo desetletje po upokojitvi vsak dan prihajala na inštitut in nadaljevala raziskovalno delo. Objavila je 37 znanstvenih, strokovnih in poljudnih knjig, poleg tega je slovensko in evropsko folkloristiko bogatila z več kot 350 znanstvenimi razpravami in članki v domačih in tujih strokovnih revijah. Za svoje delo je med drugim prejela Herderjevo in Zoisovo nagrado, od leta 1996 je bila častna članica ZRC SAZU.

Kot je na otvoritveni slovesnosti dejal njen dolgoletni sodelavec Julijan Strajner, je imela Kumerjeva izjemno čut za lepo pisano besedo in spoštljiv odnos do ljudskega izročila. Svoje delo je pojmovala ne kot službo, ampak kot poslanstvo. Poleg tega je bila vedno pripravljena na strokovni pogovor in pomoč. Njena razprava Kam bi s to folkloro? je tehtna oporoka mlajšim generacijam, in daje odgovor na to, zakaj in kako proučevati folkloristiko.

O Zmagi Kumer je spregovoril tudi etnolog in literarni zgodovinar Marko Terseglav. Spomnil je, da je Kumerjeva svoje delo sprejemala kot poklicanost ter ga opravljala z veseljem in navdušenjem, dotaknil pa se je tudi razlogov za njen umik v Gornji Grad v zadnjih letih. Kot je dejal, je svet ljudske kulture sicer ostal ves čas isti, saj se pa sčasoma spremenili pogledi nanj v stroki in tudi metoda, ki jo je Kumerjeva poznala in soustvarjala, se je počasi rušila. Ko je začutila, da so si svet in ljudje izbrali drugačne prioritete, kot ona sama, se je odločila za umik, je dejal.

Ssimpozij se bo zaključil v pondeljek, 28. septembra.

(STA)

POEZIJA - Predstavili novosti

Bogata ponudba zbirke Vedute

Drugi letnik pesniške edicije Vedute, ki izhaja pri mariborski založbi Litera, prinaša knjige Na križu ljubezni Josipa Ostija, Marenberg Branka Šomna, Opuščanje vrta Petra Kolška, Jedkanice Marka Elsnerja Grošlja in prvenec Singapur Vide Pelc Bajkovič. Novosti je skupaj z avtorji na novinarski konferenci predstavljal urednik Vedut Milan Vincetič, ki je prepričan, da ima slovenska poezija še vedno dovolj bralcev, lepo bi bilo, je v šali dodal, da bi imela tudi nekaj več kupcev. Urednik je že napovedal knjige prihodnjega letnika, med katerimi eno podpisuje tudi Dušan Jovanović, ki doslej ni bil znani kot pesnik.

Za zbirko Jedkanice Elsner Grošlja je značilen preplet ostrih zarezov iz narave in tistih iz polja erotik in likovnega. Zbirka je razdeljena na dva dela; v prvem prevladuje erotikno-ljubezenska tematika, drugi del pa že prevevajo temnejši toni. Pesnik je dejal, da se ves čas zaveda, da obstaja vseslovenska ljubezen, toda na koncu je človek vedno in nepreklicno sam.

Kolškova nova pesniška zbirka Opuščanje vrta je polna majhnih detajlov na temo minevanja, ki se izraža tudi pri povsem vsakodnevnih opravkih. Zbirka spominja na droben album, ki je poln sličic, je dejal Vincetič. Kolšek je k temu dejal, da je pisanje poezije v današnjih časih zelo anahronistično dejanje, a hkrati pogreb pred bučno vizualno in glasbeno kulturo.

Osti, veliki avtor erotikne poezije, je svojo zadnjo zbirko naslovljali Na križu ljubezni. Po urednikovih besedah križ v krščanskem svetu simbolizira tako mukot odrešitev. Podobno je tudi pri Ostiju, ki piše o izgubljeni ženski, medtem ko mu upanje daje nova ljubezen. Osti o ljubezni piše brez patetike, tokrat ponovno v daljši formi, ki je zamenjala haikuje.

Branko Šomen je, tako Vincetič, povsem spregledan slovenski pesnik, ki že nekaj let živi v ZDA. Zbirko Marenberg določa njegov drugi dom, nekakšna dvojnost, ki nikakor ni le pogled skozi Hollywood. Šomen se sicer raziskovalno posveča prostozidarstvu.

Za pesniški prvenec Vide Pelc Bajkovič z naslovom Singapur je značilen izrazit modernizem, daleč stran, tako urednik, od sentimentalne ženske pisave. Skozi pesmi se preliva močan nezavedni tok besed, ki se vrstijo v zelo kratkih verzih. Pesnica je še dodala, da je osnova pesmi, razporejenih v cikle, eksistensa, literatura da je le en vidik celotne podobe človeka. (STA)

Ex Ponto: občinstvo ocenilo predstave

S koncertom britanskih botrov gibanja alternativnega kabreta The Tiger Lillies v Cankarjevem domu se je v sredo sklenil 16. mednarodni festival Ex Ponto. Tudi letos so obiskovalci festivala glasovali za najboljšo predstavo in najvišjo oceno 4,53 dodelili predstavi Via Nova Museum v režiji Bojana Jablanovca in produkciji Via negative. Via Nova Museum je začetni dogodek cikla performansov Via Nova. Gre za performans in razstavo hkrati, za razstavljanje starega kot postopek postavljanja novega. Obiskovalci Ex Ponta so na drugo mesto z oceno 4,4 izglasovali predstavi Meja in Umazane zgodbe v režiji Sofije Risteske in produkciji Malega dramskega teatra iz Bitole ter ohridskega Novega teatra. Po številu glasov je na tretjem mestu pristala otvoritvena mednarodna koprodukcija festivala Ex Ponto Kasandra (4,27) v režiji Slobodana Milatovića. (STA)

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

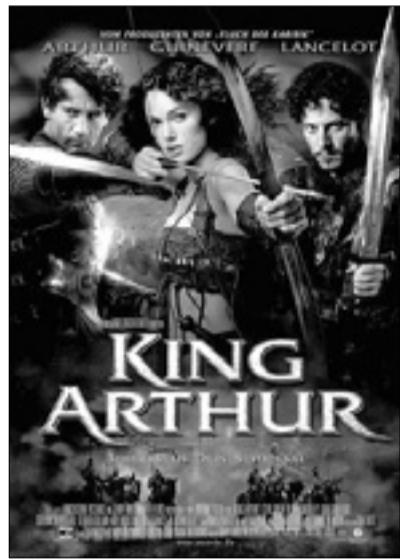
Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pesem mladih: OŠ A. Černigoj
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Euronews
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.10 Vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: I Migliori anni (v. C. Conti)
23.20 Aktualno: Tv7
0.20 Aktualno: L'appuntamento - Scrittori in tv
0.50 Nočni dnevnik

- 9.45** Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 17.15 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldasnki forum
15.10 Nad.: Sentieri
16.00 Film: Airport (dram., ZDA, '70, r. G. Seaton, i. B. Lancaster, D. Martin)
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: King Arthur (zgod., ZDA/Irska, '04, r. A. Fuqua, i. C. Owen, S. Dillane)

- 21.50** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.45 Film: Affari sporchi (pol., ZDA, '90, r. M. Figgis, i. R. Gere)
0.30 Dnevnik - kratke vesti in morske informacije
2.00 Nočni dnevnik in Pregled tiska

5 Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
9.50 17.55 Aktualno: Claudio Martelli: Il libro della Repubblica
9.55 14.05 Resničnostni show: La Tribù - Missione India
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
15.45 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
16.20 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Distretto di polizia 9
23.30 Aktualno: Matrix
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

- 6.10** Nan.: Still Standing
6.30 13.40, 17.25, 19.25 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.00 Nan.: Gossip Girl
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: iCarly
19.25 Risanke: Simpsonovi
19.50 Nan.: Love Bugs 2
20.30 Kviz: Il colore dei soldi
21.10 Variete: Colorado
0.00 Nan.: Così fan tutte

Tele 4

- 7.00** 8.35, 13.30, 16.45, 19.30, 23.02 Dnevnik

- 7.15** Nan.: The flying doctors

- 8.10** Pregled Tiska

- 9.30** Nan.: Don Matteo 6

- 12.00** Dnevnik - kratke vesti

- 12.05** Aktualno: Hard Trek

- 12.55** Aktualno: Salus Tv

- 13.15** Aktualno: Antichi palazzi del FVG

- 0.05** Dok.: Sfide

- 1.05** Aktualno: Un mondo a colori

Rete 4

- 7.10** Nan.: Tutti amano Raymond

- 7.30** Nan.: Quincy

- 8.30** Nan.: Hunter

- 13.50** Variete: ...Tutti i gusti
14.30 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
14.45 Variete: Village
15.50 Dokumentarci o naravi
16.05 Nan.: Lassie
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco
20.00 Rotocalco ADN Kronos
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Stoa
23.50 Film: I sette fratelli cervi (dram., '68, r. G. Puccini, i. G.M. Volontè, C. Gravina, D. Backy)

- 14.45** Film: Pustolovščina skozi čas (i. N. dickson, A. Hyde)
16.00 Artevisione
16.30 Dok. odd.: Mednarodna obzorja
17.20 Glasb. oddaja: In orbita
18.00 Zlatko Zakladko
18.25 Pravljice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.35 Primorska kronika
19.00 22.20, 0.20 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Športne vesti
19.25 Mlad. odd.: Fanzine
19.55 Potopisi
20.25 Zoom, mladi in film
20.55 Film: Orionov pas
22.35 Globus
23.05 Arhivski posnetki
23.50 Metalcamp 2008

La 7

- 6.00** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Nan.: Cuore d'Africa
16.05 Dok.: Star Trek
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: Niente di personale
0.00 Nan.: Cold Squad
1.00 Nočni dnevnik

Tv Primorka

- 6.00** 8.20, 23.30 Videostrani
8.00 Dnevnik TV Primorka
9.00 10.00 Novice
9.05 18.45 Mozaik (pon.)
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mladinska oddaja: Miš maš
18.45 Odprta tema (pon.)
19.45 Kulturni utrnek
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, borbno poročilo in vremenska napoved
20.30 Objektiv
21.00 Razgledovanja
21.30 V Tomovi dnevnici sobi
22.00 Vedeževanje
22.30 Primorski tehnik (pon.)

RADIO**RADIO TRST A**

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro Jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Za smeh in dobro voljo; 12.15 Neznan kotički Slovenije; 13.20 Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zuključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 7.00 Utanrik; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 Srečanje in izgnancev; 10.45 Predstavitev prireditev Sklada Istra; 11.30 Okusi krasa, knjiga dr. Stanislava Renčla; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Pregled prireditev; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio Bla bla; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Petkov zavitek; 22.30 Moj radio je lahko balon; 0.05 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30,

- 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30,

- 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25

- Drobci zgodovine; vremenska napoved in prometne vesti; 8.00-10.30 Dnevnik jutra;

- 8.05 Horoskop; 8.33 Nogometna kabala;

- 8.45 Govorimo o...; 9.00 Posebnosti o ekonomiji; 9.33 Pregled dogodkov; 10.00 Predstavitev dnevnika; 10.10 Vremenska napoved, radijski seznam oddaj; 10.33-11.00 RC everywhere; 11.00-12.00 Odprt prostor;

- 12.10 Predstavitev dnevnika; 12.15 Sigla sing;

- Vremenska napoved in prometne vesti; 13.00-14.00 Chiacchieradio; 13.15 Secondo Casadei; 14.00-14.30 Prosa; 14.35 Euro notes; 14.40 Glasbeni program; 15.05 Pesem tedna; 15.10 Predstavitev dnevnika, vremenska napoved in prometne vesti; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Ob 16-ih;

- 18.00 The magic bus; 19.00 Glasbeni spored; Vremenska napoved in prometne vesti; 20.00 Radio Capodistria zvečer; 21.00 Odprt prostor; 22.00 Ameriška duša; 22.30 Posebnosti o ekonomiji; 23.00 Album charts; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Utanrik program; 5.30 Utanrika kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Utanrika kronika; 7.35 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste? 9.30 Siempre Primeros; 10.05 Radio Ga-Ga; 11.15 Radi imamo Radio; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 13.50 Parlamentarne minute; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Evrožvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 O morju in pomorščakih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva; 23.30 Labirinti sveta.

SLOVENIJA 2

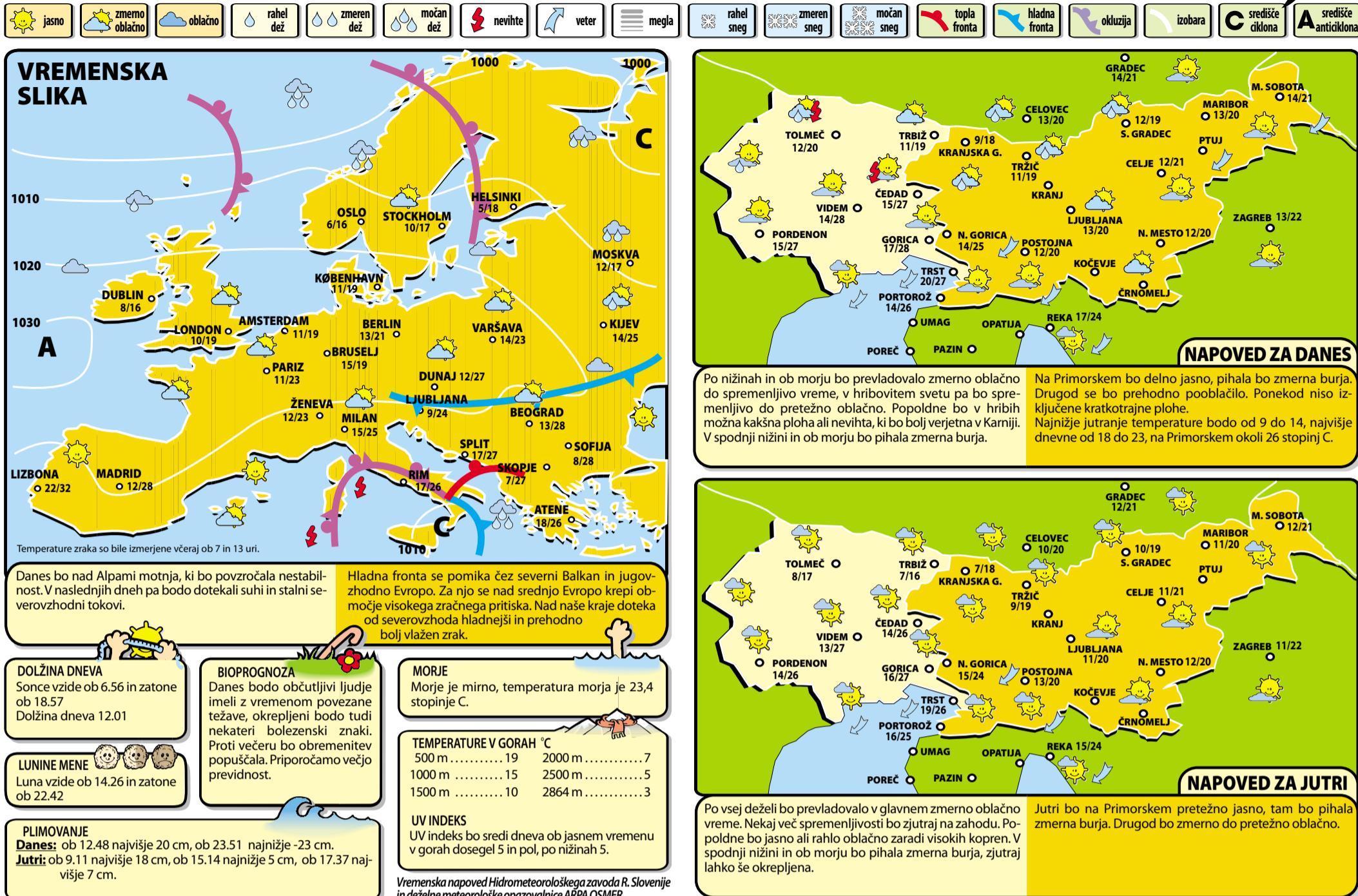
- 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 9.45, 10.45 Val v izvidnici; 12.00 Izjava tedna; 13.00 Danes do 13-IH; 13.25 Napoved spreda; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.35 Izbor popevki tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 17.10 Evrotip; 17.45 Šport; 18.00 Glasba za prave moške; 18.50 Večerni spredi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva.

SLOVENIJA 3

- 6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Concertino narodov; 12.05 Arslove spominčice; 13.05 Nevidna mesta; 13.30 Zborovski kotiček za mlade; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved spreda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.20 Likovni odmevi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovski koncert; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KOROŠKA

- 6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nasa pesem; -

PEUGEOT PRIPOROČA TOTAL Ponudba podvržena omejitvam. 207 1.4 75 CV ECO GPL 3vrata z vozilom za odpad (D.L. 5/2009). Pravila na spletni strani prova207evinci.it in pri Koncesionarjih Peugeot. Sklad za dobitek, davek IVA izključen, 11.041,66€. Zapade 31/10/2009. Obv. Min. Maksimalne vrednosti: mešana poraba goriva l/100 km: 8,2; emisije CO₂ g/km: 173.

**NOVI PEUGEOT 207 ECOGPL ZA 9.500 €
SAMO V SEPTEMBRU.**

207

Sodeluj v nagradni igri www.prova207evinci.it, zmagal boš lahko novi 207.

Padovan Figli

Koncesionar Peugeot za Trst, Gorico in Tržič

TRST, ul. Flavia 47, tel. 040 827782
GORICA, Majnica 12, tel. 0481 391808
TRŽIČ, ul. Timavo 24, tel. 0481 790505

www.padovanefigli.it